

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **pro základní vzdělávání**

RŮZNÉ CESTY

SPOLEČNÝ CÍL

Základní škola Žďár nad Sázavou, Švermova 4

Obsah

<i>RŮZNÉ CESTY</i>	1
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1. Velikost a úplnost školy	5
2.2. Vybavení školy	6
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
Projekty EU	6
Dlouhodobé projekty	6
Žákovský parlament	7
Mezinárodní spolupráce	7
Školská rada a Spolek rodičů a přátel školy (SRPŠ). Klub rodičů Zámek, z. s.	7
Partneri školy a další spolupracující subjekty.....	8
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
3.1. Zaměření školy	9
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich vzdělávání	11
3.4. Průřezová témata.....	14
3.5. Profil žáka 9. ročníku.....	20
4. UČEBNÍ PLÁNY	22
5. UČEBNÍ OSNOVY	27
Jazyk a jazyková komunikace	
Český jazyk a literatura	27
Anglický jazyk	39
Další cizí jazyk	
Německý jazyk.....	47
Ruský jazyk	51
Francouzský jazyk	55
Matematika a její aplikace	
Matematika	65
Informatika	
Informatika	81
Člověk a jeho svět	
Prvouka	93
Přírodověda	95
Vlastivěda	97
Člověk a společnost	
Dějepis	105
Občanská výchova	115

Člověk a příroda

<u>Fyzika</u>	<u>126</u>
<u>Chemie</u>	<u>136</u>
<u>Přírodopis</u>	<u>141</u>
<u>Zeměpis</u>	<u>151</u>

Umění a kultura

<u>Hudební výchova</u>	<u>164</u>
<u>Výtvarná výchova</u>	<u>176</u>

Člověk a zdraví

<u>Tělesná výchova</u>	<u>188</u>
<u>Výchova ke zdraví</u>	<u>204</u>

Člověk a svět práce

<u>Praktické činnosti</u>	<u>214</u>
---------------------------------	------------

<u>ŠKOLNÍ DRUŽINA</u>	<u>224</u>
-----------------------------	------------

<u>6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ</u>	<u>229</u>
--------------------------------	------------

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

Základní škola - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Různé cesty - společný cíl

Verze 4/2024

ŠVP vychází z RVP ZV

Název školy:

Základní škola Žďár nad Sázavou, Švermova 4

Adresa školy:

591 01 Žďár nad Sázavou, Švermova 4

Kontakty:

Telefon: +420 566 503 961

web: <http://www.4zszdar.cz>

e-mail: skola@4zszdar.cz

ID DS: su2mqk5

IČO: 43380123

IZO: 600130339

Zřizovatel školy:

Město Žďár nad Sázavou

Žižkova 227/1

591 01 Žďár nad Sázavou

Ředitelka školy:

Ing. Dominika Paulová, MBA

Zástupce ředitele:

Mgr. Jarmila Hrdinová

Mgr. Erik Berger

Koordinátorky ŠVP:

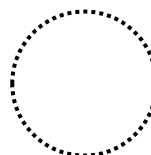
Mgr. Pavla Porubská

Mgr. Iva Bubláková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2007

Platnost verze 4/2024: od 1. 9. 2024

ŠVP byl schválen Školskou radou dne.....

.....
Ing. Dominika Paulová, MBA
ředitelka školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Velikost a úplnost školy

Základní škola Žďár nad Sázavou, Švermova 4 je plně organizovaná škola, 5 tříd 1. stupně je umístěno na odloučeném pracovišti Zámek. Kapacita školy je 880 žáků, kapacita školní družiny 240 míst. Školní jídelna nabízí možnost 1200 obědů denně.

Škola byla založena roku 1974, od roku 1985 jsme škola s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (RVM). Výuka se zde zaměřuje na rozvoj logického myšlení žáků a výrazně přispívá k celkovému rozvoji osobnosti žáka, rozvoji talentů a bezproblémovému zvládnutí nejen přijetí, ale i studia na střední škole. Na naší škole je i možnost výuky Metodou vzájemného posilování čtení a psaní. Tato metoda spočívá v souběžné výuce čtení a psaní stejného písmene ve stejném tvaru. Žák se učí pouze dva grafémy (malé a velké písmeno) k jedné hlásce.

Naše škola věnuje značnou péči talentovaným dětem a snaží se o jejich rozvoj, zároveň ale i důsledně pečuje o žáky se specifickými poruchami učení a chování i o žáky tělesně postižené, kteří jsou integrováni do běžných tříd.

Základní škola je součástí výchovně vzdělávací soustavy. Je zařazena do sítě škol. Zřizovatelem je Město Žďár nad Sázavou. V právních vztazích škola vystupuje svým jménem a má odpovědnost vyplývající z těchto vztahů.

Škola poskytuje základní vzdělání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie uskutečňuje mravní, estetickou, pracovní, zdravotní, tělesnou a ekologickou výchovu žáků, umožňuje též náboženskou výuku.

Škola se snaží působit při výchově žáků jednotně se zákonnými zástupci. Důraz klademe na vytváření přátelských vztahů mezi žáky, na spolupráci a ochotu pomoci.

2.2. Vybavení školy

V hlavní budově školy je 35 kmenových učeben, souhrnně 12 odborných učeben a 2 tělocvičny. Škola disponuje posilovnou, tělocvičnami a víceúčelovým hřištěm. Ve škole jsou dvě počítačové učebny. Pro výuku technických praktik se používá školní dílna a pro výuku praktických činností dívek cvičná kuchyňka. Pro výuku využíváme školní pozemek i prostorný skleník. Provozujeme školní družinu a odpolední volnočasové aktivity. Počítačová síť instalovaná ve škole, umožňuje žákům přístup na internet. Rodiče mají možnost komunikovat se školou například prostřednictvím webových stránek, školního informačního systému Bakaláři nebo elektronickou poštou. Využíváme také Office 365. Máme specializované učebny na fyziku a chemii (s dobře vybavenou chemickou laboratoří). V zámecké škole je 5 kmenových učeben, výdejna obědů, jídelna a přilehlé venkovní prostory.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má okolo 60 pracovníků (učitelé a vychovatelé), což odpovídá počtu žáků a počtu tříd. Odborná kvalifikace pedagogů je na vysoké úrovni. Konkrétní počty pro daný školní rok jsou vždy zveřejněny ve výroční zprávě školy, na webových stránkách školy a v povinné dokumentaci školy. Na škole pracují asistenti pedagoga, kteří jsou přijímáni jako podpůrné opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Projekty EU

Škola využívá dostupných prostředků z Evropské unie na podporu vzdělávání žáků, pedagogů, na personální zajištění pozice školního poradenského pracoviště a další aktivity dle příslušné výzvy a Operačního programu.

Některé z uskutečněných projektů: Šablony, Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol, Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina.

Dlouhodobé projekty

Projekty dotvářejí obsah a zvyšují efektivitu vzdělávacího procesu žáků, motivují žáky a podporují spolupráci pedagogů i žáků.

Žáci jsou zapojeni v celoškolských projektech (např. Den Země, Advent), v projektech prvního nebo druhého stupně (např. Tradice na Vysočině, Olympijský den, Superstar) a v ročníkových projektech (např. Pohádkový zápis, Harmonizační dny, Závěrečné zkoušky devátého ročníku).

Důležitou úlohu v průběhu vzdělávání mají projekty týkající se prevence zdravého životního stylu (např. První pomoc a prevence úrazů, Pohybem ke zdraví, Dobrá třída) projekty podporující poznávání regionu a kraje (např. Přejít Žďárských vrchů, S lesníkem do lesa), projekty prohlubující finanční gramotnost a projekty rozvíjející zodpovědné environmentální chování žáků.

Základní škola Žďár nad Sázavou, Švermova 4 je zapojena do mezinárodního vzdělávacího programu Ekoškola (Eco-schools). Jedná se o projekt, který spojuje environmentální výchovu na škole s konkrétními praktickými kroky, které vedou k její ekologizaci. Projekt motivuje žáky a učitele k udržitelnějšímu způsobu života.

Škola je rovněž zapojena do mezinárodního programu The Duke of Edinburgh's Award (DofE), což je program věnující se neformálnímu volnočasovému vzdělávání pro podporu osobního rozvoje žáků. Žáci se díky účasti na programu mohou sebevzdělávat ve třech oblastech: dovednost, pohyb a dobrovolnictví.

Žákovský parlament

Žáci se podílejí na řízení školy prostřednictvím žákovského parlamentu, kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhují a sami organizují své vlastní projekty.

Mezinárodní spolupráce

Od roku 1996 máme navázány kontakty se Základní školou v družebním německém městě SCHMÖLLN. Dále je od roku 2005 naší partnerskou školou Základní škola v polské obci KRZYWIŃ, kde každoročně probíhají výměnné pobyty žáků i pedagogického sboru. Naši školu také navštěvují pedagogové a zástupci z partnerských měst Žďáru nad Sázavou – Belgie a Francie.

Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Zákonní zástupci jsou o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků informováni průběžně mimo jiné na třídních schůzkách s třídními učiteli nebo konzultacích s jednotlivými vyučujícími. Mají možnost se prostřednictvím systému Bakaláři pravidelně seznamovat s obsahem výuky, hodnocením a klasifikací svých dětí.

Komunikaci s rodiči žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťuje kromě třídních učitelů a vyučujících také školní poradenské pracoviště.

Dobrá komunikace se zákonnými zástupci je jedním z hlavních cílů školy a má dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro náležitou realizaci školního vzdělávacího programu je zapojení zákonných zástupců do procesu vzdělávání jejich dětí, čehož je možné dosáhnout díky vzájemné komunikaci a spolupráci.

Školská rada a Spolek rodičů a přátel školy (SRPŠ), Klub rodičů Zámek, z.s.

Dle zákona byla zřízena také Školská rada. Školská rada je vnitřní orgán školy, který umožňuje zejména zákonným zástupcům žáků, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli podílet se na správě školy.

Se školou spolupracuje Spolek rodičů a přátel školy (SRPŠ) ZŠ Švermova. Spolek je dobrovolným, neziskovým sdružením zejména rodičů, zákonných zástupců žáků založený za účelem prosazování společných zájmů. Klub rodičů a přátel Zámek, z.s. funguje na odloučeném pracovišti Zámek 4. Zmíněné spolky jsou pomocníkem naší práce a přináší podněty a návrhy pro činnost školy.

Partneři školy a další spolupracující subjekty

Důležitým partnerem školy je zřizovatel - Město Žďár nad Sázavou.

Škola spolupracuje s místními institucemi a příspěvkovými organizacemi, které podporují rozvoj školy a její vzdělávací program.

Základní škola spolupracuje s Active SVČ Žďár nad Sázavou, Knihovnou Matěje Josefa Sychry, s Kulturou Žďár, regionálním muzeem, s městskou policií a hasičským sborem, s Lesy České republiky, s.p. ve Žďáru nad Sázavou, s místními firmami, s Regionálním pracovištěm AOPK ČR Žďár nad Sázavou a s Charitou Žďár nad Sázavou. Významná spolupráce probíhá s dalšími základními, mateřskými a středními školami a se Základní uměleckou školou Františka Drdly.

Úzká spolupráce probíhá s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem a lékaři pro děti a dorost.

3. CHARAKTERISTIKA

ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. Zaměření školy

Motivační název vzdělávacího programu naší školy „Různé cesty – společný cíl“ a loga školy se sluníčkem vyjadřují záměr, vytvořit vzdělávací program přizpůsobený všem dětem tak, aby vycházel z jejich individuality a použitím různých metod a forem práce byl přizpůsoben jejich potřebám, schopnostem i dovednostem.

Naše vize:

- navodit u žáků reálné vnímání života a světa jako celku a vést žáky ke zvládnutí náročných situací a schopnosti vnímat pozitivní prvky
- vést žáky k dodržování daných pravidel a ke schopnosti pracovat na jejich tvorbě
- učit žáky znalosti a dovednosti důležité pro život, hlavně se zaměřit na praktickou výuku
- vést žáky k volbě dalšího vzdělávání pro výběr povolání
- při výuce cizích jazyků klást důraz na aktivní komunikaci v běžném životě
- podporovat využívání digitálních technologií s ohledem na duševní hygienu
- zefektivňovat metody výuky, pomocí skupinové a projektové výuky, vést žáky k týmové práci, vzájemné pomoci a respektování osobnosti jedince
- pomáhat budovat zdravé sebevědomí a vést žáky k reálnému sebehodnocení
- posilovat prostředí zdravých vztahů, ve kterých se učitel, žák i rodič cítí spokojeně

Naše strategie:

- umožňujeme žákům osvojit si metody učení
- motivujeme je pro celoživotní učení
- podněcujeme je k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi
- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytváříme u žáka potřebu projevovat pozitivní city v chování a jednání k lidem, prostředí i k přírodě
- učíme žáky rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- pomáháme žákům při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Naplnění klíčových kompetencí

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Jejich úroveň získaná na základní škole není konečná, ale tvoří podstatu pro další celoživotní učení a orientaci v praktickém životě. Rozvíjení klíčových kompetencí se věnujeme i v rámci třídnických hodin, které probíhají pravidelně od 1. do 9. ročníku jednou za dva týdny.

Kompetence k učení

- rozvíjíme individualitu žáka, hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáka.

Kompetence k řešení problému

- učíme v souvislostech, tím dětem utváříme ucelený obraz světa, využíváme co nejvíce informačních zdrojů – práce s knihou, internetem, praktickými pokusy a vlastním výzkumem žáků.

Kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunikativních kruzích, při zpracovávání projektů a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální

- uskutečňujeme formami sociálního učení, zapojujeme žáky do práce ve školním parlamentu, v rámci třídy, při výuce ve skupinách.

Kompetence občanské

- rozvíjíme sociálním učení metodami sebepoznání a seznamování žáků s jejich právy a povinnostmi, vedeme je k respektování národní, kulturní a historické tradice, využíváme spolupráce s partnerskými školami v zahraničí.

Kompetence pracovní

- si osvojujeme formou projektů, skupinové a individuální práce cestou znalostí správných pracovních postupů a dovedností používat vhodných nástrojů.

Kompetence digitální

- využíváme běžná digitální zařízení, aplikace a služby pro usnadnění práce, ke zautomatizování rutinní činnosti

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich vzdělávání

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je poskytována péče v souladu s předpisy vycházejícími z platné legislativy a doporučení školského poradenského zařízení. Veškerá agenda je vedena u výchovných poradců pro 1. a 2. stupeň. Pod pojmem žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žáci, jejichž vzdělávání z důvodů jejich speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a jejich začlenění je pro školu závazné.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje vyučující daného předmětu ve spolupráci s třídním učitelem a výchovným poradcem plán pedagogické podpory žáka, který průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně průběžně vyhodnocuje (ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm) a nejpozději po třech měsících společně vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Za spolupráci se školským poradenským zařízením odpovídá ředitelem určený pedagogický pracovník. Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Škola vypracovává žákovi na základě přiznaných podpůrných opatření dle doporučení školského poradenského zařízení individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plán přesně vymezuje specifika podpůrných opatření žáka. Zákonný zástupce žáka je seznámen s obsahem IVP a podílí se během školního roku na jeho hodnocení.

Někteří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, pracují s pomocí asistentů pedagoga. Asistent pedagoga v souladu s pokyny vyučujícího zajišťuje výchovně vzdělávací činnost v běžné hodině, poskytuje žákovi podporu o přestávkách a při akcích organizovaných školou. Místo asistenta pedagoga je zřizováno na základě doporučení školského poradenského zařízení.

- Reedukace obtíží

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají možnost využít práce školního poradenského pracoviště a individuálně docházet na konzultace podle aktuálních potřeb. Reedukace SPU je realizována buď individuálně, nebo skupinově s kooperací více žáků. Plán reedukace či kompenzace poruch učení vychází z individuálních potřeb žáka formou pedagogické intervence nebo realizací předmětu speciálně pedagogické péče. V případě potřeby mohou žáci také pracovat se školním psychologem a sociálním pedagogem.

Individuální přístup

K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je přistupováno se zřetelem na jejich specifické potřeby. Tento individuální přístup spočívá v toleranci obtíží, nastavení vhodného hodnocení a klasifikace, občasné dopomoci a intervenci učitele ve výuce. Na 1. stupni jde především o povzbuzení žáků a vytvoření takových podmínek, aby všichni mohli podat co nejlepší výkon. Na 2. stupni je důležité, aby učitel pomohl žákovi nalézt a vytvořit učební styl vedoucí k naplnění cílů a kompenzaci obtíží. Naším cílem je, abychom ve vyučování vytvořili příznivou atmosféru, ve které všichni žáci mohou podat výkon v maximálních mezích svých možností.

Podpůrná opatření u žáků se sociálním znevýhodněním

K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami spadají rovněž žáci se sociálním znevýhodněním. Podpora těchto dětí především ze strany třídního učitele se zaměřuje na jejich začlenění do kolektivu třídy. Komunikaci s rodiči žáků zajišťuje kromě třídního učitele školní poradenské pracoviště. Probíhá také spolupráce školy s OSPOD.

Podpůrná opatření u žáků s odlišným mateřským jazykem

Při vzdělávání žáků cizinců a žáků s OMJ klademe důraz především na osvojení českého jazyka. Péče o tyto žáky zahrnuje mimo jiné zajištění adaptačního koordinátora, komunikaci s rodiči, zprostředkování bezplatné jazykové přípravy, v případě potřeby podpůrné opatření 1. stupně (pedagogická intervence). Školní poradenské pracoviště pomáhá třídnímu učiteli při komunikaci s rodiči žáka. Žáci s OMJ mají ve většině případů vypracován Plán pedagogické podpory. Cílem je začlenění žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodněného prostředí a předcházení školní neúspěšnosti.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaným žákem je žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

- Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje vyučující daného předmětu ve spolupráci s třídním učitelem a výchovným poradcem plán pedagogické podpory žáka, který se průběžně aktualizuje v souladu s vývojem vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně vyučující průběžně vyhodnocují (ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm) a nejpozději po třech měsících společně vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů pro nadaného a mimořádně nadaného žáka. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Nadaným žákům je věnována individuální péče a jsou vytvářeny podmínky ke vzdělávání podle platných předpisů.

Vyučující volí vhodné metody výuky (skupinové vyučování, projektové vyučování, apod.) a zvažuje, jaké úkoly nadanému žákovi zadává (samostatné studium, prezentace znalostí a dovedností nadaného žáka před třídou, doučování slabších spolužáků, zapojení do soutěží, olympiád aj.).

- Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až čtvrtého stupně

Nadaní a mimořádně nadaní žáci se mohou vzdělávat podle individuálního vzdělávacího plánu, který je na základě doporučení školského poradenského zařízení vypracován podle platných osnov a je obohacen o rozšiřující a prohlubující témata. V některých výjimečných případech je žákovi umožněno po vykonání komisionálních zkoušek přestoupit do vyššího ročníku nebo se účastnit výuky určitého předmětu ve vyšším ročníku. Většina mimořádně nadaných žáků však přechází studovat na víceletá gymnázia, případně do specializovaných tříd.

3.4. Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Pro průřezová témata nevytváříme samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů.

1. Osobnostní a sociální výchova

Respektuje osobnost žáka, jeho potřeby a zvláštnosti. Jejím smyslem je pomáhat dětem hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk a literatura (3. roč., 6. - 7. roč.), Člověk a jeho svět (1. - 3. roč.), Umění a kultura (6. - 9. roč.), Člověk a svět práce (1. - 3. roč., 6., 7. roč.), Anglický jazyk (3. - 5., 6. - 9. roč.), Občanská výchova (7. - 9. roč.), Dějepis (6. roč.), Matematika (1. - 3., 7. roč.), Informatika (6., 7. roč.), Fyzika (6. roč.), Přírodopis (6., 8. roč.), Tělesná výchova (5., 6. - 9. roč.), Výchova ke zdraví (6., 7. roč.)

Sebepoznání a sebepojetí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a svět (5. roč.), Umění a kultura (5., 6. - 9.), Fyzika (6. roč.), Přírodopis (6., 8. roč.), Tělesná výchova (4. - 5., 6. - 7. roč.), Výchova ke zdraví (6., 7. roč.)

Seberegulace a sebeorganizace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a svět (1. - 5. roč.), Umění a kultura (4. - 5., 6. - 7., 8. - 9. roč.), Přírodopis (6. roč.), Tělesná výchova (4. - 5. roč.)

Psychohygiena

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (4. - 5. roč.), Umění a kultura (1. - 5., 6. - 7., 8. - 9. roč.), Anglický jazyk (7. - 8. roč.), Přírodopis (6. roč.), Tělesná výchova (1. - 5., 6. - 7., 8. - 9. roč.)

Kreativita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk a literatura (1. - 5. roč.), Člověk a jeho svět (1. - 5. roč.), Umění a kultura (1. - 5. roč., 6. - 7., 8. - 9. roč.), Anglický jazyk (3. - 5. roč.), Dějepis (8. roč.), Informatika (4. - 5. roč.), Přírodopis (6. roč.), Tělesná výchova (1. - 5., 6. - 7. roč.)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (4. - 5.roč.), Umění a kultura (2.roč., 6. - 7., 8.– 9.roč.), Dějepis (9.roč.), Fyzika (7. roč.), Přírodopis (6.roč.)

Mezilidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (1. - 3., 5. roč.), Umění a kultura (8., 9. roč.), Anglický jazyk (6. roč.), Dějepis (6., 9. roč.), Přírodopis (6. roč.), Chemie (8. - 9. roč.)

Komunikace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (1. - 5., 6. - 9. roč.), Umění a kultura (1. - 3. roč., Vv 6. - 7. roč., Hv 6. - 9. roč.), Anglický jazyk (1. - 3., 6. - 9. roč.), Dějepis (6. roč.), Tělesná výchova (6. - 7., 8. - 9. roč.)

Kooperace a kompetice

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (1. - 5. roč.), Umění a kultura (1. - 5. roč.), Člověk a svět práce (1. - 5. roč.), Dějepis (6. roč.), Zeměpis (6. roč.), Tělesná výchova (1. - 5., 6. - 7., 8. - 9. roč.)

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (1. - 5. roč.), Člověk a svět práce (4. - 5., 6. roč.), Anglický jazyk (6. roč.), Dějepis (7. - 9. roč.), Matematika (4. - 5. roč.), Fyzika (6. - 9. roč.), Chemie (8. - 9. roč.), Tělesná výchova (6. - 7., 8. - 9. roč.)

Hodnota, postoje a praktická etika

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (1. - 5. roč.), Člověk a jeho svět (4. - 5. roč.), Umění a kultura (1. - 5. roč., Hv 6. - 7., 8. - 9. roč.), Občanská výchova (6. roč.), Dějepis (8., 9. roč.), Přírodopis (6. roč.), Chemie (8. - 9. roč.), Výchova ke zdraví (6. roč.)

2. Výchova demokratického občana

Má mezioborový a multikulturní charakter, rozvíjí schopnost kritického myšlení. Vybaví žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Umožní mu konstruktivně řešit problémy se zachováním lidské důstojnosti, respektu k druhým, s vědomím svých práv a povinností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Občanská společnost a škola

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (6. - 7. roč.), Člověk a jeho svět (1. - 5. roč.), Umění a kultura (Vv 6. - 7. roč.), Občanská výchova (8. roč.), Informatika (8.,9. roč.)

Občan, občanská společnost a stát

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (6. - 7. roč.), Člověk a jeho svět (4. - 5. roč.), Umění a kultura (Hv 6. - 7. roč., Vv 6. - 9. roč.), Občanská výchova (8.roč.), Dějepis (6. - 9. roč.), Matematika (6. - 9. roč.), Zeměpis (9. roč.)

Formy, participace občanů v politickém životě

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (5. roč.), Umění a kultura (Hv 6. -7., 8. - 9. roč.), Občanská výchova (8. roč.), Dějepis (7., 9. roč.)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (4. - 5. roč.), Občanská výchova (8., 9. roč.), Dějepis (6. , 9. roč.), Zeměpis (8. roč.)

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Její podstatou je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří: humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost.

Evropa a svět nás zajímá

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (8. - 9. roč.), Člověk a jeho svět (4. - 5. roč.), Umění a kultura (4. roč., Hv, Vv 6., 7. roč.), Anglický jazyk (9. roč.), Občanská výchova (6., 7., 9. roč.), Dějepis (7. roč.), Zeměpis (9. roč.), Fyzika (9. roč.), Chemie (8., 9. roč.)

Objevujeme Evropu a svět

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (4., 5. roč.), Umění a kultura (Hv, Vv 6., 7. roč.), Občanská výchova (9. roč.), Dějepis (7. - 9. roč.), Zeměpis (8. roč.), Informatika (6. - 7., 8. -9. roč.), Matematika (6. - 9. roč.), Fyzika (6., 8., 9. roč.), Přírodopis (6., 7. roč.), Chemie (8., 9. roč.)

Jsme Evropané

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (5. roč.), Umění a kultura (Hv 6. - 7., 8. - 9. roč.), Občanská výchova (9. roč.), Dějepis (6., 7., 9. roč.), Zeměpis (8. - 9. roč.)

4. Multikulturní výchova

Umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur. Na základě toho si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Hluboce se dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou.

Kulturní difference

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (6. - 7. roč.), Člověk a jeho svět (1. - 5. roč.), Umění a kultura (4. - 5. roč., Hv 6. - 7., Vv 6. - 7., 8. - 9. roč.), Anglický jazyk (6. - 9. roč.), Občanská výchova (6., 9. roč.), Dějepis (6., 7. roč.), Zeměpis (7. roč.)

Lidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (4. - 5. roč.), Umění a kultura (4. - 5., Hv 6. - 7., 8. - 9. roč.), Anglický jazyk (9. roč.), Občanská výchova (6., 9. roč.), Dějepis (6., 7., 9. roč.), Informatika (6. - 7., 8. -9. roč.), Tělesná výchova (6. - 7. roč.), Výchova ke zdraví (6., 7. roč.)

Etnický původ

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (4., 5. roč.), Umění a kultura (4., 5. roč., Hv 6., 7., 8., 9. roč.), Dějepis (7.,9. roč.), Zeměpis (7. roč.), Informatika (6. -7., 8. - 9. roč.)

Multikulturalita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (4., 5. roč.), Umění a kultura (3., 5., 6. - 7., 8. -9. roč.), Anglický jazyk (4., 5., 7., 8. roč.), Občanská výchova (7., 9. roč.), Zeměpis (7. roč.)

Sociální smír a solidarita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Umění a kultura (Hv 8., 9. roč.), Občanská výchova (8. roč.), Dějepis (7. - 9. roč.), Zeměpis (7. roč.)

5. Environmentální výchova

Vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince.

Vede žáky k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí.

Ekosystémy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (4., 5. roč.), Umění a kultura (Vv 6., 7., 8., 9. roč.), Zeměpis (6., 9. roč.), Fyzika (6. roč.), Přírodopis (6. - 8. roč.)

Základní podmínky života

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (1. - 5. roč.), Člověk a svět práce (6., 7. roč.), Dějepis (6. roč.), Přírodopis (6. - 9. roč.), Chemie (8., 9. roč.)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (5. roč.), Umění a kultury (Vv 6., 7. roč.), Člověk a svět práce (6., 7. roč.), Anglický jazyk (6., 7., 8. roč.), Občanská výchova (9. roč.), Dějepis (8. roč.), Zeměpis (9. roč.), Fyzika (7., 9. roč.), Přírodopis (6., 7., 8. roč.), Chemie (8., 9. roč.)

Vztah člověka k prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Člověk a jeho svět (4., 5. roč.), Umění a kultura (4., 5. Vv 6., 7., 8., 9. roč.), Člověk a svět práce (6., 7. roč.), Anglický jazyk (8., 9. roč.), Občanská výchova (7. roč.), Dějepis (6., 7., 8., 9. roč.), Zeměpis (6., 7., 8. roč.), Matematika (6. -9. roč.), Fyzika (7., 8. roč.), Přírodopis (6., 7., 8. roč.), Chemie (8. - 9. roč.), Tělesná výchova (6. - 7. roč.), Výchova ke zdraví (6. roč.)

6. Mediální výchova

se týká mediální komunikace a práce s médii. Učí žáka zpracovávat, vyhodnocovat a využívat podněty z okolního světa. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku a z hlediska jejich vztahu k realitě vyžaduje totiž značnou přípravu.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (6. - 9. roč.), Umění a kultura (4., 5. roč., Hv 6., 7., 8., 9. roč.), Člověk a svět práce (8., 9. roč.), Dějepis (7., 8. roč.), Zeměpis (6. roč.), Matematika (8. roč.), Informatika (6., 7. roč.), Přírodopis (9. roč.), Chemie (8., 9. roč.)

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (8., 9. roč.), Umění a kultura (4., 5. roč., Vv 6. - 7., 8. - 9. roč.), Člověk a svět práce (6. roč.), Přírodopis (9. roč.), Chemie (8. - 9. roč.)

Stavba mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (8., 9. roč.), Umění a kultura (Vv 6., 7., 8., 9. roč.)

Vnímání autora mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (8., 9. roč.), Umění a kultura (Vv 6., 7., 8., 9. roč.), Dějepis (9. roč.)

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (5. roč., 8., 9. roč.), Umění a kultura (Hv 8., 9. roč.), Anglický jazyk (9. roč.), Dějepis (8., 9. roč.), Fyzika (9. roč.)

Tvorba mediálního sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (4., 5. roč., 8., 9. roč.), Umění a kultura (1. - 5. roč., Vv 6., 7. 8., 9. roč.), Anglický jazyk (6., 7., 8. roč.), Občanská výchova (8., 9. roč.), Dějepis (8. roč.)

Práce v realizačním týmu

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů: Český jazyk (6. - 9. roč.), Anglický jazyk 7., 8. roč.), Občanská výchova (6., 7., 9. roč.)

3.5. PROFIL ŽÁKA 9. ROČNÍKU

Profil žáka je určen klíčovými kompetencemi dle RVP

A) Kompetence k učení

- žák je schopen se samostatně učit, zná různé techniky učení a samostatně řeší úkoly
- umí své znalosti a dovednosti samostatně rozvíjet a propojovat
- chápe nutnost celoživotního vzdělávání
- vyhledává a třídí informace
- kriticky posuzuje svou práci
- má pozitivní vztah k učení

B) Kompetence k řešení problémů

- žák řeší problémové úlohy z praktického života
- pracuje s informacemi ze všech možných zdrojů (ústních, tištěných, mediálních i počítačových včetně internetu)
- umí informace vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat
- svou činnost si plánuje, realizuje a hodnotí
- je zodpovědný
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

C) Kompetence komunikativní

- žák je schopen vyjadřovat se jasně, srozumitelně, kultivovaně písemně i ústně
- obhájí a argumentuje vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchá názor jiných
- dokáže komunikovat ústně, písemně i prostřednictvím ICT, a to v mateřském i cizím jazyce
- prakticky používá ICT při své práci i pro vlastní vzdělávání
- ovládá své chování při komunikaci s vrstevníky i dospělými

D) Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje se spolužáky a chápe potřebu spolupráce, vzájemnou pomoc
- je tolerantní k potřebám ostatních
- respektuje práci i názory druhých
- staví se odmítavě ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi
- pěstuje svoji sebedůvěru

E) Kompetence občanské

- žák je schopen orientovat se v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního a politického dění ve svém regionu
- je schopný soužití s ostatními lidmi
- dokáže být zodpovědný za druhé, umí své schopnosti využít i ve prospěch slabších
- rozvíjí a chrání své fyzické, duševní i sociální zdraví, je za ně zodpovědný
- chápe ekologické a environmentální problémy
- je si vědom svých práv a povinností, ctí demokratické principy fungování společnosti

F) Kompetence pracovní

- žák dokáže efektivně plnit pracovní úkoly, přemýšlet o nich
- při práci používá bezpečné materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- umí se adaptovat na nové nebo změněné pracovní podmínky
- výsledky své práce posuzuje nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska BOZP, ochrany životního prostředí a celospolečenských hodnot
- přemýšlí o svém profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných pro realizaci podnikatelského záměru
- rozvíjí své podnikatelské myšlení

G) Kompetence digitální

- žák dokáže bezpečně používat běžná digitální zařízení, aplikace a služby při učení a to i v každodenním životě pro usnadnění a zkvalitnění práci
- samostatně se rozhoduje, jakou technologii pro konkrétní činnost použije
- vyhledává a kriticky posuzuje digitální obsah, zvažuje, co je vhodné ke sdílení
- vytváří a upravuje digitální obsah
- chrání svá technologická zařízení, osobní údaje a celkově soukromí v digitálním prostředí
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho duševní zdraví i zdraví ostatních
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost a seznamujeme se novými technologiemi

4. UČEBNÍ PLÁNY

Školní učební plán pro 1.stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací Obor	Vyučovací předmět	ročník					součet	disponibilní	minimální časová dotace
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	8	8+2	5+3	5+3	7	41	8	33
	Cizí jazyk	Anglický jazyk			3	3	3	9	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika a její Aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4	4+1	23	3	20
Informatika	Informatika	Informatika				1	1	2	0	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2+1	2	2+1			8	2	11
		Přírodověda				1+1	1+1	4	2	
		Vlastivěda				2	1+1	4	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	0	5
Průřezová témata	OSV			INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	VDO					INT/P	INT/P			
	EV		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	VEGS				INT/P	INT/P	INT/P			
	MKV				INT/P	INT/P	INT/P			
	MV					INT/P	INT/P			
součet			20	22	24	26	26	118	16	102
Disponibilní			+1	+3	+5	+4	+3			16
Celková povinná časová dotace										118

Školní učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací Obor	Vyučovací předmět	ročník				součet	disponibilní	minimální časová dotace
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4+1	4+1	3+1	4+1	19	4	15
	Cizí jazyk	Cizí jazyk	3	3	3	3	12		12
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk		2	2	2	6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její Aplikace	Matematika	4	4	3+2	4+1	18	3	15
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	1+1	1+1	8	2	10
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	1+1	2	1+1	7	6	20
	Chemie	Chemie			1+1	1+1	4		
	Přírodopis	Přírodopis	2	1	2	2	7		
	Zeměpis	Zeměpis	1+1	2	2	1+1	8		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	1	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1+1	1	1	6		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		1	+1	1		3	1	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	0+1	4	1	3
Průřezová témata	OSV		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	VDO		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	EV		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	VEGS		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	MKV		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	MV		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
Součet			28	30	32	32	122		
Disponibilní			2	4	5	7		18	18
Celková povinná časová dotace									122

Školní učební plán - rozšířená výuka matematiky - 2.stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací Obor	Vyučovací předmět	ročník				součet	disponibilní	minimální časová dotace
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4+1	4	3+1	4+1	18	3	15
	Cizí jazyk	Cizí jazyk	3	3	3	3	12	0	12
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk		2	2	2	6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její Aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	3+2	20	5	15
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	1+1	1+1	8	2	10
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1+1	2	2	1	7	5	20
	Chemie	Chemie			2	2	4		
	Přírodopis	Přírodopis	2	+1	1+1	2	7		
	Zeměpis	Zeměpis	1+1	2	1+1	1	7		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	1	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1+1	1	2	6		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		+1	1	1		3	1	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	+1	4	1	3
Průřezová témata	OSV		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	VDO		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	EV		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	VEGS		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	MKV		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
	MV		INT/P	INT/P	INT/P	INT/P			
Součet			29	30	32	31	122	18	
Disponibilní			5	3	5	5		18	18
Celková povinná časová dotace									122

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

- v 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. do 9. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy, realizuje se v menších časových celcích, než je vyučovací hodina.
- ve 2. až 4. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, ve 3. až 5. ročníku Multikulturní výchova a ve 4. a 5. ročníku Mediální výchova. Proto je předmět posílen ve 2. až 4. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- v 6. až 9. ročníku je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace, důvodem jsou chystané výstupy z českého jazyka v 9. ročnících.
- ve třídách s rozšířenou výukou matematiky je předmět rovněž posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace (6., 8. a 9.r.).

Informatika

- v rámci předmětu se realizují některé tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova
- v předmětu Informatika je třída dělena na skupiny
- výuka Informatiky ve 4. a 5. ročníku probíhá pro žáky zámecké školy v počítačových učebnách na ZŠ Švermova.

Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

- všechny vyučovací předměty jsou posíleny z disponibilní časové dotace v každém ročníku o 1 hodinu
- posílení je určeno k integraci průřezových témat a k realizaci projektů, které zahrnují tematické okruhy průřezových témat Výchova demokratického občana, Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Tělesná výchova

- ve 2. ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu 20 vyučovacích hodin. Rovněž ve 3. ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu 20 vyučovacích hodin.

Občanská výchova

- zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Výchova k občanství*; v rámci tohoto předmětu jsou realizována průřezová témata
- vyučuje se samostatně v 6., 7., 8. a 9. ročníku

Přírodopis

- vyučuje se samostatně v 6., 7., 8. a 9. ročníku, v 7. a 8. ročníku ve třídách s rozšířenou výukou matematiky je využita 1 disponibilní hodina

Matematika

- ve 2., 3. a 5. ročníku je využito po 1 disponibilní hodině.
- v 8. ročníku jsou využity dvě disponibilní hodiny a v 9. ročníku je využita 1 disponibilní hodina

- ve třídách s rozšířenou výukou matematiky je využito 5 disponibilních hodin (v 6., 7., 8. roč. po 1 hod. týdně a v 9. roč. 2 hod. týdně)
- ve třídách s rozšířenou výukou matematiky je jedna hodina týdně půlená
- učební osnovy pro třídy s rozšířenou výukou matematiky jsou doplněny v části „rozšiřující učivo“

Člověk a zdraví

- je integrovaný předmět, který v sobě propojuje část vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů *Přírodopis a Výchova ke zdraví*

Výchova ke zdraví

- vyučuje se v 6., 7. a 8. ročníku, v 7. ročníku je využita 1 disponibilní hodina z oblasti Člověk a zdraví, ve třídách s rozšířenou výukou matematiky je využita 1 disponibilní hodina v 6. ročníku

Další cizí jazyk - německý jazyk, ruský jazyk nebo francouzský jazyk

- v 7., 8. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně

1. stupeň a 2. stupeň

Využití disponibilní časové dotace : pro 1. stupeň

Člověk a jeho svět – 5
 Jazyk a jazyková komunikace - 8
 Matematika a její aplikace – 3

pro 2.stupeň

Jazyk a jazyková komunikace – 4
 Matematika a její aplikace – 3
 Člověk a společnost – 2
 Člověk a příroda – 6
 Umění a kultura - 1
 Člověk a zdraví – 1
 Člověk svět práce - 1

pro 2. stupeň – matematické třídy

Jazyk a jazyková komunikace – 3
 Matematika a její aplikace – 5
 Člověk a společnost – 2
 Člověk a příroda – 5
 Umění a kultura - 1
 Člověk a zdraví – 1
 Člověk svět práce - 1

5. UČEBNÍ OSNOVY

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - Český jazyk a literatura

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí a pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Rozvíjet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, získávat a předávat informace, zvládnout běžná pravidla mezilidské komunikace, rozvíjet pozitivní vztah k literatuře a dalším druhům umění. Dále rozvíjet pozitivní vztah k mnohajazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti. Zaměřit se na poznávání regionu a seznámení s významnými osobnostmi města i rodného kraje.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Mezi vyučovacími předměty má stěžejní postavení komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se jednotlivé složky vzájemně prolínají.

Časová dotace

Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně.

- 1., 3.a 4. r. - 8 hodin týdně, 2. r. - 10 hodin týdně, 5. r. -7 hodin týdně
- 6. a 7. r. po 5 hodinách týdně, 8. r. po 4 hodinách týdně, 9. r. po 5 hodinách týdně
- tř. s rozšířenou výukou matematiky: 6. r. po 5 hodinách týdně, 7.-8. r. po 4 hodinách týdně, 9. r. po 5 hodinách týdně

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, besedy, zhlédnutí výstav, exkurze, divadelní představení, knihovnické lekce a programy v knihovně, práce s počítačem.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel podněcuje žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- učitel vede žáky k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a texty

Kompetence k řešení problému

- učitel klade důraz na práci žáků s chybou
- učitel umožňuje porovnávat různé jevy, jejich odlišnosti a shody, třídít je podle daných hledisek a dospívat k zobecnění

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k vnímání a chápání různých jazykových sdělení, ke čtení s porozuměním, ke kultivovanému psaní a mluvení

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace a získávání sebedůvěry při vystupování v kolektivu a na veřejnosti

Kompetence pracovní

- učitel pomáhá žákům zvládnout pravidla při práci ve skupině
- učitel učí dodržovat pravidla základních hygienických návyků při čtení a psaní
- učitel podněcuje žáky samostatně získávat informace z různých zdrojů
- učitel podporuje žáky k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

Kompetence občanská

- učitel motivuje žáky k získávání pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- učitel podněcuje žáky k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a nástroje celoživotního vzdělávání

Kompetence digitální

- učitel dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů
- učitel umožňuje využívání textových editorů při psaní vlastních textů
- učitel učí žáky volit vhodné technologie podle formátu sdělení (sms, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků své práce
- učitel klade důraz na užívání slušného vyjadřování při komunikaci prostřednictvím digitálních zařízení
- učitel vede žáky k využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny)
- učitel klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů
- učitel vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
K O M U N I K A Č N Í A S L O H O V Á V Ý C H O V A			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	• četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků tichého čtení a porozumění textu • uplatnění přirozené intonace	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	• komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva • dialog, mluvčí a posluchač	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	• výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů • zdvořilostní obraty	1. – 3.	OSV – kooperace, mediální výchova, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	• správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	1. – 3.	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	• rozvíjení znělého hlasu • nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání • náprava vadné výslovnosti nápodobou	1. – 3.	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	• členění jazykového projevu • krátké mluvené projevy	1. – 3.	OSV – sociální - komunikace
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	• souvislé jazykové projevy • využívání jednoduché osnovy	1. – 3.	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	• dodržování správných hygienických návyků správného psaní, uvolňovací cviky	1. – 3.	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. Kontroluje vlastní písemný projev.	• automatizace psacího pohybu, orientace v liniatuře • odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	1. – 3.	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	• plynulý a úhledný písemný projev a jeho čtení	1. – 3.	

Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	1. – 3.	OSV – sociální - kreativita
J A Z Y K O V Á V Ý C H O V A			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	- analýza a syntéza slov - hláskosloví, stavba slov, nauka o slově - dělení slov podle slabik	1. – 3.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	- slova nadřazená, podřazená, souhrnná a slova opačného významu - vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	1. – 3.	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	- třídění slov - seznamování se s některými slovními druhy	1. – 3.	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	ohebné a neohebné slovní druhy, psaní a čtení předložek	1. – 3.	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen a sloves.	- souvislý mluvený projev - význam slov	1. – 3.	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	- věta a souvětí - spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	1. – 3.	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	druhy vět podle postoje mluvčího	1. – 3.	
Odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, u/ú, ů mimo morfologický šev slova, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, znělé a neznělé souhlásky.	- znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu - párové souhlásky	1. – 3.	

L I T E R Á R N Í V Ý C H O V A			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	• reprodukce textu • přednes básně nebo úryvku prózy	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	• vyjádření atmosféry příběhu	1. – 3.	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	• základy literatury – poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí, autor, ilustrátor, název knihy)	1. – 3.	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	• volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně	1. – 3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
K O M U N I K A Č N Í A S L O H O V Á V Ý C H O V A			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	• uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů • tiché čtení s porozuměním	4. – 5.	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	• vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	4. – 5.	OSV – hodnoty a postoje, praktická etika
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	• orientace v textu	4. – 5.	MV – tvorba mediálního sdělení
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	• vystižení jádra sdělení • orientace v naučných textech přiměřených věku	4. – 5.	MV – stavba mediálních sdělení
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	• pravidla dialogu	4. – 5.	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	• porovnávání názorů, tolerance • řešení konfliktních situací	4. – 5.	MV – fungování a vliv médií ve společnosti
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	• členění vět, frázování, síla a barva hlasu	4. – 5.	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	• spisovná, hovorová a nespisovná mluva	4.	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	• uplatnění osobitého písma, respektování základní kultury písma • orientace ve stavbě textu • členění na odstavce	4. – 5.	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	• pravidla sestavování osnovy • členění příběhu	4. – 5.	

J A Z Y K O V Á V Ý C H O V A			
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu	4.	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	stavba slova	4. – 5.	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- slovní druhy a jejich třídění - tvary slov - mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	4. – 5.	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	práce s větou	4. – 5.	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	- výstavba věty, základní větné členy - věta jednoduchá, souvětí - smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	4. – 5.	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	rozmanité spojovací výrazy	4. – 5.	
Píše správně i/í ve slovech po obojetných souhláskách. Užívá správné koncovky podstatných a přídavných jmen.	- vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov y/ý uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných - skloňování podstatných a přídavných jmen	4. – 5.	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	shoda přísudku s podmětem	4. – 5.	
L I T E R Á R N Í V Ý C H O V A			
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	- zážitkové čtení a naslouchání - nalézání příčin věcí a porozumění jim	4. – 5.	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	- tvořivé činnosti s literárním textem, volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje, využití multimediálních prostředků - vlastní tvorba na libovolné téma	4. – 5.	OSV - kreativita

Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	• druhy a žánry dětské literatury • práce s odbornou literaturou	4.	
	• literatura umělecká a věcná • literatura v proměnách času • lidová slovesnost	5.	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	• literární pojmy • přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy • verš, rým, bajka	4. – 5.	

2. stupeň

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6.- 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozlišuje základní literární druhy, žánry. Porovnává je i jejich funkce. Uvede jejich výrazné představitele.	• charakteristika literárních druhů (epika, lyrika, drama) • rozlišení poezie, próza, pohádky, pověsti, báje, epos	6.	
Má přehled o nejdůležitějších literárních dílech středověku u nás i ve světě.	• staroslověnské písemnictví, legendy, letopisy, kroniky, bajky	7.	MKV – kulturní diferenciac
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	• zvuková stránka jazyka, výslovnost, přízvuk	6. – 7.	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	• způsoby obohacování slovní zásoby • stavba slova	6. – 7.	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami.	• seznámení s jazykovými příručkami	6. – 7.	
Správně třídí slovní druhy. Tvoří spisovné tvary slov, vědomě jich používá ve vhodné komunikaci.	• určování slovních druhů • mluvnické významy a tvary slov • rod činný a trpný, stupňování přídavných jmen a příslovčí	6. – 7.	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě	• druhy vět podle postoje mluvčího	6. – 7.	

vhodných jazyk. projevů podle komunikační situace.			
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	- věty jednočlenné a dvojčlenné, větné členy - souvětí - druhy vedlejších vět	6. – 7.	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.	- pravopisná cvičení - shoda přísudku s podmětem - základy interpunkce, psaní velkých písmen, koncovky přídavných jmen	6. – 7.	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití.	- rozvrstvení národního jazyka - jazyk spisovný a nespisovný - obecná čeština - postavení češtiny mezi slovanskými jazyky	6. – 7.	
Odlišuje ve čteném nebo mluveném textu fakta od názorů a hodnocení. Ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	kritické čtení předloženého textu	6. – 7.	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	rozlišení a vhodné využití formálního a neformálního stylu	6. – 7.	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev. Vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	rozlišení různých komunikačních prostředků	6. – 7.	OSV – poznávání lidí
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči.	komunikace verbální a neverbální	6. – 7.	OSV - komunikace
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	pravidla komunikace, vedení diskuse a dialogu	6. – 7.	VDO – škola, společnost
Formuluje hlavní myšlenky textu. Vyhledává klíčová slova. Vytvoří otázky, stručné poznámky z textu. S oporou textu přednese referát.	- výtah - výpisky - čtení s porozuměním	6. – 7.	

Sestaví jednoduchý písemný text. Využívá přímou řeč v textu. Zvládá pravidla popisu.	• vypravování • popis	6. – 7.	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	• vertikální a horizontální členění textu • interpunkce	6. – 7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období : 8. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Charakterizuje literaturu humanismu, renesance i baroka.	• renesance a humanismus v literatuře • Shakespearovské drama • pobělohorská literatura	8.	VEGS – Evropa nás zajímá
Vymezuje období národního obrození v českých zemích. Má přehled o dílech 1.pol.19.stol.	• tvorba českých spisovatelů 1.pol.19.st. – např. Tyl, Mácha, Erben, Němcová, Borovský...	8.	
Uvádí literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře.	• podobnosti a rozdílnosti literárních textů od pol. 19.stol. do současnosti	8. - 9.	
Orientuje se ve vývoji českého dramatu. Má přehled o literárních časopisech.	• almanachy, Květy, Literární noviny, drama historické a ze současnosti	8. – 9.	
Uceleně reprodukuje přečtený text. Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla. Vlastními slovy interpretuje smysl díla.	• obrazná pojmenování (personifikace, metafora, ironie, alegorie, sarkasmus)	8. – 9.	
Rozpoznává základní rysy autorova stylu.	• specifika autorské poetiky • odraz doby • autorův život jako inspirace	8. – 9.	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby,			

návštěvy divadelního nebo filmového představení, názor na umělecké dílo.	recenze, literární kritika, reflexe četby	8. – 9.	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní. Svůj názor doloží argumenty.	aspekty umělecké literatury	8. – 9.	MV – stavba mediálních sdělení
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	čtenářský zážitek	8. – 9.	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	- literární historie a teorie - internet a CD-ROM jako zdroj informací - knihovna jako kulturní a literární centrum - knihovní katalog - referát	8. – 9.	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, s SSČ a dalšími příručkami.	- samostatná práce s jazyk. příručkami - jádro a rozvoj slovní zásoby	8. – 9.	
Správně třídí slovní druhy. Tvoří spisovné tvary slov. Vědomě jich používá ve vhodné komunikaci.	- slovní duhy a jejich funkce ve větě - komplexní jazykové rozbor - projev mluvený i psaný - správný výběr jazykových prostředků	8. – 9.	
Využití znalostí o jazyk. normě při tvorbě vhodných jazyk. Projevů.	- jazyk a komunikace - norma a kodifikace - kultura jazyka a řeči	8. – 9.	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí.	- poměr mezi větami, vět. Členy - sponová slovesa mluvnický zápor	8. – 9.	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo- a morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.	- interpunkce jednoduché věty a souvětí - psaní velkých písmen	8. – 9.	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	- obecné výklady o jazyce - vývoj jazyka - skupiny jazyků - disciplíny jazykovědy	8. – 9.	
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	- formulace otázek na dané téma a aktivní vstup do rozhovoru - procvičování subjektivně zabarveného popisu	8. – 9.	MV - vnímání autora mediálních sdělení
Rozpoznává manipulativní komunikaci s masmédií a zaujímá k nim kritický postoj.	- porovnávání různých zdrojů informací - zaujímání postojů ke sdělovanému obsahu	8. – 9.	MV – interpretace vztahu mediálního sdělení

Odlišuje spisovný a nespisovný projev. Vhodně užívá spisovné jazyk. prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	- rozlišení různých komunikačních situací - vhodné zvolení komunikačních prostředků - přiměřené reakce na danou komunikační situaci	8. – 9.	
V mluveném i psaném projevu připraveném i nepřipraveném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči.	- funkční styly - slohové postupy - útvary podle záměru mluvčího	8. – 9.	
Zapojuje se do diskuse, řídí ji, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	- pravidla komunikace - vedení diskuse a dialogu	8. – 9.	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů.	- zpracování úvahy na dané téma - zpracování dalších sloh. útvarů - uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů - zvláštnost fejetonu v české literatuře	8. – 9.	MV – tvorba mediálních sdělení

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - Anglický jazyk

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem anglického jazyka na 1. stupni je získat pozitivní vztah k anglickému jazyku. Naučit se používat základní fráze každodenního života a rozumět jim.

Na 2. stupni tyto znalosti prohlubovat a rozvíjet. Používat a chápat anglický jazyk jako komunikační prostředek k získávání informací, navazování kontaktů a poznávání světa.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahovou náplní anglického jazyka je nácvik komunikačních dovedností. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, rozumět čtenému i slyšenému textu odpovídajícímu jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s realitami zemí, v nichž se tímto jazykem hovoří.

U žáků se SPU je kladen důraz především na mluvený projev a dovednost porozumět se.

1. stupeň

Žák rozumí každodenním výrazům a základním frázím, používá je. Klade jednoduché otázky potřebné ke zjišťování informací a odpovídá na ně.

2. stupeň

Žák navazuje na znalosti, dovednosti, vědomosti z 1. stupně, prohlubuje je. Procvičuje gramatiku, větší pozornost věnuje práci s textem a písemnému projevu.

Časová dotace

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně od 3. ročníku.

Organizace

Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykových učebnách, počítačových učebnách a na divadelních představeních.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- učitel vede žáka k vyhledávání informací z učebnic, slovníků a časopisů
- učitel vede žáka k praktickému užití informací

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáka k uplatňování slovní zásoby
- učitel předkládá žákovi modelové situace, při nichž se rozvíjí jeho samostatnost, znalosti a zkušenosti

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáka k tomu, aby sám vyjádřil svůj názor, ústně i písemně
- učitel učí žáka pracovat s učebnicovým i aktuálním textem, zapojit se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do výuky různé formy práce pro jednotlivce i ve skupinách, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- učitel vede žáky k vzájemné pomoci mezi lidmi
- učitel posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k uvědomělému chování, k přijímání názoru druhých lidí z jiného jazykového a kulturního prostředí

Kompetence pracovní

- učitel vede žáka k uvědomělému používání studijních materiálů
- učitel motivuje žáka k získávání informací
- učitel rozvíjí u žáka smysl pro povinnost

Kompetence digitální

- učitel obeznámí žáka s dostupnými výukovými nebo informačními weby, a s elektronickými aplikacemi zaměřenými k výuce cizího jazyka
- učitel vede žáka k uvědomělému používání různých digitálních zařízení, k uvědomělému využívání elektronických slovníků, webových překladáčů atd. v rámci usnadnění, zrychlení, ověřování a kontroly práce
- učitel dává žákům příležitost uplatnit digitální technologie jako nástroj sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů a referátů
- učitel podněcuje k bezpečné emailové/chatové komunikaci s využitím cizího jazyka s jinými žáky
- učitel motivuje žáka v jeho zájmu poznat kulturu cizí země za pomoci využití kratších videí, dokumentů, rozhlasových přenosů, záznamů
- učitel motivuje žáka k získávání informací na zahraničních ověřených webech
- učitel rozvíjí u žáka smysl pro zodpovědnost v práci s využitím podpory umělé inteligence (AI)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata Tematické okruhy
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně.	• pokyny pomáhající při organizaci výuky • pozdravy, představení, jednoduchá žádost, poděkování	3.	OSV – komunikace, mezilidské vztahy, psychohygiena MKV - multikulturalita, kulturní difference – škola – rodina – domov
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	• říkanky • písničky • abeceda	3.	OSV – komunikace, psychohygiena MKV - multikulturalita, kulturní difference - škola - barvy - rodina
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	• texty o tématu • rozhovory • e-mail, přání	3.	OSV – komunikace, psychohygiena MKV - multikulturalita, kulturní difference - rodina - volný čas - svátky
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	• představení sebe sama • představení spolužáka • rozhovory • vyjádření souhlasu či nesouhlasu • komiksy	3.	OSV – komunikace MKV - multikulturalita, kulturní difference - rodina - volný čas - jídlo - zvířata - povolání - dopravní prostředky
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	• mezinárodní transkripce • fonetické znaky • vnímání odlišností	3.	MKV - multikulturalita, kulturní difference - barvy - zvířata
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	• abeceda • hláskování slov - spelling	3.	MV – tvorba mediálního sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata Tematické okruhy
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	• pokyny při organizaci výuky • pozdravy, představení, jednoduchá žádost, poděkování • omluva	4.-5.	OSV – komunikace, mezilidské vztahy, psychohygiena MKV -multikulturalita, význam užívání cizího jazyka -škola
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	• reakce na otázky • rozhovory • hry, činnosti	4.-5.	OSV – komunikace, mezilidské vztahy, kooperace, kompetice -škola -rodina -volný čas -nákupy -kalendářní rok
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	• poslechová cvičení • poslech říkanek a básní	4.-5.	OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí, komunikace -roční období -svátky -dopravní prostředky
MLUVENÍ			
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	• rozhovory, scénky • tvorba krátkých vět • základní gramatické struktury a typy vět • vazby there is, there are • množné číslo podstatných jmen • základní tvary sloves to have got, to be, to like, to do, can v přítomném čase prostém	4.-5.	OSV – komunikace, mezilidské vztahy -kalendářní rok, čas -počasí -rodina -bydliště -škola -volný čas -nakupování -jídlo -abeceda
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	• rozhovory • vyprávění • hry a činnosti • nácvik říkanek, básní • písně	4.-5.	OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí, komunikace, mezilidské vztahy -rodina -škola

			-volný čas -oblečení -lidské tělo -zvířata -svátky
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	• reakce na otázky • krátké odpovědi – klad a zápor, vyjádření souhlasu a nesouhlasu • hry a činnosti • tvorba otázek – slovosled ve větě • přízvuk a intonace • hláskování	4.-5.	OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace -svátky -rodina -škola -volný čas -oblečení
Seznámí se s přítomným časem průběhovým.	• tvary průběhového času	4.-5.	-škola -rodina -volný čas
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	• práce s textem • doplňování textu • práce s grafy	4.-5.	OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	• komiks • texty o reáliích	4.-5.	OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace MKV -povolání -domov -dopravní prostředky
PSANÍ			
Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	• doplňovací cvičení, neúplné texty • odpovědi na otázky • upevňování psané podoby slov • e-mail, přání, pohlednice	4.-5.	OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace -rodina -škola -domov -svátky -volný čas
Vyplní osobní údaje do formuláře.	• dotazník • přihláška • tabulka	4.-5.	MV – tvorba mediálního sdělení -rodina -škola -povolání
EVALUACE			
Zhodnotí svůj pokrok.	• testy • kvízy	4.-5.	MKV – multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6.	
Výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: Rozvíjí dostatečně srozumitelně výslovnost, rozlišuje slovní a větný přízvuk a intonaci čtením.	četba textu se sportovní, environmentální, hudební tematikou a texty o realitách Velké Británie	6.	OSV – komunikace, rozvoj schopností poznání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, poznávání lidí, mezilidské vztahy, psychohygiena
Rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledává v nich požadované informace.	- popis právě probíhajícího děje - vyjádření schopnosti a dovednosti, oblíbené činnosti	6.	EV – životní prostředí, naše město, vesnice, náš region MKV – kulturní difference
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, které se týkají osvojovaných témat.	- dialog v přítomném čase na každodenní téma - nakupování (jídlo, dárky, suvenýry) - popis známého prostředí a známých událostí	6.	
Rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím.	slova podobného a opačného významu	6.	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a mluví o těchto tématech.	- plánování událostí - popis prožitků	6.	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích.	jednoduché rozhovory o rodině, bydlení, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 7. - 8.	
Výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: Rozvíjí dostatečně srozumitelně výslovnost, rozlišuje slovní a větný přízvuk a intonaci čtením.	čtení textu se zeměpisnou, environmentální a kulturní tematikou a texty o realitách anglicky mluvících zemí	7. - 8.	OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace, poznávání lidí, psychohygiena MKV – kulturní diferenciaci, multikulturalita
Rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledává v nich požadované informace.	- používání minulého času (průběhového i prostého), budoucího a času - stupňování přídavných jmen	7. - 8.	EV – vztah člověka a prostředí, životní prostředí
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, které se týkají osvojovaných témat.	- zdvořilé společenské fráze - vyjádření zamýšlené jistoty a obecné budoucnosti	7. - 8.	
Rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím.	- předpony, přípony - využití znalostí stavby anglické věty při práci s neznámým textem - čtení autentického materiálu a časopisů - práce se slovníkem na internetu a CD-romech	7. - 8.	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a mluví o těchto tématech.	- životopis – moje budoucnost - popis místa a události	7. - 8.	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích.	- simulace komunikačních situací z běžného života (z minulosti i budoucnosti)	7. - 8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozvíjí dostatečně srozumitelně výslovnost, rozlišuje slovní a větný přízvuk a intonaci čtením.	četba textu s vědeckou, environmentální, hudební, historickou a aktuální tematikou	9.	OSV – komunikace, rozvoj schopností poznávání
Rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledává v nich požadované informace.	- předpřítomný čas - vyjádření rady, doporučení, povinnosti a zákazu - frázová slovesa	9.	VEGS – Evropa nás zajímá EV – náš region
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, které se týkají osvojovaných témat.	zdvořilé společenské fráze (vyjádření kladného a záporného názoru a pochybnosti)	9.	MKV – lidské vztahy, kulturní difference
Rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím.	- četba časopisu - aktivní práce s internetem – vyhledávání a zpracovávání informací - práce se slovníkem	9.	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a mluví o těchto tématech.	- popis místa, popis události - popis pocitů - životopisy významných osobností	9.	
Rozumí informacím v jednoduchých čtených a poslechových textech, vyhledává v nich požadované informace.	zpracování získaných informací z poslechu či četby	9.	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích.	upevňování, procvičování a zdokonalování základních frází používaných v běžných situacích	9.	

DALŠÍ CIZÍ JAZYK - Německý jazyk

Cíl vyučovacího předmětu

Výuka cizích jazyků obecně má za cíl přispívat k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílové kompetence výuky druhého cizího jazyka jsou stanoveny Společným evropským referenčním rámcem jako kompetence komunikativní (jazykové) a všeobecné (předpokládající seznámení se se sociokulturním prostředím a realitami zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří). V konkrétní podobě to znamená dosažení jazykové úrovně A1. Výuka směřuje k tomu, aby žáci porozuměli každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a uměli tyto výrazy a fráze používat. Uměli představit sami sebe a ostatní a klást jim jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě bydliště, o lidech, které znají, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky uměli odpovídat. Dokázali se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten v domluvě pomoci, porozuměli jednoduchému čtenému i slyšenému textu a získali základní informace o realitách německy mluvících zemí.

Časová dotace

Německý jazyk je vyučován v 7., 8. a 9. ročníku vždy dvě vyučovací hodiny týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v učebně německého jazyka. Je zde využíván CD, video a DVD přehrávač. Pravidelně lze využívat i internetovou podporu. K dispozici jsou slovníky, časopisy a další jazykové knihy pro mládež.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- učitel vede žáka k samostatnosti při vyhledávání informací z učebnic, slovníků a časopisů
- učitel vede žáka k praktickému užití informací

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáka k uplatňování osvojené slovní zásoby
- učitel předkládá žákovi modelové situace, při nichž se rozvíjí jeho samostatnost

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáka k tomu, aby vyjádřil svůj názor, mínění, a myšlenky ústně i písemně
- učitel vede žáka k osvojení si práce s učebnicovým i aktuálním textem, k zapojení se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do výuky různé formy práce pro jednotlivce i skupiny, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- učitel vede žáky k vzájemné pomoci
- učitel posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k uvědomělému chování, k přijímání názorů druhých lidí z jiného jazykového a kulturního prostředí

Kompetence pracovní

- učitel vede žáka k uvědomělému používání studijních materiálů
- učitel motivuje žáka k získávání informací
- učitel rozvíjí u žáka smysl pro povinnost

Kompetence digitální

- učitel vede žáka k běžnému používání digitálních zařízení, webových edukačních stránek, aplikací, např. slovník v elektronické podobě, žák je využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- učitel vede žáka k využívání digitálních technologií pro usnadnění přípravy do školy, pro usnadnění práce, zautomatizování rutinních činností, komunikaci s ostatními, např. e-mail, sms

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 7. – 9.	
R e c e p t i v n í ř e č o v é d o v e d n o s t i			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby.	•nácvik výslovnosti hlásek odlišných od češtiny formou poslechu a hlasitého opakování •četba textů různého obsahového zaměření po předchozím poslechu	7. – 9.	
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám.	• pozdrav, rozloučení, poděkování, vyjádření prosby, názoru, přání, omluvy, návrhu, ceny při nákupu, pozvání • dialog, mluvčí a posluchač	7. – 9.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, tolerance k odlišnostem druhých
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje.	• reakce na pokyny při organizaci vyučovací hodiny • zdvořilostní obraty	7. – 9.	MKV – multikulturalita, kulturní diferenciacie
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.	•doplňovací cvičení ústní, písemná i on-line na internetu, e-maily	7. – 9.	MV – tvorba mediálního sdělení
Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník.	•nácvik abecedy na písničky •vyhledávání neznámých slov při práci s textem •upevňování psané podoby slova	7. – 9.	
P r o d u k t i v n í ř e č o v é d o v e d n o s t i			
Sdělí ústně a písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů.	•představení sebe sama i ostatních, adresa, blahopřání, pozdrav, dopis a e-mail na jednoduché téma, omluva, žádost, pozvánka	7. – 9.	
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.	• reprodukce obtížnějších textů v mateřském jazyce • použití slov opačného významu a mezinárodních slov	7. – 9.	

Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět.	• tvorba otázky , odpovědi a rozkazu při použití pravidel o správném slovosledu, vyjádření záporu, určitosti a neurčitosti, použití modálních sloves, osobních a přivlastňovacích zájmen, tvorba minulého času	7. – 9.	
Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace.	• konverzační oblasti – já a ty, škola a učení, volný čas, doma, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok, zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí	7. – 9.	OSV –mezilidské vztahy, komunikace, rozvoj schopnosti poznávání

Ruský jazyk

Cíl vyučovacího předmětu

Výuka cizích jazyků obecně má za cíl přispívat k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílové kompetence výuky druhého cizího jazyka jsou stanoveny Společným evropským referenčním rámcem jako kompetence komunikativní (jazykové) a všeobecné (předpokládající seznámení se se sociokulturním prostředím a realitami zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří). V konkrétní podobě to znamená dosažení jazykové úrovně A1. Výuka směřuje k tomu, aby žáci porozuměli každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a uměli tyto výrazy a fráze používat. Uměli představit sami sebe a ostatní a klást jim jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě bydliště, o lidech, které znají, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky uměli odpovídat. Dokázali se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten v domluvě pomoci, porozuměli jednoduchému čtenému i slyšenému textu a získali základní informace o realitách ruských mluvčích zemí.

Časová dotace

Ruský jazyk je vyučován v 7., 8. a 9. ročníku vždy dvě vyučovací hodiny týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v běžné učebně. Je zde využíván CD, video a DVD přehrávač, k dispozici jsou učebnice, slovníky a časopisy.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- učitel vede žáka k samostatnosti při vyhledávání informací z učebnic, slovníků a časopisů
- učitel vede žáka k praktickému užítí informací

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáka k uplatňování osvojené slovní zásoby
- učitel předkládá žákovi modelové situace, při nichž se rozvíjí jeho samostatnost

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáka k tomu, aby vyjádřil svůj názor, mínění, a myšlenky ústně i písemně
- učitel vede žáka k osvojení si práce s učebnicovým i aktuálním textem, k zapojení se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do výuky různé formy práce pro jednotlivce i skupiny, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- učitel vede žáky k vzájemné pomoci
- učitel posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k uvědomělému chování, k přijímání názorů druhých lidí z jiného jazykového a kulturního prostředí

Kompetence pracovní

- učitel vede žáka k uvědomělému používání studijních materiálů
- učitel motivuje žáka k získávání informací
- učitel rozvíjí u žáka smysl pro povinnost

Kompetence digitální

- učitel vede žáka k běžnému používání digitálních zařízení, webových edukačních stránek, aplikací, např. slovník v elektronické podobě, žák je využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- učitel vede žáka k využívání digitálních technologií pro usnadnění přípravy do školy, pro usnadnění práce, zautomatizování rutinních činností, komunikaci s ostatními, např. e-mail, sms

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Období: 7. – 9.	
R e c e p t i v n í ř e č o v é d o v e d n o s t i			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby.	•návčik azbuky, výslovnosti hlásek odlišných od češtiny formou poslechu a hlasitého opakování, důraz na návčik přízvuku, přízvučné a nepřízvučné slabiky, měkké a tvrdé hlásky, intonace •četba textů různého obsahového zaměření po předchozím poslechu	7. – 9.	
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám.	•pozdrav, rozloučení, poděkování, vyjádření prosby, názoru, přání, omluvy, návrhu, ceny při nákupech, pozvání •dialog, mluvčí a posluchač	7. – 9.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, tolerance k odlišnostem druhých
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje.	• reakce na pokyny při organizaci vyučovací hodiny • zdvořilostní obraty	7. – 9.	MKV – multikulturalita, kulturní diference
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.	•doplňovací cvičení ústní, písemná i on-line na internetu, e-mailly	7. – 9.	MV – tvorba mediálního sdělení
Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník.	•návčik azbuky na básniče •vyhledávání neznámých slov při práci s textem •upevňování psané podoby slova	7. – 9.	
P r o d u k t i v n í ř e č o v é d o v e d n o s t i			
Sdělí ústně a písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů.	•představení sebe sama i ostatních, adresa, blahopřání, pozdrav, dopis a e-mail na jednoduché téma, omluva, žádost, pozvánka	7. – 9.	
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.	• reprodukce obtížnějších textů v mateřském jazyce • použití slov opačného významu a mezinárodních slov	7. – 9.	

Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět.	• tvorba otázky , odpovědi a rozkazu při použití pravidel o správném slovosledu, vyjádření záporu, nácvik číslovek, časování sloves, osobní, přivlastňovací zájmena, zvrtná slovesa, slovesné vazby	7. – 9.	
Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace.	• konverzační okruhy – představování sebe i druhých, pozdravy, seznámení se, domluva setkání, zdvořilostní fráze, telefonování, rodina, škola, povolání, záliby, volný čas	7. – 9.	OSV –mezilidské vztahy, komunikace, rozvoj schopnosti poznávání

Francouzský jazyk

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem je především získat pozitivní vztah k jazyku a kultuře frankofonních zemí, a dorozumět se na základní úrovni. Zvládnutí základů jazyka pomůže žákům snížit jazykovou bariéru a přispěje ke zvýšení mobility v jejich osobním životě, dalším studiu i v uplatnění na trhu práce.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka francouzského jazyka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností úrovně A1.1 (7. - 8.třída) a A1.2 (9.třída) Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Z komunikativních dovedností je kladen velký důraz na poslech a čtení s porozuměním, dialogy, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány autentické texty, audionahrávky, hry, dramatizace.

Z průřezových témat jsou začleněny následující okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – *Osobnostní rozvoj (OSV-1)*, *Sociální rozvoj (OSV-2)*, *Morální rozvoj (OSV-3)*

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS) – *Evropa a svět nás zajímá (VEGS-1)*, *Objevujeme Evropu a svět (VEGS-2)*, *Jsme Evropané (VEGS-3)*

Multikulturní výchova (MKV) – *Kulturní difference (MKV-1)*, *Lidské vztahy (MKV-2)*, *Etnický původ (MKV-3)*, *Multikulturalita (MKV-4)*, *Princip sociálního smíru a solidarity (MKV-5)*

Mediální výchova (MV) – *Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (MV-1)*, *Stavba mediálního sdělení (MV-3)*

Environmentální výchova (EV) – *Vztah člověka k prostředí (EV-4)*

Časová dotace

Francouzský jazyk se vyučuje na 2. stupni v 7. – 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v jazykové učebně v menší skupině. Součástí vyučování je nejen vyučovací hodina, ale i různé příležitostné akce – projekty, besedy, shlédnutí výstav, exkurze, divadelní představení, olympiády, konverzační soutěže, poznávací zájezdy.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k osvojování slovní zásoby (pochopení slov ve vztazích, využití znalostí z angličtiny, jako prvního cizího jazyku) a získávání informací z různých zdrojů (např. internet, časopisy, knihy, letáky) a k praktickému užítí informací
- učitel cíleně a systematicky seznamuje žáky se systémem gramatiky a se řazením dalších jevů do systému (např. časové roviny, interpunkce...)

- učitel motivuje žáky zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly (např. nezpanikařit při poslechu, snažit se zareagovat, i když ne všemu rozumím, domyslet si význam z kontextu, dosahovat zlepšení pravidelným cvičením) a vede je k samostatnosti při vyhledávání informací
- učitel vede žáky k sebehodnocení (zpočátku pod vedením učitele, později samostatně), konstruktivní kritice, zároveň je učí je vnímat chybu jako krok ke zlepšení

Kompetence k řešení problémů

- učitel vytváří podnětné prostředí k uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoli problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- učitel vytváří podnětné prostředí ke kreativitě tím, že nechává žáky improvizovat, vymýšlet nebo intuitivně užívat jazyk například při řešení problémů, nebo při situačních hrách „jeux de rôles“
- učitel systematicky vede žáky k projektovému plánování (zdroje, plánování, rozvržení práce, rozdělení úkolů, sumarizace, přenesení do praxe, výstup)
- motivuje žáky k tomu, aby pojmenovali a definovali problém, stanovili postup k řešení, aby našli nebo zvolili nejlepší možné řešení

Kompetence komunikativní

- učitel vytváří podnětné prostředí k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce, k formulování a vyjádření myšlenky nebo názoru
- učitel vede žáky k tomu, aby dokázali popisovat (např. místo, věc, člověka, aktivitu...), stručně informovat o určité záležitosti, reagovat na slyšené nebo psané, pomoci spolužákovi nebo jinému člověku, který není v komunikaci dostatečně schopný

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do výuky různé formy práce pro jednotlivce a skupiny, klade důraz na vytvoření pravidel a jejich dodržování, klade rovněž důraz na rozlišování a respektování rolí
- předkládá žákům možnosti k vytvoření sociálních kontaktů (např. při realizaci projektů s žáky jiných škol v ČR nebo v partnerských cizích zemích; na sociálních sítích...)
- učitel klade důraz na pozorování jiných zvyků, vztahů v zemích frankofonie – realie, a respektování kulturních odlišností a zvyklostí
- učitel vede žáky k budování sebevědomí a využití schopnosti každého jednotlivce při týmové práci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování národních kulturních tradic i tradic a zvyklostí odlišných kultur, podáním historických souvislostí i zprostředkováním aktuálních informací z ověřených informačních zdrojů
- učitel pomáhá žákům budovat uvědomělému kulturnímu chování (mluva, oblékání, zdvořilost), respektování pravidel země, v níž je host
- učitel podněcuje žáky k poznávání problémů jiných zemí – rasismus, intolerance, násilí (např. migrace, náboženské konflikty, změny klimatu)

Kompetence pracovní

- učitel motivuje žáky k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (např. využívání internacionalismů/anglicismů, využívání zeměpisných znalostí, práce s počítačem apod.)
- učitel vede žáky k uvědomělému používání studijních materiálů (např. slovníky, knihy, učebnice a pracovní sešit, sešity, tabulky...)
- učitel vytváří podnětné prostředí k formování pracovních návyků (např. psaní slovíček, portfolia, vedení zápisu...)
- učitel podněcuje žáky k prezentaci výsledků vlastní práce i práce skupiny

Kompetence digitální

- učitel oboznámí žáka s dostupnými výukovými nebo informačními weby, a s elektronickými aplikacemi zaměřenými k výuce cizího jazyka
- učitel vede žáka k uvědomělému používání různých digitálních zařízení, k uvědomělému využívání elektronických slovníků, webových překladačů atd. v rámci usnadnění, zrychlení, ověřování a kontroly práce
- učitel dává žákům příležitost uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů a referátů
- učitel podněcuje k bezpečné emailové/chatové komunikaci s využitím cizího jazyka s jinými žáky
- učitel motivuje žáka v jeho zájmu poznat kulturu cizí země za pomoci využití kratších videí, dokumentů, rozhlasových přenosů, záznamů
- učitel motivuje žáka k získávání informací na zahraničních ověřených webech
- učitel rozvíjí u žáka smysl pro zodpovědnost v práci s využitím podpory umělé inteligence (AI)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Francouzský jazyk	Období: 7.	
P O S L E C H S P O R O Z U M Ě N Í M			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Tematické okruhy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	• pokyny pomáhající při organizaci výuky • pozdravy, představení, jednoduchá žádost, poděkování	7.	Škola
Reaguje verbálně i neverbálně na pokyny učitele nebo na jednoduchou audionahrávku.	• přiřazování psaných slov ke korespondujícím obrázkům • přiřazování odpovědí k jednoduchým otázkám • grafické znázornění porozumění	7.	Rodina Národy a národnosti Škola Sport a volný čas
Reprodukuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	• říkanky, fonetická cvičení • písničky	7.	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	• představení sebe sama • představení spolužáka • krátké rozhovory • vyjádření souhlasu či nesouhlasu	7.	Rodina Škola Sport a volný čas Doprava a bezpečnost Jídlo – v restauraci, v obchodě Počasí
Č T E N Í S P O R O Z U M Ě N Í M			
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	• krátké texty nebo rozhovory o tématu • reklama / plakát • nápis a cedule na veřejném místě • e-mail, přání, sms	7.	Rodina Škola Sport a volný čas Doprava a bezpečnost Jídlo – v restauraci, v obchodě
Vyhledá klíčové informace v psaném textu a posoudí, zda je informace vztahující se k tomuto textu pravdivá.	• vyhledání klíčové informace (podstatné jméno, číslovka, sloveso – čas slovesa)	7.	
Seznámí se s různými typy autentických materiálů.	• jízdenka na vlak / autobus • blahopřání k narozeninám • leták potravin • výstražné cedule a důležité značky	7.	Doprava a bezpečnost Jídlo

Uvědomuje si podobnost románských jazyků a hledá souvislosti.	rozvoj slovní zásoby na základě podobnosti	7.	Anglicismy a internacionalismy
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	vnímání odlišností psané a zvukové stránky slova	7.	
Zapíše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	- abeceda - hláskování - telefonní čísla - emailová adresa	7.	Osobní dotazník
MLUVENÍ			
Seznámí se s konkrétními jazykovými prostředky (běžně užívané fráze)	- pozdravení - pozvání - omluva - návrh / prosba - názor	7.	
Používá jednotlivá slova, slovní spojení a ustálené fráze, vyjadřuje se v jednoduchých větách přítomném čase a složeném budoucím čase.	- představení sebe a své rodiny - omluva - prosba	7.	Rodina Škola Sport a volný čas Doprava a bezpečnost Jídlo – v restauraci, v obchodě
PSANÍ			
Vyplní základní osobní informace do formuláře nebo dotazníku, např. jméno, datum narození, adresu, zemi.	vyplnění osobního formuláře/ dotazníku	7.	Osobní dotazník
MEDIACE – reálie a kultura Francie			
Seznamuje se s kulturou země osvojovaného jazyka, jejími základními koncepty a společenskými konvencemi.	- základní reálie země (regiony) - dialekty země - francouzská hymna - problémy země	7.	Francie Frankofonní země
Seznámí se s dostupnými online nástroji pro výuku a procvičování francouzštiny.	- online překladáč - online slovník	7.	Škola Bezpečnost
Seznámí se se základní terminologií spojenou s využíváním technologie pro komunikaci v online prostředí a bezpečností na internetu.	- základní ovládání počítače s nastavením ve francouzštině - základní ovládání francouzské (pomocné) klávesnice, diakritika	7.	Škola Bezpečnost

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Francouzský jazyk	Období: 8.	
P O S L E C H S P O R O Z U M Ě N Í M			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Tematické okruhy
Rozumí jednoduchým pokynům otázkám a konkrétním informacím, které se týkají osvojovaných témat, nebo vyvozuje význam toho, co se mu mluvčí snaží sdělit.	- přijetí nebo nepřijetí pokynu spojeného s hrou - výzva k zopakování pokynů - verbální sdělení nepochopení - rozpozná základní kulturní konvence spojené s každodenními rozhovory (např. odlišné pozdravy, poděkování, omluvy či jiné rituály),	8.	
Prokazuje základní porozumění obsahu slyšeného textu (pokyny učitele nebo na audio-nahrávku s vizuální nebo bez vizuální opory) různými způsoby.	- zaznamenání klíčových slov - přirazování odpovědí k jednoduchým otázkám - grafické znázornění porozumění - formulace jednoduché odpovědi z otázky - záznam údajů do tabulky, mapy nebo obrázku	8.	Rodina, Kamarádi, Cestování, Volný čas, Zvířata Nakupování, Oblečení, Stravování, Bydlení Internet a bezpečnost
Reprodukuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	- řikanky, fonetická cvičení - písničky	8.	
Rozumí obsahu jednoduchého mluveného příběhu, který obsahuje známé konkrétní situace a běžnou slovní zásobu.	- zopakování informace - vyjádření vlastního názoru na příběh - vyjádření souhlasu či nesouhlasu - vyjádření svých základních potřeb	8.	
Č T E N Í S P O R O Z U M Ě N Í M			
Přečte a rozumí obsahu kratšího psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	- rozhovor, popis, příběh, korespondence, reklama, ilustrovaný vtip - nápis a cedule na veřejném místě - e-mail, přání, sms	8.	
Vyhledá klíčové informace v psaném textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	- vyhledání klíčové informace - učení časové roviny (přítomnost, minulost, budoucnost)	8.	
	letenka	8.	Doprava a bezpečnost

Seznámí se s různými typy autentických materiálů.	• pohlednice • potravinová etiketa • výstražné cedule a důležité značky		Jídlo
Odhaduje význam neznámých slov z kontextu na základě podobnosti románských jazyků.	• určení druhu slov • rozvoj slovní zásoby na základě podobnosti	8.	
Přečte jednoduchý fonetický zápis slova a přiřadí k němu jeho mluvenou a psanou podobu.	• přepis slova na základě fonetické transkripce	8.	
Za pomoci krátkých vět popíše tabulku, textovou nebo vizuální předlohu (obrázek, fotografii).	• popis obrázku, fotografie	8.	
MLUVENÍ			
Postupně nacvičuje použití vhodných frází.	• pozdravení • pozvání • omluva • návrh / prosba • názor	8.	
Za použití slovních spojení a ustálených frází skládá jednoduché věty o osvojených tématech do smysluplných celků.	• představení sebe a své rodiny • omluva • prosba • čas: přítomný, složený budoucí, čas minulý	8.	Rodina, Kamarádi, Cestování, Volný čas, Zvířata, Nakupování, Oblečení, Stravování, Zdraví, Počasí
Souvisle a jednoduše popíše známý jev z okruhu osvojených témat.	• popis obrázku • popis místa • fyzický popis člověka	8.	
PSANÍ			
Napiše krátký text nebo odepiše na krátkou zprávu.	• nákupní seznam • vzkaz • přání (vánoční, velikonoční, narozeninové, sváteční) • pohlednice • žádost o pomoc, radu, instrukce	8.	Rodina, Kamarádi, Cestování, Volný čas, Nakupování, Oblečení, Stravování, Blahopřání
Jednoduše písemně popíše např. člověka, svou rodinu, své záliby, kamarády, známá místa.	• představení rodiny, kamaráda, oblíbené činnosti	8.	Rodina Škola Záliby
Vyplní delší a složitější dotazník, který vyžaduje odpovědi v různé formě.	• doplnění slov • volba možností • delší otevřená odpověď v rozsahu několika vět	8.	

MEDIACE – reálie a kultura Francie			
Seznamuje se s kulturou země osvojovaného jazyka, jejími základními koncepty a společenskými konvencemi.	- základní reálie země (regiony) - dialekty země - francouzská hymna	8.	Francie Frankofonie
Využívá slovník nebo online překladač k vyhledání významu neznámých slov, procvičuje jazyk za pomoci dostupných online nástrojů.	- online překladač - online slovník - aplikace (např. Google lens)	8.	
Seznámí se s formálními a neformálními jazykovými prostředky pro písemnou komunikaci v digitálním prostředí.	- komunikace na sociálních sítích - zkratky - běžné slangové výrazy - zdvořilostní fráze a vykání	8.	Zkratky Cedule a panely

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Francouzský jazyk	Období: 9.	
P O S L E C H S P O R O Z U M Ě N Í M			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	9.	Tematické okruhy
Rozumí pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	rozpozná základní kulturní konvence spojené s každodenními rozhovory (např. odlišné pozdravy a poděkování, odlišný přízvuk, neformální nebo slangový styl mluvy, zkratky)	9.	Zdvořilostní fráze
Prokazuje porozumění obsahu slyšeného textu různými způsoby.	- zaznamenání klíčových slov - výběr správného slova z více možností - formulace rozvité odpovědi na otázku - záznam údajů do tabulky, mapy nebo obrázku - převyprávění základních informací z textu	9.	
Rozumí podstatě obsahu autentického mluveného příběhu, který obsahuje známé konkrétní situace a běžnou slovní zásobu.	- vyjádření vlastního názoru na příběh - vyjádření souhlasu či nesouhlasu - vlastní reprodukce a interpretace příběhu	9.	Rodina Cestování Jídlo Politika Historie Bydlení Slavné osobnosti

	• zhodnotí záměr autora a způsob, kterým jej chce uskutečnit (např. klamání adresáta, zamlčování některých informací, subjektivní vs. objektivní postoj autora)		Knihy Události
Využívá svého vícejazyčného repertoáru k objevování jiných kultur či společenství (např. sledováním filmů či jiných video – a audio formátů, poslechem hudby, poslechem podcastů.	• seriál / film (slavní francouzští herci a režiséři) • hudba (nejznámější francouzští zpěváci a interpreti) • podcast (YouTubeři a influenceři)	9.	
Č T E N Í S P O R O Z U M Ě N Í M			
Přečte a rozumí obsahu kratšího psaného textu bez vizuální podpory a určí o jaký typ textu jde.	• určení typu textu	9.	
Vyhledá klíčové informace v psaném cizojazyčném textu a objevuje tak jinou kulturu či společenství.	• vyhledání klíčové informace • získání všeobecných informací o jiné kultuře a společenství	9.	
Porovnává různé typy autentických materiálů, hledá souvislosti a odlišnosti.	• práce s letáky a mapami • rezervace pobytu/dovolené/dopravy	9.	Cestování Bydlení
Odhaduje význam neznámých slov z kontextu na základě podobnosti románských jazyků.	• určení druhu slov • rozvoj slovní zásoby na základě podobnosti	9.	
Přečte jednoduchý fonetický fonetický zápis slova nebo slovního spojení a запиše jej.	• přepis slovního spojení na základě fonetické transkripce • určení slovního druhu slova podle typické koncovky (podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso)	9.	
Za pomoci krátkých vět popíše knihu, časopis, film, nebo obrázek.	• popis přebalu knihy • popis příběhu • popis obrázku	9.	

MLUVENÍ			
Za použití slovních spojení a ustálených frází skládá jednoduché věty o osvojených tématech do smysluplných celků.	• představení sebe a své rodiny • omluva • prosba • čas: přítomný, složený budoucí, čas minulý	9.	Záliby a volný čas Škola Rodina Zvířata Cestování a jídlo
Souvisle ústně popíše nebo porovná známé jevy z okruhu osvojených témat.	• popis obrázku, místa, děje, člověka • porovnání osob, zvířat, věcí, míst, dějů	9.	
Vhodně reaguje v různých výše zmíněných situacích.	• omluva • blahopřání • kondolence • běžné fráze	9.	
PSANÍ			
Vyplní základní osobní informace do formuláře nebo dotazníku, např. jméno, datum narození, adresu, zemi.	• vyplnění osobního formuláře/ dotazníku	9.	Bezpečnost Rodina Povolání Žádost
MEDIACE – reálie a kultura Francie			
Seznamuje se s kulturou země osvojovaného jazyka, jejími základními koncepty a společenskými konvencemi.	• největší milníky historie Francie • novodobá historie • současný stav země a aktuality	9.	Francie Frankofonie
Pracuje s různými typy slovníků, online překladačů, online nástrojů a využívá je k vypracování zadaných úkolů.	• online překladač • výkladový, tematický slovník • slovník synonym • umělá inteligence • aplikace (např. Google lens) •	9.	
Seznámí se s formálními a neformálními jazykovými prostředky pro písemnou komunikaci v digitálním prostředí.	• komunikace na sociálních sítích • zkratky • běžné slangové výrazy • zdvořilostní fráze a vykání	9.	Zkratky slovních spojení

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - Matematika

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech. Rozvíjet paměť žáků, logické, abstraktní a exaktní myšlení. Vytvořit zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů a metod řešení úloh).

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován na 1. a 2. stupni. Je zaměřen na orientaci v praktickém životě, také na svět financí a přispívá rozvoji finanční gramotnosti. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace na 1. stupni
Čísla a proměnná na 2. stupni
2. Závislost, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a v prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Časová dotace

V 1., 4., 6., 7. r. po 4 hodinách týdně, ve 2., 3., 5. r., 8. a 9. r. po 5 hodinách týdně.

Ve třídách s rozšířenou výukou matematiky: v 6.- 9. r. po 5 hodinách týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, práce s počítačem.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k poznávání cíle učení
- učitel vede žáky k osvojování si obecně užívaných termínů, symbolů, znaků a algoritmů
- učitel podněcuje žáky k využívání algoritmů a pochopení souvislostí
- učitel vybízí žáky k vyvozování závěrů
- učitel učí žáky používat peníze v běžných situacích

Kompetence k řešení problémů

- učitel podporuje žáky k hledání a vybírání správných řešení
- učitel motivuje žáky k přemýšlení a hledání nových postupů
- učitel vede žáky k obhajobě svých postupů
- učitel pomáhá žákům orientovat se v problematice peněz a cen
- učitel nechává žáky kontrolovat postupy a výsledky

Kompetence pracovní

- učitel podněcuje žáky využívat získané poznatky
- učitel vede žáky k dodržování pracovních postupů a bezpečnosti práce
- učitel motivuje žáky ke spolupráci a přijímání různých rolí
- učitel podněcuje žáky k zdokonalování grafického projevu
- učitel pomáhá žákům efektivně organizovat svoji práci
- učitel napomáhá žákům v odpovědném spravování osobního rozpočtu

Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje žáky ke spolupráci ve skupině
- učitel vede žáky k respektování názorů druhých
- učitel podněcuje žáky k poskytování pomoci druhým
- učitel umožňuje žákům učit se schopnosti sebekontroly

Kompetence občanská

- učitel pomáhá žákům dodržovat pravidla a postupy
- učitel vede žáky k zodpovědnosti za své chování
- učitel učí žáky k respektování odlišného řešení problémů a názorů ostatních

Kompetence komunikativní

- učitel vybízí žáky ke zdůvodňování postupů
- učitel umožňuje žákům věcně argumentovat
- učitel nechává žáky aplikovat své poznatky

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, využívá je při učení i při zapojování do života školy i společnosti
- učitel vede žáky k získávání a vyhledávání dat a k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učitel vybízí žáky k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učitel motivuje žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci a zkvalitnili výsledky své práce
- učitel pomáhá žákům orientovat se ve významu digitální technologie pro lidskou společnost
- učitel vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Č Í S L O A P O Č E T N Í O P E R A C E			
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Používá peníze v běžných situacích.	- manipulace s předměty - počítání prvků - pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty	1. – 3.	OSV– osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu i vrácené peníze.	- čtení a zápis čísel - vztahy větší, menší, rovno a - znaménka >, <, = - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	1. – 3.	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	- orientace na číselné ose - pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi - určování stovek, desítek a jednotek	1. – 3.	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a přechodem přes deset	1. – 2.	
	- sčítání a odčítání v oboru 0-100 - násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10)	2. – 3.	
	- sčítání a odčítání v oboru 0-1000 - dělení se zbytkem	3.	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu i vrácené peníze.	- slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení	2. – 3.	OSV– osobnostní rozvoj – kreativita
Z Á V I S L O S T I , V Z T A H Y A P R Á C E S D A T Y			
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	určování času a převádění jednotek času	2. – 3.	
		1. – 3.	OSV – mezilidské vztahy

Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	• seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy • orientace čtení matematických zápisů		
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	• pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose	2. – 3.	
G E O M E T R I E V R O V I N Ě A P R O S T O R U			
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	• vyhledávání určitých tvarů v okolí • třídění předmětů podle tvaru • rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh	1. – 3.	
	• tělesa – krychle, kvádr, koule		
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	• bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm	2. – 3.	
Rozeznává a modeluje souměrné útvary v rovině.	• modelování geometrických útvarů podle zadání	1. – 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Č Í S L O A P O Č E T N Í O P E R A C E			
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	• principy komutativnosti a asociativnosti	4. – 5.	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.	• sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 • velká násobilka • písemné násobení dvojčíslicovým a trojčíslicovým číslem • dělení jednocíslicovým číslem • dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	4. – 5.	
	• sčítání a odčítání čísel do milionu • zkontroluje kolik peněz je třeba k placení a vrácení • spočítá si cenu koupeného zboží • písemné násobení jednocíslicovým až čtyřčíslicovým číslem • dělení dvojčíslicovým číslem	4. – 5.	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	• zaokrouhlování na 10, 100, 1000, 10000, 100 000, 1 000 000 • kontroly výpočtů • odhadne cenu nákupu	4. – 5.	
	• zaokrouhlování na 1 000 000 • 100 000, 10 000, kontroly výpočtů	5.	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Orientuje se problematice peněz a cen k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.	• slovní úlohy jednoduché a složené slovní úlohy • sestaví jednoduchý osobní rozpočet • uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	4. – 5.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na	4.- 5.	

Rozliší přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky.	příkladech z běžného života • názorné určení pomocí obrázků $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$, celku • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) • vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny		
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	• porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem • sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • zápis sčítání a odčítání zlomků stejným jmenovatelem pomocí názorných obrázků	5.	
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	• znázornění vztahu mezi celkem a jeho částí, vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • čtení a zápis desetinného čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti, v kruhovém diagramu	5.	
Porozumí významu znaku „–“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyjádří na číselné ose.	• znázornění na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 • reprezentace záporných čísel v běžném životě	5.	
Z Á V I S L O S T I , V Z T A H Y A P R Á C E S D A T Y			
Vyhledává, sbírá a třídí data.	• práce s daty	4. – 5.	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a digramy.	• diagramy, grafy, tabulky	4. – 5.	

G E O M E T R I E V R O V I N Ě A P R O S T O R U			
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	• Práce s geometrickými útvary	4. – 5.	
	• Rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	5.	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	• Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	4. – 5.	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	• Rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4. – 5.	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	• Obsah čtverce, obdélníku, jednotky obsahu	5.	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru.	• Osová souměrnost	4. – 5.	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa a nachází v realitě jejich reprezentaci.	• Jehlan, kužel, válec, koule	4. – 5.	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A POSTUPY			
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	• Slovní úlohy • Čís. a obrázkové řady • Magické čtverce • Prostorová představivost • Soutěže, např.- Mat. klokan, Pangea, mat. olympiády	4. – 5.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
R O Z Š Í Ř E N Ě O P A K O V Á N Í			
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla. Provádí operace z paměti i písemně. Provádí odhady a kontrolu výsledků. Zobrazí přirozené číslo na číselné ose.	• přirozená čísla • čtení a zápis čísla • zobrazení na číselné ose • početní operace	6.	
J E D N O D U C H Ě L I N E Á R N Í R O V N I C E			
Užívá a zapisuje vztah rovnosti. Řeší jednoduché lineární rovnice ekvivalent. úpravami. Provádí zkoušku řešení, chápe její důležitost.	• rovnost • lineární rovnice	6.	
G E O M E T R I C K É Ú T V A R Y V R O V I N Ě			
Užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka a úsečka. Rýsuje lineární tvary. Převádí jednotky délky, hmotnosti a času. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku. Využívá vlastností základních rovinných útvarů při řešení úloh a praktických problémů.	• rovina, bod, úsečka, polopřímka, přímka, kružnice, trojúhelník • převody jednotek • obvody čtverce, obdélníku a trojúhelníku	6.	
D E S E T I N N Á Č Í S L A			
Čte a zapisuje desetinná čísla. Zobrazí desetinné číslo na číselné ose. Porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla. Provádí početní operace s desetinnými čísly. Vypočítá aritmetický průměr. Řeší slovní úlohy s využitím desetinných čísel.	• čtení a zápis v desítkové soustavě • zobrazení na číselné ose • porovnávání a zaokrouhlování • početní operace, aritmetický průměr	6.	
Převádí jednotky. Zaokrouhluje a provádí odhady danou přesností. Vybírá vhodné jednotky pro měření, výpočet.	• převody jednotek	6.	

D Ě L I T E L N O S T P Ř I R O Z E N Ý C H Č Í S E L			
Vysvětlí pojem násobek, dělitel, složené číslo a prvočíslo. Používá znaky dělitelnosti. Rozloží číslo na součin prvočísel. Určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobky a největšího společného dělitele. řeší úlohy s využitím dělitelnosti.	• násobek, dělitel, znaky dělitelnosti • prvočíslo, číslo složené • společný násobek, dělitel	6.	
Ú H E L A J E H O V E L I K O S T			
Vysvětlí pojem úhel, vrchol a rameno. Narýsuje a změří daný úhel. Přenese úhel a sestrojí jeho osu. Provádí početní operace s velikostmi úhlu (ve stupních a minutách). Pozná dvojice vrcholových, souhlasných a střídavých úhlů, užívá jejich vlastnosti. Vysvětlí pojem mnohoúhelník. Sestrojí pravidelný šesti a osmi úhelník.	• pojem, rýsování a přenášení úhlu • osa úhlu • jednotky velikosti a měření úhlu • ostrý, tupý, pravý a přímý úhel • početní operace s velikostmi úhlu • vrcholové, vedlejší • mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šesti a osmiúhelník	6.	
O S O V Á S O U M Ě R N O S T			
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti. Pozná shodné a osově souměrné útvary.	• osová souměrnost • shodné útvary • osově souměrné útvary	6.	
O B S A H Č T V E R C E A O B D Ě L N Í K U P O V R C H A O B J E M K R Y C H L E A K V Á D R U			
Užívá a převádí jednotky obsahu. Vypočítá obsah čtverce a obdélníku, využívá je při výpočtech obsahů složitějších útvarů. Charakterizuje kvádr a krychli. Načrtne a narýsuje síť a z ní těleso vymodeluje. Odhaduje a vypočítá povrch kvádrů a krychle. Užívá a převádí jednotky objemu. Odhaduje a vypočítá objem kvádrů a krychle.	• jednotky obsahu • obsah čtverce a obdélníku • obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) • kvádr, krychle, síť těles • povrch kvádrů a krychle • jednotky objemu • objem kvádrů a krychle	6.	EV – vztah člověka a prostředí VEGS – Evropa a svět VDO – Společnost a stát

T R O J Ú H E L N Í K			
Určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a vysvětlí jejich vlastnosti. Pojmenuje, znázorní a užívá základní pojmy (strana, vrchol, výška, střední příčka). Sestrojuje těžnice, výšky a střední příčky. Sestrojí vepsanou a opsanou kružnici.	• pojem a druhy trojúhelníků • vnitřní a vnější úhly • výška, střední příčka • těžnice • kružnice opsaná a vepsaná • konstrukce trojúhelníku (sss, sus, usu)	6.	
R O Z Š Í Ř U J Í C Í U Č I V O			
	• středová souměrnost • sestrojení některých úhlů bez úhloměru • další násobné a dílčí jednotky, přepony • jiné jednotky • grafické násobení a dělení úhlu • úhly souhlasné, střídavé • velikost úhlu – vteřiny • obvod a obsah složitějších útvarů	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
R A C I O N Á L N Í Č Í S L A			
Modeluje a zapisuje zlomkem část celku. Převádí zlomky na desetinná čísla a naopak. Porovnává zlomky a ostatní racionální čísla. Provádí početní operace s racionálními čísly. Analyzuje a řeší jednoduché slovní úlohy s konkrétními situacemi.	• čtení a zápis zlomku • vztah mezi zlomkem a desetinným číslem • zobrazení na číselné ose, porovnávání • smíšené číslo, převrácený zlomek • početní operace, jejich přednost • složený zlomek	7.	OSV – rozvoj schopnosti poznávání
C E L Á Č Í S L A			
Rozlišuje kladná a záporná čísla, opačná čísla. Zobrazuje celá čísla na vodorovné i svislé číselné ose. Provádí početní operace s celými čísly. Analyzuje a řeší jednoduché problémy a konkrétní situace s využitím matem. aparátu celých čísel.	• čtení a zápis čísla • zobrazení na číselné ose, porovnávání • opačné číslo • početní operace	7.	EV – vztah člověka a prostředí
T R O J Ú H E L N Í K			
Pozná shodné útvary. Užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách. Sestrojuje trojúhelník z daných údajů. Dbá na přesnost a kvalitu rýsování.	• shodnost trojúhelníků • trojúhelníková nerovnost • konstrukce trojúhelníků	7.	

P O M Ě R . P Ř Í M Á A N E P Ř Í M Á Ú M Ě R N O S T			
Vyjadřuje poměr mezi danými hodnotami. Mění velikost veličiny v daném poměru. Dělí celek na části v daném poměru. Pracuje s měřítky plánů a map. Řeší situace vyjádřené poměrem. Využívá pojmu úměra. Používá trojčlenku při řešení slovních úloh. Rozezná vztah přímé a nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem a rovnicí.	• pojem poměr • změna velikosti, rozdělení v daném poměru • měřítko • úměra • PÚ, NÚ • trojčlenka	7.	VEGS – Evropa a svět EV – vztah člověka a prostředí
P R O C E N T A			
Chápe pojem 1%. Užívá základní pojmy procentového počtu. Řeší slovní úlohy (i pro případ, že procentová část je větší než cele). Chápe pojem promile.	• pojem % • základ, procentová část, počet procent • slovní úlohy	7.	VDO – společnost a stát EV – vztah člověka a prostředí VEGS – Evropa a svět
R O V N O B Ě Ž N Í K Y			
Charakterizuje rovnoběžník. Rozlišuje typy rovnoběžníků. Sestrojuje rovnoběžník ze zadaných údajů. Odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku. Odhadne a vypočítá obsah trojúhelníku.	• pojem • vlastnosti • rozdělení • konstrukce • obvod a obsah • obsah trojúhelníku	7.	
L I C H O B Ě Ž N Í K			
Rozpozná a charakterizuje lichoběžník. Sestrojuje lichoběžník ze zadaných údajů. Obvod a obsah.	• pojem • konstrukce • obvod a obsah	7.	

P O V R C H A O B J E M H R A N O L U			
Rozezná a pojmenuje hranol Načrtne narýsuje obraz hranolu v rovině. Načrtne narýsuje síť hranolu v rovině. Odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu. Užívá znalosti výpočtu povrchu a objemu hranolu ve slovních úlohách.	• pojem hranol • povrch a objem hranolu	7.	EV – vztah člověka a prostředí
S T Ř E D O V Á S O U M Ě R N O S T			
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti. Urcí středově souměrný útvar.	• sestrojení obrazu útvaru ve středové souměrnosti	7.	
R O Z Š I Ř U J Í C Í U Č I V O			
	• posunutí, otáčení • konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku (kromě užití Thaletovy kružnice) • zápis periodických desetinných čísel a jejich vztah se zlomky • grafy PÚ a NÚ • číselné výrazy s racionálními čísly • absolutní hodnota • promile	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
2 . M O C N I N A A O D M O C N I N A			
Určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek a kalkulačky. Určí druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech. Chápe pojem reálné číslo.	• pojem • čtení a zápis • určení • pojem reálného čísla	8.	
P Y T H A G O R O V A V Ě T A			
Rozliší odvěsny a přepony. Zná vzorec Pythagorovy věty. Vypočítá délky stran v pravoúhlém trojúhelníku. Využívá poznatky v slovních úlohách.	• pojem • výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku • užití Pythagorovy věty	8.	
M O C N I N Y S P Ř I R O Z E N Ý C H M O C N I T E L E M			
Provádí početní operace s mocninami s přirozených mocnitelem	• čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem • početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	8.	
K R U H , K R U Ž N I C E			
Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, 2 kružnic. Sestrojí sečny tečny. Užívá v konstrukci Thaletovu kružnici. Vypočítá obvod a obsah kruhu. Využívá poznatky ve slovních úlohách.	• vzájemná poloha přímky a kružnice • Thaletova věta • vzájemná poloha dvou kružnic • délka kružnice, obvodu kruhu • obsah kruhu	8.	
V Á L E C			
Charakterizuje válec. Vypočítá povrch a objem. Užívá znalosti výpočtu obsahu a objemu v úlohách z praxe.	• pojem • povrch a objem	8.	
V Ý R A Z Y			
Rozumí pojmu výraz. Určí hodnotu číselného výrazu. Matematizuje reálné situace s využitím proměnných. Zapiše pomocí výrazu s proměnnou slovní text. Dosazuje za proměnné. Vyjadřuje proměnnou z výrazu. Provádí početní operace s výrazy.	• číselné výrazy • proměnná • výrazy s proměnnou • úpravy výrazů	8.	

K O N S T R U K Č N Í Ú L O H Y			
Provádí jednoduché konstrukce. Rozumí pojmu množiny bodů dané vlastnosti. Využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice...) při konstrukcích čtyřúhelníků a trojúhelníků.	• jednoduché konstrukce • množiny bodů dané vlastnosti • konstrukční úlohy	8.	
L I N E Á R N Í R O V N I C E			
Užívá a zapisuje vztah rovnosti. Řeší lineární rovnice ekvivalent. úpravami. Provádí zkoušku řešení, chápe její důležitost.	• rovnost • lineární rovnice	8.	
S L O V N Í Ú L O H Y			
Matematizuje reálné situace. řeší slovní úlohy pomocí úvahy a lineárních rovnic. Ověří výsledek řešení. Užívá logickou úvahu, úsudek a nalézá logická řešení.	• slovní úlohy	8.	VEGS – Evropa a svět EV – Vztah člověka a prostředí VDO – společnost a stát
S H R O M A Ž Ď O V Á N Í , T Ř Í D Ě N Í A V Y H O D N O C O V Á N Í S T A T I S T I C K Ý C H Ú D A J Ů			
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. Zaznamenává výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek. Vyhledává a vyhodnocuje jednoduchá statistická data v tabulkách a grafech.	• základní charakteristiky statistického souboru • aritmetický průměr, četnost	8.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VDO – společnost a stát
R O Z Š Í Ř U J Í C Í U Č I V O			
	• 2. mocnina a odmocnina ve výrazech • třetí mocnina odmocnina • usměrňování • mocniny s racionálním mocnitelem • části kružnice a jejich délka • části kruhu, jejich obvod a obsah		

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
V Ý R A Z Y			
Rozkládá výrazy na součin (vytýkáním a pomocí vzorců).	- úpravy výrazů pomocí vzorců a vytýkáním - rozklad výrazů na součin	9.	
S O U S T A V Y R O V N I C			
Řeší metodou sčítací a dosazovací soustavy 2 rovnic se 2 neznámými. Provádí zkoušku řešení, chápe její důležitost. Řeší slovní úlohy pomocí úvahy a soustavy lineárních rovnic.	- pojem soustavy 2 rovnic se 2 neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	9.	EV – vztah člověka a životního prostředí VDO – společnost a stát VMEGS – Evropa a svět
F U N K C E			
Znázorní bod v PPS. Vysvětlí pojem funkce. Rozlišuje lineární funkci. Sestrojí tabulku a sestrojí graf lineární funkce. Užívá funkční vztahy při řešení rovnic.	- pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce	9.	
P O D O B N O S T			
Rozliší shodné a podobné útvary. Užívá věty o podobnosti trojúhelníku v početních i konstrukčních úlohách	- podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků	9.	
T Ě L E S A			
Charakterizuje jednotlivá tělesa. Narýsuje síť a z ní těleso vymodeluje. Vypočítá povrch a objem těles. Užívá znalosti výpočtu obsahu a objemu v úlohách praxe.	- kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles	9.	EV – vztah člověka a prostředí
F I N A N Č N Í M A T E M A T I K A			
Řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování.	základní pojmy finanční matematiky	9.	VDO – společnost a stát
R O Z Š Í Ř U J Í C Í U Č I V O			
Užívá podmínky platnosti lomeného výrazu. Provádí početní operace s lomenými výrazy.	- pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy	9.	

INFORMATIKA

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je umožnit žákům porozumět fungování počítače a informačních systémů. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika se zabývá automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Rozvíjíme žákovo informatické myšlení s jeho složkami abstrakce a algoritmizace. Utváříme prostor pro praktické činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností.

Předmět je vyučován jako samostatný předmět na 1. a 2. stupni. Je zaměřen na získávání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Časová dotace

Vyučování probíhá od 4. do 9. ročníku po 1 hodině týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v odborných učebnách vybavených počítači, v kmenových třídách s využitím notebooků či tabletů s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. Na některých úkolech žáci pracují ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskuzi a spolupráci. Žáci pracují individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k poznání úlohy informací
- učitel podněcuje žáky k porozumění toku informací
- učitel podporuje žáky k využívání digitálních zařízení

Kompetence k řešení problémů

- učitel podněcuje žáky k porovnávání informací z většího množství zdrojů
- modelování přírodních a sociálních jevů a procesů

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k tvořivému využívání digitálních zařízení k prezentaci výsledků své práce

Kompetence sociální a personální

- učitel učí žáky respektování práv duševního vlastnictví při využívání digitálních technologií

Kompetence občanská

- učitel klade důraz na šetrnou práci žáků s digitálními zařízeními
- učitel vede žáky k zaujímání odpovědného etického přístupu k nevhodným obsahům

Kompetence komunikativní

- učitel podporuje žáky formulovat svůj požadavek a využívat algoritmické myšlení
- učitel vybízí žáky k aplikování poznatků práce s digitálními zařízeními

Kompetence digitální

- učitel podporuje žáky k užívání digitálních zařízení, aplikací a služeb, vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost využít
- učitel podporuje žáky v získávání dovedností a návyků spojených s psaním na klávesnici a na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků
- učitel učí žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učitel učí žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty
- učitel podporuje schopnost chránit svá technologická zařízení, osobní údaje a celkově soukromí v digitálním prostředí
- učitel podporuje žáky v rozvoji algoritmického myšlení

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
Sdělí informaci obrázkem Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	• piktogramy, emodži • kódy • přenos na dálku, šifra • pixel, rastr, rozlišení • tvary, skládání obrazce	4.	OSV –1 AE, 2 CD - kódování
Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty Pomocí obrázku znázorní jev Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	• graf, hledání cesty • schémata, obrázkové modely • model	5.	OSV 1 A, 2 D – práce s daty a modely
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy V programu najde a opraví chyby	• příkazy a jejich spojování • pohyb a razítkování • ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	4.	OSV 1ACE 2 CD - krokování
Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát Vytvoří a použije nový blok Upraví program pro obdobný problém	• opakování příkazů • vlastní bloky a jejich vytváření • kombinace procedur	4.	
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy, její pohyb a reakce	• kreslení čar • pevný počet opakování • ladění, hledání chyb • vlastní bloky a jejich vytváření		

V programu najde a opraví chyby Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit Upraví program pro obdobný problém Používá události ke spuštění činnosti postav Ovládá více postav pomocí zpráv Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	• změna vlastností postavy pomocí příkazu • ovládání pohybu postav • násobné postavy a souběžné reakce • vysílání zpráv mezi postavami • spouštění pomocí událostí • animace střídáním obrázků • náhodné hodnoty • čtení programů • modifikace programu • programovací projekt	5.	OSV 1 základy programování
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech Doplní posloupnost prvků Umístí data správně do tabulky Doplní prvky v tabulce V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	• data, druhy dat • doplňování tabulky a datových řad • kritéria kontroly dat • řazení dat v tabulce • vizualizace dat v grafu	4.-5.	OSV 1A 2D tabulkový editor
Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky Určí, jak spolu prvky souvisí	• systém, struktura, prvky, vztahy	5.	VDO 1C EV 1A systémy a jejich vztahy

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží Edituje digitální text, vytvoří obrázek Přehraje zvuk či video Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor Používá krok zpět, zoom Řeší úkol použitím schránky Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	• digitální zařízení • zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • ovládání myši • kreslení čar, vybarvování • používání ovladačů • ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • kreslení bitmapových obrázků • psaní slov na klávesnici • editace textu • tvorba tabulek • ukládání práce do souboru • otevírání souborů • přehrávání zvuku	4.	OSV 1 ACD základy ovládání počítače
Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	• využití digitálních technologií v různých oborech • ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • práce se soubory • propojení technologií, internet • sdílení dat, cloud • technické problémy a přístupy k jejich řešení	4.-5.	OSV 1 C 2 ABC VDO 2 A sdílení dat a bezpečnost při používání digitálních technologií

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
Rozpozná zakódované informace kolem sebe Zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer Zakóduje v obrázku barvy více způsoby Zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu Ke kódování využívá i binární čísla	• přenos informací, standardizované kódy • znakové sady • přenos dat, symetrická šifra • identifikace barev, barevný model • vektorová grafika • zjednodušení zápisu, kontrolní součet • binární kód, logické A a NEBO	6.	OSV 1 ABE 2 C kódování, šifrování
Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy Pomocí orientovaných grafů řeší problémy Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	• standardizovaná schémata a modely • ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • orientované grafy, automaty • modely, paralelní činnost	7.	OSV 1 A 2 D schémata a grafy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech Diskutuje různé programy pro řešení problému Vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	• vytvoření programu • opakování • podprogramy	7.	OSV 1 ACE základy programování
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• opakování s podmínkou • události, vstupy • objekty a komunikace mezi nimi	7.	OSV 1 ACE programování
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	• větvení programu, rozhodování • grafický výstup, souřadnice • podprogramy s parametry • proměnné	8.	OSV 1 ACE programování

Používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav Používá souřadnice pro programování postav Používá parametry v blocích, ve vlastních blocích Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu Diskutuje různé programy pro řešení problému Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav Používá souřadnice pro programování postav Používá parametry v blocích, ve vlastních blocích Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu Diskutuje různé programy pro řešení problému	• větvení programu, rozhodování • grafický výstup, souřadnice • podprogramy s parametry • proměnné	8.	OSV 1 ACE programování

Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
Řeší problémy sestavením algoritmu V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Diskutuje různé programy pro řešení problému Vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	• programovací projekt a plán jeho realizace • popsání problému • testování, odladění, odstranění chyb • pohyb v souřadnicích • ovládání myši, posílání zpráv • vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • nástroje zvuku, úpravy seznamu • import a editace kostýmů, podmínky • návrh postupu, klonování • animace kostýmů postav, události • analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • výrazy s proměnnou	9.	OSV 1 ACE aplikace programování
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) Odpoví na otázky na základě dat v tabulce Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy Navrhne tabulku pro záznam dat Propojí data z více tabulek či grafů	• data v grafu a tabulce • evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • kontrola hodnot v tabulce • filtrování, řazení a třídění dat • porovnání dat v tabulce a grafu • řešení problémů s daty	6.	OSV 1 AC 2D práce s daty
Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž	• školní informační systém, uživatelé,	6.	OSV 1 A

ve škole aktivně pracují Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	činnosti, práva, databázové relace		informační systémy
Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) Řeší problémy výpočtem s daty Připíše do tabulky dat nový záznam Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	- relativní a absolutní adresy buněk - použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými vstupy - funkce s textovými vstupy - vkládání záznamu do databázové tabulky - řazení dat v tabulce - filtrování dat v tabulce - zpracování výstupů z velkých souborů dat	8.	OSV 1 A tabulkový editor
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory Vybere vhodný formát pro uložení dat Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě Porovná různé metody zabezpečení účtů Spravuje sdílení souborů Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy	- datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - správa souborů, struktura složek - instalace aplikací - domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu - princip e-mailu - přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - postup při řešení problému s digitálním	6.	OSV 1 ACD uživatelská práce s digitálními technologiemi

Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		
Seznámí se s počítačovou grafikou, infografikou, prací s 3D tiskárnou Seznámí se s virtuální realitou Rozliší pojmy hardware a software	• grafické editory, vektorové, bitmapové • 3D tiskárna – tvorba vlastních modelů, nastavení tisku, tisk • virtuální realita – možnosti využití • nákup virtuálního PC – výběr kompatibilních komponentů	6.- 9.	OSV 1 ACD uživatelská práce s digitálními technologiemi
Edituje digitální text, tabulky, grafy, prezentace	• textový editor - editace textu, formátování, revize textu, odrážky, číslování, rovnice, hromadná korespondence • tabulkový editor -tvorba tabulky, grafu, • typy grafů, matematické operace, vzorce, práce s buňkou, filtry, hromadná korespondence, databáze • prezentační editor-tvorba prezentace, písmo, odrážky, práce s videem, přechody, efekty, rozcestník, projekt	6.- 9.	OSV 1 ACD uživatelská práce s digitálními technologiemi
Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které	• složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • operační systémy: funkce, typy, typické využití • komprese a formáty souborů • fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě • typy, služby a význam počítačových sítí	9.	

považuje za inovativní Na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu Diskutuje o cílech a metodách hackerů Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	• fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost • bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita • digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		OSV 1 D 2 ABCD 3 AB propojení digitálních technologií v sítích
---	---	--	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

Prvouka

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je učit žáky poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí, úrazů a jejich předcházení pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utvářet tak jejich prvotní ucelený obraz rodiny, třídy, školy, regionu, světa, živé a neživé přírody.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí, hospodaření s financemi, třídy, školy. Utváří správné vztahy mezi spolužáky. Přináší poznatky o živé a neživé přírodě. Klade důraz na osvojování základů dopravní výchovy. (včetně situací ohrožení) Pomáhá utvářet citový vztah k rodné zemi. Vytváří základy zdravého životního stylu a docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Časová dotace

Prvouka: 1.- 3. r. po 3 hodinách týdně, ve 2. r. po 2 hodinách týdně

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, besedy, shlédnutí výstav, exkurze, vycházky, práce na školním pozemku, práce s počítačem.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k získávání informací z různých zdrojů
- učitel učí žáky pracovat se získanými informacemi
- učitel vede žáky k zapojení do výuky všech smyslů s využitím názorných modelů, pomůcek apod.
- učitel seznamuje žáky s elementárním světem financí

Kompetence k řešení problémů

- učitel podněcuje žáky k řešení zadaných úkolů, k správnému rozhodování v různých situacích
- učitel motivuje žáky k objevování a pozorování jevů
- učitel vysvětlí, proč spořít

Kompetence komunikativní

- učitel pomáhá žákům rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech
- učitel klade důraz na pojmenovávání pozorovaných skutečností ve vlastních projevech žáků

Kompetence sociální a personální

- učitel napomáhá rozvíjení spolupráce a vzájemné pomoci při řešení zadaných úkolů
- učitel vede žáky k prezentování výsledků práce skupiny a k přijímání názoru ostatních
- učitel motivuje žáky k dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty řešením přiměřených úkolů
- učitel ukazuje na příkladech nemožnost realizace všech chtěných výdajů
- učitel vysvětlí, proč spořit, kdy si vypůjčovat a jak vracet dluhy

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel podněcuje žáky k účelnému jednání v různých situacích v ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence občanská

- učitel podporuje žáky k dodržování pravidel společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel občanského soužití
- učitel napomáhá chápat a poznávat rozdíly mezi lidmi, učit se tolerantnímu jednání a chování
- učitel ukazuje, že banka je správce peněz

Kompetence digitální

- učitel klade důraz k vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- učitel vede žáky ke zdravému používání online technologií a dodržování zásad zdravé práce s digitálními technologiemi
- učitel provádí se žáky jednoduché pokusy, měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií

Přírodověda

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je vest žáky k poznávání přírody a jejich změn v průběhu roku. Vytvářet vztah k přírodě a její ochraně. Poznávat sebe samého a své tělo. Upevňovat povědomí preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti své i druhých, včetně chování při mimořádných událostech. Utvářet povědomí o důležitosti dodržovat hygienické návyky a ochraňovat své zdraví i ostatních. Pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utvářet tak jejich ucelený obraz..

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se orientace v živé a neživé přírodě. Utváří prvotní obraz vesmíru. Klade důraz na osvojování základů praktických činností, na sledování, jak změny v přírodě ovlivňují činnost lidí, jejich život a vliv činnosti lidí na přírodu. Umožňuje poznávání svého těla a sebe samého. Zdůrazňuje dodržování správných hygienických návyků a vytváří povědomí o jejich důležitosti pro ochranu zdraví a bezpečí. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Časová dotace

Přírodověda: 4. - 5. r. po 2 hodinách týdně

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, besedy, zhlédnutí výstav, exkurze, vycházky, práce na školním pozemku, práce s počítačem.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k používání vhodných učebních pomůcek a odborné literatury
- učitel učí žáky využívat informace z různých zdrojů a současně v nich ověřovat správnost řešení
- učitel vede žáky k zapojení do výuky všech smyslů s využitím modelů, názorných pomůcek apod.
- učitel podněcuje žáky k získávání informací o přírodě z pozorování přírody, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování, propojit získané znalosti s životem

Kompetence k řešení problémů

- učitel podněcuje žáky k objevování, řešení a vyslovování závěrů
- učitel klade důraz na práci s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení
- učitel vede žáky, aby si k danému tématu zvolili problematiku, která je zajímavá
- učitel motivuje žáky k objevování a pozorování jevů

Kompetence komunikativní

- učitel pomáhá žákům rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, používat správnou terminologii
- učitel napomáhá žákům vytvářet příležitost pro vzájemnou komunikaci k danému úkolu (diskuse, rozhovor apod.)
- učitel vede žáky k ústní prezentaci výsledků práce skupiny
- učitel klade důraz na práci v atmosféře bezpečné a přátelské komunikace
- učitel podněcuje žáky k vyjadřování svých myšlenek, poznatků a dojmů, k reagování na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel napomáhá rozvíjení spolupráce a vzájemné pomoci při řešení zadaných úkolů
- učitel učí žáky podílet se na vytváření škály hodnocení, na jejímž základě hodnotí vlastní práci nebo práci celé skupiny
- učitel vede žáky k prezentování výsledků práce skupiny a k přijímání názoru ostatních
- učitel motivuje žáky k dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty řešením přiměřených úkolů

Kompetence občanské

- učitel napomáhá žákům budovat si ohleduplný vztah k přírodě
- učitel učí dodržovat pravidla slušného chování, dodržovat pravidla v silničním provozu, předcházet různým nebezpečím, chránit si své zdraví a bezpečně se chovat za mimořádných událostí
- učitel vede k chápání a poznávání rozdílů mezi lidmi, k tolerantnímu jednání a chování, k bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel pomáhá žákům získat prostor k výrobě pomůcek, souborů přírodnin, plánek
- učitel podněcuje žáky k účelnému jednání v různých situacích v ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel klade důraz na utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti, na dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálního obsahu
- učitel klade důraz k vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- učitel vede žáky ke zdravému používání online technologií a dodržování zásad zdravé práce s digitálními technologiemi
- učitel provádí se žáky jednoduché pokusy, měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií

Vlastivěda

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je vést žáky k samostatnému vystupování, jednání a bezkonfliktní, bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, rozvíjet vlastenecké cítění žáků na základě základních historických skutečností týkajících se naší vlasti v návaznosti na prvouku, také uvést žáky do hlavních zeměpisných, hospodářských a sociálních podmínek života lidí v místní krajině, oblasti, regionu na území České republiky v Evropě.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda má zeměpisný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, který žákovi umožňuje poznávat naši vlast, poznávat, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu, jak se seznamují se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět, orientovat se na mapě České republiky, poznávat její kraje. Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti, které ovlivnilo vývoj české společnosti. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím dějin a současnosti regionu.

Časová dotace

Vlastivěda je vyučována ve 4. – 5. r. po 2 hodinách týdně

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v kmenové učebně nebo v počítačové učebně. Sledování a pozorování provádíme v prostorách školy a v jejím blízkém okolí. Realizace soutěží, exkurzí, projektů a dalších s výukou souvisejících činností, probíhajících mimo uvedená místa, bude dohodnuta s vedením školy a zařazena do týdenních plánů.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k získávání informací z různých zdrojů
- učitel učí žáky pracovat se získanými informacemi
- učitel vede žáky k zamyšlení nad historickým vývojem
- učitel volí metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům

Kompetence k řešení problémů

- učitel podněcuje žáky k objevování, řešení a vyslovování závěrů
- učitel umožňuje žákům pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení
- učitel motivuje žáky k objevování a pozorování jevů
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- učitel přispívá k rozvoji finanční gramotnosti

Kompetence komunikativní

- učitel pomáhá žákům rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech a používat správnou terminologii
- učitel vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci k danému úkolu (metoda vyprávění, diskuse, rozhovor apod.)
- učitel vede žáky ke kladení otázek o diskutovaném tématu
- učitel vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učitel napomáhá rozvíjení spolupráce a vzájemné pomoci při řešení zadaných úkolů
- učitel umožňuje podílet se na vytváření škály hodnocení, na jejímž základě žák hodnotí vlastní práci nebo práci skupiny
- učitel vede žáky k dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty řešením přiměřených úkolů

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti, k dokončení práce v dohodnutém čase a kvalitě
- učitel umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- učitel podněcuje žáky k účelnému jednání v různých situacích v ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence občanská

- učitel podporuje žáky k dodržování pravidel společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel občanského soužití
- učitel napomáhá chápat a poznávat rozdíly mezi lidmi, učit se tolerantnímu jednání a chování
- učitel vede žáky k upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, směřuje k výchově budoucího občana demokratického státu
- učitel umožňuje žákům zažít úspěch
- učitel pomáhá k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech s ohledem na finanční zabezpečení

Kompetence digitální

- učitel podporuje žáky k využívání digitálních zařízení při získávání, třídění informací
- učitel vede žáky ke kritickému posuzování a ověřování zjištěných údajů
- učitel klade důraz k vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- učitel vede žáky ke zdravému používání online technologií a dodržování zásad zdravé práce s digitálními technologiemi

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. – 3.	
R O Z M A N I T O S T P Ř Í R O D Y			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	• charakteristika ročních období pozorování změn počasí • reakce rostlin a živočichů na roční období	1. – 3.	EV - ekosystémy
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	• rozlišení živé a neživé přírody • základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy • podmínky života na Zemi	2. – 3.	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – základní podmínky života
Provádí jednoduché pokusy u známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	• pozorování a porovnávání vlastností vod, vzduchu, přírodnin	2. – 3.	OSV - rozvoj schopnosti poznávání EV – základní podmínky života
Č L O V Ě K A J E H O Z D R A V Í			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	• lidské tělo • péče o zdraví, návykové látky • správná životospráva	1. – 3.	
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.	• první pomoc • pravidla chování ve školním řádu • osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci • mimořádné události, rizika ohrožení • vhodná a nevhodná místa pro hru	1. – 3.	VDO – ŠKOLA normy dodržování řádu třídy, školy
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné.	• osobní bezpečí krizové situace a situace hromadného ohrožení	1. – 3.	OSV – seberegulace a sebeorganizace
V modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými	• požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při	1.-3.	OSV – seberegulace a sebeorganizace

lidmi, kontakt se zvířaty, práce elektronickými médii) rozezná možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	požáru), integrovaný záchranný systém • čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		
Uplatňuje základní pravidla bezpečného účastníků silničního provozu. Jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	• znalost pravidel silničního provozu • dopravní značky • čísla tísňového volání	1. – 3.	OSV – seberegulace a sebeorganizace
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	1. – 3.	
M Í S T O , K D E Ž I J E M E			
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy; cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	• práce s plánem své obce, světové strany • osobní bezpečí • nebezpečné situace, 150, 155, 158, 112	2. – 3.	MKV - kulturní diference
Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	• vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz	3.	
Začlení svou obec(město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	• název obce a jejich částí • význačné orientační body, historická a památná místa v obci • rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím	2. – 3.	
LIDÉ KOLEM NÁS			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	• rodina, domov, vlastní vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů	1. – 3.	MKV - komunikace a kultura
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	• pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce • různá povolání • volný čas a jeho využití	1. – 3.	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem i nedostatkům.	• vztahy mezi lidmi • osvojování vhodného chování • setkání s neznámými lidmi	1. – 3.	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

L I D É A Č A S			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	• základní orientace v čase • den, týden, měsíc, rok • minulost, přítomnost a budoucnost • rozvržení denních činností	1. – 3.	
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	• kultura a historie naší obce (našeho města) • regionální muzeum	2. – 3.	OSV - komunikace a kultura
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	• zvyky, tradice, obyčeje • proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	2. – 3.	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
R O Z M A N I T O S T P Ř Í R O D Y			
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	• živá a neživá příroda, vztahy • počasí a podnebí	4. – 5.	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	• Země, vesmír	4. – 5.	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	• fauna a flora v jednotlivých podnebných pásích, přizpůsobivost organismů	4. – 5.	EV – ekosystémy
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	• dělení organismů, práce s atlasy a klíči	5.	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě.	• člověk a příroda - ekologie	5.	EV – vztah člověka k prostředí
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	• pokusy – postupy práce, výstupy	4. – 5.	

Č L O V Ě K A J E H O Z D R A V Í			
Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	• péče o zdraví, lidské tělo • stavba lidského těla, jeho základní funkce a projevy • životní potřeby člověka • zdravý životní styl • správná výživa • vhodná stavba stravy • pitný režim	5.	OSV - sebepoznání a sebepojetí
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	• vývoj člověka – etapy vývoje	4.	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	• denní režim – plánování, uspořádání času	4.	OSV - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	• chování v krizových situacích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví • čísla tísňového volání • správný způsob volání na tísňovou linku	5.	OSV - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	• BESIP, dopravní hřiště – testy mladého cyklisty	4.	
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	• drogy – prevence, návykové látky	5.	OSV - seberegulace a sebeorganizace
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	• zdravotní osvěta • přenosné a nepřenositelné nemoci • ochrana před infekcemi přenosnými krví	4.	
Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	• poskytnutí první pomoci při drobných poraněních • prevence nemocí a úrazů	4. – 5.	OSV - seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
M Í S T O , K D E Ž I J E M E			
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	• orientace v místě a prostoru • okolní krajina • naše vlast, domov	4.	
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	• práce s kompasem a mapou • určování světových stran v přírodě	4.	
Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	• orientace podle náčrtů, plánů a map • zeměpisné pojmy	4. – 5.	EV - vnímání vztahů člověka a přírody
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	• ČR – Praha, vybrané oblasti ČR	4.	VDO – občanská společnost a škola VEGS – evropské krajiny
	• Evropa – státy a města	5.	
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích.	• Evropa a svět, cestování	5.	MKV – kulturní difference VEGS – Evropa a svět
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	• ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky	4.	VDO - formy participace občanů v politickém životě
L I D Ě K O L E M N Á S			
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	• mezilidské vztahy, pravidla slušného chování • soužití lidí, ohleduplnost, etické zásady • emocionalita	4. – 5.	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí
Rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která se už tolerovat nemohou.	• lidská práva a práva dítěte • práva a povinnosti žáků školy • právo, spravedlnost •	4. – 5.	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost	• vlastnictví, majetek, rozpočet, příjmy, výdaje • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než	4.- 5.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	výdaje i když jsou příjmy menší než výdaje • na příkladech objasní rizika půjčování peněz • uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti • na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží • hotovostní a bezhotovostní forma plateb • banka jako správce peněz, úspory, půjčky		OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
L I D Ě A Č A S			
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	• čas a časová osa - orientace	4. – 5.	
Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	• obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava	4. – 5.	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	• Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové • vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice	4. – 5.	MKV - etnický původ lidské vztahy

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - Dějepis

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem výuky je rozvíjet vlastní historické vědomí, vnímat obraz hlavních vývojových linií, získávat orientaci v historickém čase, pochopit souvislosti dějinných událostí a procesů, chápat kulturní rozmarnosti světa, utvářet pozitivní hodnotový systém.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku.

Vyučování přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Časová dotace

Dějepis je vyučován na 2. stupni i ve třídách s rozšířenou výukou matematiky 2 hodiny týdně od 6. do 9. třídy

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, besedy, shlédnutí výstav, exkurze, divadelní představení, práce s počítačem, vlastivědné zájezdy.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- seznamuje s úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, AV technika, PC)
- volí metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskusi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům pomáhá

Kompetence občanské

- učitel reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- učitel učí žáky efektivně využívat digitálních zařízení, nástrojů a aplikací vedoucích k bližšímu poznání historické reality
- motivuje žáky k použití různorodých digitálních zdrojů (prameny, archiválie, mapy apod.) a nástrojů (časové osy, myšlenkové mapy, rodokmeny apod.) souvisejících s historickým poznáním
- vede žáky ke kritickému ověřování informací v historických pramenech a online zdrojích, které srovnávají a třídí
- vede k odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí a klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
P R A V Ě K			
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. Zná konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti. Pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány. Orientuje se na časové ose a na historické mapě. Osvojí si základní periodizaci dějin. Dokáže pracovat s pojmy prostor, čas.	<u>Úvod do učiva</u> • význam zkoumání dějin • získávání informací o dějinách • historické prameny • historický čas a prostor	6.	
Rozpozná vývojová stadia člověka. Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.	<u>Starší doba kamenná</u> • způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	6.	OSV – komunikace, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů EV – základní podmínky života, vztah člověka a prostředí
Objasní význam zemědělství, dobytkařství pro lidskou společnost. Pochopí podmínky vzniku řemesel.	<u>Mladší doba kamenná</u> • způsob života a obživy • počátky řemesel	6.	OSV – rozvoj schopností poznávání
Vymezí význam zpracování kovů pro lidskou společnost. Pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu.	<u>Doba kovů</u> • rozvoj řemesel a obchodu • zánik rodové společnosti	6.	OSV – kooperace a kompetice
Uvede příklady archeologických kultur na našem území. Uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa = chápe kulturní rozmanitost světa.	<u>Naše země v období pravěku</u>	6.	MKV – kulturní difference EV – vztah člověka a prostředí

S T A R O V Ě K			
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států. Seznámí se s podstatou společenského uspořádání a s projevy náboženských představ. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	<u>Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz</u> • charakteristické rysy oblasti • vývoj společnosti • náboženské představy • počátek písma a kultury • přínos starověkých civilizací	6.	EV – vztah člověka a prostředí VDO – společnost a stát
Ř E C K O			
Vysvětlí podstatu antické demokracie. Chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury. Uvědomí si prolínání kulturních vlivů.	• kořeny řecké civilizace • archaické a klasické období • Makedonie • helénismus	6.	VDO – formy vlády, principy demokracie MKV – lidské vztahy, kulturní difference
Ř Í M			
Učí se chápat formy státní moci. Uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států. Získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin. Popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše. Dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky. Uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy. Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky.	• království • republika • císařství • počátky křesťanství • římská kultura • rozdělení římské říše • zánik říše západořímské • naše země v době římské	6.	VDO – formy vlády, škola MKV – jsme Evropané

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
S T Ř E D O V Ě K			
R A N Ý S T Ř E D O V Ě K			
Osvojí si periodizaci středověku. Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti. Uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu. Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států. Objasní situaci Velké Moravy a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. Pochopí duchovní odkaz patronů českých zemí. Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka. Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti. Uvede příklady románské kultury.	• stěhování národů • byzantská, arabská, franská říše • první státní útvary na našem území • český stát v době knížecí • formování prvních státních celků v Evropě • boj mezi mocí světskou a církevní • křížové výpravy • románská kultura a životní styl raného středověku	7.	VEGS – Evropa a svět, jsme Evropané MKV – etnický původ EV – vztah člověka a prostředí
V R C H O L N Ý S T Ř E D O V Ě K			
Učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní. Seznámí se rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě. Vymezí konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství. Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve. Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. Pochopí dobový životní styl. Chápe historický rozměr pojmů tolerance a intolerance. Uvede příklady gotické kultury.	• rozvoj řemesel a obchodu • vznik měst a jejich význam • český stát za posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev • konflikt mezi Anglií a Francií • kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	7.	VDO - politika MKV – lidské vztahy VEGS – jsme Evropané EV – vztah člověka a prostředí

P O Z D N Í S T Ř E D O V Ě K			
Uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí.	• doba poděbradská • doba jagellonská	7.	VEGS – Evropa nás zajímá MV – mediální sdělení a realita, vliv médií OSV – kreativita
R A N Ý N O V O V Ě K			
Osvojí si periodizaci novověku. Seznámí se s pojmy humanismus, renesance. Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu. Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí. Seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli. Na příkladech evropských dějin konkretizuje pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus. Uvědomuje si postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. Učí se rozpoznávat projevy barokní kultury. Seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce.	• renesance a humanismus • zámořské objevy a počátky dobývání světa • náboženská reformace • počátky absolutních monarchií • český stát v předbělohorských poměrech • třicetiletá válka • občanská válka v Anglii • baroko a životní styl • upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce	7.	MKV – kulturní difference VEGS – Evropa nás zajímá MKV – lidské vztahy VDO – společnost a stát OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – vztah člověka a prostředí

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
N O V O V Ě K			
Chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás i v Evropě i na americkém kontinentu. Ujasní si pojem osvícenský absolutismus. Uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie. Chápe pojem kolonie, dokáže vysvětlit význam boje za svobodu.	• rozvoj vzdělanosti v době osvícenství • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. • situace ve Francii, Ruska a Prusku • vzestup Velké Británie • boj amerických osad za nezávislost • vznik USA	8.	VDO – společnost, stát VEGS – Evropa a svět EV – vztah člověka a prostředí
Vnímá důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur. Uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí. Chápe emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti. Dokáže objasnit národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů. Seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození. Formuluje význam obroze-neckých snah významných osobností. Posoudí dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustanovení moderních politických stran. Charakterizuje emancipační hnutí českého národa jako významný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie).	Novověk od konce 18. st. do r. 1914 • Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny • napoleonské války a jejich důsledky • průmyslová revoluce • modernizace společnosti • změna sociální struktury • národní a osvobozenécká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj • utváření novodobého českého národa • rok 1848 v Evropě a v Čechách • postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol. • základní rysy české politiky, její představitelé • procesy sjednocování v Německu a v Itálii • občanská válka v USA	8.	VDO – společnost, stát EV – životní prostředí MV – fungování a vliv médií ve společnosti MKV – sociální smír a solidarita

Seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků. Zná historický rozměr pojmu rasismus.			
M O D E R N Í D O B A			
Učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek. Demonstruje zneužití techniky ve válce.	• 1. světová válka • situace v Rusku • ruské revoluce	8.	VDO – společnost, stát OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – hodnoty, postoje, praktická etika

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
M O D E R N Í D O B A			
Vysvětlí okolnosti vzniku samostatného Československa, její vnitřní a zahraniční situaci v období 1. republiky. Uvědomí si změnu mezinárodně - politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu. Pochopí souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby. Vnímá historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese. Poznává rozmanitost projevů kultury a přínos národní kultury k tomuto odkazu. Seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu. Učí se účtět k odkazu účastníků odboje. Chápe poválečný vývoj Československa, který vyústil v Únor 1948. Objasní možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím.	• vznik Československa • hospodářský a politický rozvoj republiky • sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech • počátky fašistického hnutí • SSSR v meziválečném období • světová hospodářská krize • první projevy fašistické agrese • vznik válečných ohnisek • kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války • cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky • protektorát Čechy a Morava • druhá světová válka • domácí a zahraniční odboj • mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa • poválečné Československo • Únor 1948	9.	VDO – společnost, stát OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – hodnoty, postoje, praktická etika MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VDO - politika VEGS – Evropa a svět VEGS – jsme Evropané MKV – lidské vztahy, sociální smír a solidarita EV – vztah člověka a prostředí MKV – etnický původ OSV – poznávání lidí MV – fungování a vliv médií ve společnosti

D Ě J I N Y O D P O L O V I N Y 2 0 . S T O L E T Í D O S O U Č A S N O S T I			
Seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech. Dokáže rozpoznávat znaky totalitní společnosti. Umí zaujmout postoj ke vzniku a problémům existence bipolárního světa. Uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých. Zná vnitřní situaci v naší republice (události r. 1968).	• postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR • studená válka, rozdělení světa • rozpad koloniálního systému • vnitřní situace v zemích východního bloku	9.	VDO – formy vlády, principy demokracie VEGS – Evropa a svět EV - vztah člověka a prostředí
Objasní postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů. Chápe vnitřní situaci v naší republice v r. 1989 a vývoj v 90. letech-vznik ČR. Vysvětlí ustavení demokratického režimu. Prokáže hrozbu terorismu. Posoudí vliv médií na každodenní život a politické dění. Ujasní si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU). Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	• charakteristika západních zemí • krize sovětského impéria • perestrojka • obnova demokracie ve východní Evropě • sametová revoluce • rozpad Československa • vznik ČR • Česká republika na přelomu tisíciletí • technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol. • evropská integrace • globalizace	9.	VDO – formy vlády, principy demokracie OSV – mezilidské vztahy VEGS – jsme Evropané MV – fungování a vliv médií ve společnosti

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - Občanská výchova

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem výuky je, aby žáci:

- odhalovali kořeny společenských jevů a jejich souvislostí
- získávali orientaci v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě
- utvářeli vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, rozpoznávali názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost
- uplatňovali vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů
- získávali orientaci v problematice peněz a cen k odpovědnému zpracování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situace
- uplatňovali aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech
- orientovali se v poznávání otázek obrany státu

Charakteristika předmětu

Směřuje k postupnému formování a rozvíjení osobního a občanského profilu žáka. V návaznosti na učivo dalších předmětů orientuje žáky ve významných okolnostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Dále přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u nich vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot.

Časová dotace

Časová dotace předmětu pro 6. – 9. ročník je 1 hodina týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, besedy, zhlédnutí výstav, exkurze, divadelní představení, vlastivědné zájezdy, práce s počítačem.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, systematickému třídění a hodnocení získaných informací
- učitel podněcuje žáky k užívání obecných termínů a uvádění věcí do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabádá žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni a vybízí je k vlastnímu úsudku
- učitel podporuje žáky k vyhledávání informací k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k práci s odbornou literaturou a porozumění různých typů textů
- učitel vybízí žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učitel umožňuje žákům vytvářet příjemnou atmosféru v týmu
- učitel podporuje žáky ve vytváření pozitivní představy o sobě samém

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování názoru druhých lidí a k poznávání jejich vnitřních hodnot
- učitel motivuje žáky k respektování, ochraně a úctě k našim tradicím a kulturně historickému dědictví

Kompetence pracovní

- učitel učí žáky využívat znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

- učitel podporuje žáky ve vyhledávání relevantních informací, rozvíjí schopnost rozpoznat, analyzovat a kriticky zhodnocovat digitální obsahy z hlediska zdrojů, manipulativních technik, předsudků a kvality informací
- představuje žákům možnosti zapojení se do života společnosti prostřednictvím digitálních technologií, podporuje je v tom, aby využívali technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci
- vysvětluje žákům principy bezpečnosti při ochraně soukromí vlastního i ostatních, při vytváření digitální stopy, při správě digitální identity a seznamuje je s pravidly ochrany autorských práv
- poskytuje žákům příležitost zkoumat a hodnotit vliv technologií na proměny společnosti i život jedince a diskutovat o možných důsledcích

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
R O K V J E H O P R O M Ě N Á C H A S L A V N O S T E C H			
Orientuje se v kalendáři a letopočtech. Vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků. Uvádí příklady pořekadel a přísloví.	- kalendář, letopočty - svátky - příslloví a pořekadla	6.	
D O M O V			
Vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti. Uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí.	- pojem domov - prostředí domova - bydliště a jeho okolí	6.	
R O D I N A - P O S T A V E N Í J E D I N C E V R O D I N Ě			
Vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte. Rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení. Popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje. Rozhoduje se, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi. Orientuje se v problematice peněz a cen ohledně osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje. Rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.	- role členů rodiny - funkce a vývoj rodiny - vztahy v rodině, rodinné problémy - úplná a neúplná rodina - náhradní rodinná péče - hospodaření rodiny (rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing)	6.	OSV- osobnostní a sociální rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní difference a lidské vztahy MV – práce v realizačním týmu

N A Š E Š K O L A			
Vysvětlí pojem škola a uvede příklady, které žákovi pomáhají vytvořit si osobní vztah ke škole.	• život ve škole • práva a povinnosti žáků • význam a činnost žákovské samosprávy • význam vzdělání pro život	6.	
Z Á S A D Y L I D S K É H O S O U Ž I T Í			
Popíše, jak si poradí v jednotlivých situacích a rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby chování.	• pravidla chování (komunikace, divadlo, kino, restaurace aj)	6.	OSV- osobnostní a sociální rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní difference a lidské vztahy MV – práce v realizačním týmu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
N Á R O D			
Vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu. Uřídí významné historické mezníky v dějinách národa Uřídí zajímavá památná místa našeho státu. Uvede příklady významných osobností, které proslavili náš národ. Uřídí významná díla z oblasti kultury Uvede příklady typických zvyklostí a tradic.	- kořeny národa, historie národa - národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice)	7.	
V L A S T – P O J E M V L A S T			
Na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevu nacionalismu. Vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají.	- zajímavá a památná místa - národní a státní symboly - státní svátky - hlavní město	7.	OSV – osobnostní a sociální rozvoj VEGS – objevujeme Evropu a svět MKV – multikulturalita EV – vztah člověka k prostředí MV – práce v realizačním týmu
N A Š E O B E C , N Á Š R E G I O N , N Á Š K R A J			
Uvede příklady památných míst obce a regionu a významných rodáků. Vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou. Chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům.	- významní rodáci - zajímavá a památná místa - ochrana přírodních památek a kulturních objektů	7.	

K U L T U R A			
Porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí). Projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti. Vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí. Orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí. Charakterizuje prostředky masové komunikace. Posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury na veřejné mínění.	- rozmanitost kultury podoby a projevy kultury - hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, masmédia (prostředky masové komunikace) - vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí	7.	
Č L O V Ě K	H L E D Á	S V Ů J	S V Ě T
Uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva. Uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory. Uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU. Uvede příklady činností mezinárodních organizací, se kterými má ČR vztah (OSN, WHO, NATO, UNICEF, RADA EVROPY). Posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy. Rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	- významné globální problémy (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva), včetně válek a terorismu – možnosti jejich řešení - globalizace (projevy, klady a zápory) - mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace) - mezinárodní organizace - mezinárodní spolupráce	7.	VEGS – Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět jsme Evropané MKV – kulturní difference - lidské vztahy - multikulturalita EV – lidské aktivity a problémy ŽP MV – tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
H O S P O D Á Ř S K Ý Ž I V O T			
Dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi. Ukazuje na vhodných příkladech využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvádí příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Vysvětluje význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvádí a porovnává nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. Uvádí na příkladech chování kupujících a prodávajících a vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu, služeb a trhu.	• hospodaření s penězi, rozpočet • majetek, vlastnictví • ochrana majetku • výroba, obchod, služby • principy tržního hospodářství (nabídka, poptávka, trh) • význam daní • banky a jejich služby (aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků) • tvorba ceny, inflace	8.	

Č L O V Ě K H L E D Á S P O L E Č E N S T V Í			
Respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám. Rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést. Uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty. Dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat. Uvědomí si význam přátelství v životě člověka. Uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod. Uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích. Navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeb jim dokáže přiměřeně pomáhat. Vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry...).	• lidská setkání • podobnost a odlišnost lidí • přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • problémy lidské nesnášenlivosti • vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) • mezilidská komunikace a její projevy • lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)	8.	
Č L O V Ě K H L E D Á S Á M S E B E			
Pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska. Pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností. Pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet kladné stránky osobnosti a potlačovat špatné. Seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus. Je schopen sebepoznání, poznání jiných lidí. Uvědomí si význam vůle. Dokáže posilovat své volní jednání.	• člověk jako osobnost • charakter, charakterové vlastnosti, vědomí • sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika • vůle, jednání	8.	

Získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání. Porozumí různým stránkám lidského života. Uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi člověk vyrovnává. Učí se zodpovědně volit životní cíle, nacházet cesty jejich realizace. Zamyslí se nad smyslem lidského života, dokáže pochopit, proč má lidský život smysl konání dobra a prospěchu nejen osobním, ale i obecném. Uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka. Seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími. Pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody.	• city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citů, výrazovost) • sociální pozice, sociální role • životní cíle, aspirace, plánování života • hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) • životní názor (víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost)	8.	OSV – osobnostní a sociální rozvoj VDO – formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
--	---	-----------	---

Oblast: Člověk a společnost		Předmět: Občanská výchova		Období: 9.	
Očekávané výstupy		Učivo		Ročník	Průřezová témata
Žák:					
P R Á V N Í Z Á K L A D Y S T Á T U					
Na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu). Vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů. Charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a organizace.		• znaky států • typy a formy států • státní občanství ČR • Ústavu ČR • složky státní moci, jejich orgány a instituce		9.	
S T Á T N Í S P R Á V A A S A M O S P R Á V A					
Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů. Stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev v ČR.		• orgány a institucí státní správy a samosprávy, jejich úkoly • volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, sociální dialog, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR)		9.	
P R Á V O A S P R A V E D L N O S T					
Respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí. Uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravující lidská práva. Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva, včetně práv spotřebitele. Rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.		• lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech • poškozování lidských práv, šikana, diskriminace • základní práva spotřebitele • obrana státu • korupce		9.	

Vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu. Uvede příklady činností důležitých orgánů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři). Orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy. Rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postížitelnosti občanů. Uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod aj.). Uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství). Na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží.	• právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis publikování právních předpisů) • protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postížitelnosti; postihy protiprávního jednání) • právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající)	9.	OSV – sociální rozvoj VDO – občanská společnost a škola, - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV – lidské vztahy - principy sociálního smíru a solidarity MV – tvorba mediálního sdělení
---	--	-----------	--

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Fyzika

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu fyzika je přispívat k pochopení přírodních jevů a zákonů. Učit žáky využívat fyzikálních poznatků v životě, klást si otázky o okolním světě a hledat odpovědi, které jsou založeny na důkazech. Podporovat kritické myšlení a logické uvažování žáků.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu fyzika

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- **chemie** : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- **přírodopis**: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- **zeměpis**: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava, meteorologie

Časová dotace

Fyziku se žáci učí na 2. stupni v 6. r. 1 hodinu týdně, v 7., 8. a 9. r. 2 hodiny týdně.

Ve třídách s rozšířenou výukou matematiky se učí v 6. – 8. r. 2 hodiny týdně a v 9. roč. 1 hodina týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, v odborné učebně, besedy, exkurze, vlastivědné zájezdy, práce s počítačem.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky :

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- učitel vede žáky se smysluplnému využití digitálních technologií k měření, záznamu, ukládání, zpracování, prezentaci a sdílení naměřených dat, výsledků a závěrů
- učitel motivuje žáky k diskuzím o výhodách a nevýhodách zvolených nástrojů pro různé úkoly, k jejich hodnocení a obhajobě jejich řešení
- učitel podporuje žáky ve využívání a v tvorbě digitálních záznamů, animací, a simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učitel vede žáky k analýze dat, k ověřování relevantních a zavádějících zdrojů a informací

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles.	• látka a těleso	6.	
Správně používá pojem atom, molekula, iont. Má představu o tom, z čeho se skládá atom.	• částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)	6.	
Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší.	• rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné	6.	EV- změny skupenství-počasí-srážky, atd. VEGS – možnost vzniku eroze
Ovládá značky a jednotky základních veličin. Vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku.	• fyzikální veličiny	6.	
Změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách.	• délka		
Změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce.	• hmotnost		
Změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek.	• objem	6.	OSV –měření vlastností těles
Změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot. Předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší.	• teplota • teplotní roztažnost těles	6.	OSV – rozvoj schopností poznávání výběr a správné použití teploměru

Změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin.	čas	6.	OSV - rozvoj schopností poznávání odhad času, použití stopek
Fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t).	fyzikální veličiny	6.	
Z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami.	hustota	6.	
Rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly Změří sílu siloměrem. Užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh.	- síla působící na těleso - gravitační síla, gravitační pole	6.	
Zjistí zda na těleso působí magnetická síla Dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích Ověří existenci magnetického pole U konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry.	- magnetické vlastnosti látek - magnetické pole	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozeznává jednotlivé druhy sil a změří třecí sílu.	síla	7.	OSV – měření siloměrem
Užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu. Navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly.	třecí síla		
Určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice obou sil stejných či opačných směrů.	- skládání sil - výslednice sil	7.	
Určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisena rozložení látky v tělese.	těžiště tělesa	7.	OSV – pokusné určení těžiště EV – rozložení nákladu - havárie
Využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil.	Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí)	7.	OSV – bezpečnost v dopravě
Využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací.	- otáčivé účinky síly - páka - pevná kladka	7.	
Rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu.	pohyb a klid tělesa, jejich relativnost	7.	
Změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas.	dráha a čas	7.	
Určí průměrnou rychlost z dráhy uražené za určitý čas. Používá s porozuměním vztah $v = \frac{s}{t}$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh. Znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak.	okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu	7.	
V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly	tlaková síla	7.	
Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí	tlak	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení.	Pascalův zákon	8.	OSV – bezpečnost při potápění
Vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh.	hydrostatický tlak	8.	EV - batyskafy, průzkum oceánů
Objasní vznik vztlakové síly a učí její velikost a směr v konkrétní situaci.	- vztlaková síla působící na tělesa v kapalině - plování, vznášení se a potápění těles v kapalině	8.	EV - ledovce
Porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině.			
Vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě.	- atmosférický tlak - tlak plynu v uzavřené nádobě	8.	
Rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním využívá vztah $W = F \cdot s$ a $P = W/t$ při řešení problémů a úloh.	- mechanická práce - výkon	8.	OSV – měření vlastního výkonu
Z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí hmotností.	polohová a pohybová energie	8.	VEGS – tepelná izolace – šetření energií
Vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty. Rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením).	- vnitřní energie tělesa - tepelná výměna	8.	
Dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství).	teplo přijaté a odevzdané tělesem	8.	

Rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace). Určí skupenské teplo tání u některých látek.	• změny skupenství	8.	EV – globální oteplování Země – skleníkový efekt
Zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje. Objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě.		8.	EV – změny skupenství – předpověď počasí, voda
Ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole. Měří elektrický proud a elektrické napětí (voltmetr, ampérmetr). Používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách ($A = U/I$). Pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben.	• elektrický náboj • Ohmův zákon • odpor vodiče	8.	
Volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí. Odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů. Rozumí pojmům elektrická práce, výkon, energie.	• elektrická práce, energie, výkon	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí. Chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny. Využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým s zvuk šíří.	• akustika • zvuk, zdroj zvuku • šíření zvuku • odraz zvuku	9.	EV – nadměrná hladina zvuku
Zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet. Rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí. Určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka.	• tón, výška tónu • kmitočet tónu • hlasitost zvuku	9.	
Rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla. Rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží. Využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu. Vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí.	• světlo, zdroj světla • přímočaré šíření světla • rychlost světla	9.	EV – Slunce (zdroj energie)
Využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle. Pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi. Najde pokusně ohnisko dutého zrcadla.	• odraz světelného paprsku • zrcadla	9.	VEGS – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie – sluneční elektrárny

Rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice. Rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost. Dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě. Porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi.	• lom světla na optickém rozhraní • optické čočky	9. 9.	
Pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě. Porozumí působení magnetického pole na cívku s proudem, pochopí činnost elektromotoru. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu. Ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu. Popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie. Dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie. Popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí.	• rozklad světla • elektromagnetická indukce • střídavý proud • transformátor • výroba a přenos elektrické energie	9.	EV – šetření el. energií (žárovka-zářivka) EV – alternativní zdroje energie, elektrická energie, výroba el. energie a její vliv na ŽP

Vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše na jakém principu funguje jaderný reaktor. Porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně. Dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus.	• štěpení atomového jádra • řetězová reakce • jaderný reaktor	9.	VEGS – jaderná energie – výhody a výhody, vliv na životní prostředí
Porozumí principu vedení el. proudu v kapalinách, plynech a polovodičích. Vysvětlí činnost jednoduchých polovodičových součástek a zapojí je do el. obvodu.	• vedení el. proudu v kapalinách, plynech a v polovodičích • polovodičová dioda • usměrňovač	9.	OSV – zapojení polovodičových součástek o el. obvodu EV – úspora el. energie
Porozumí rozdělení elektromagnetického záření, jeho vzniku a účinku na lidský organismus.	• elektromagnetické záření	9.	MV – média (rozhlas, televize, mobilní sítě)

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Chemie

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je získat základní poznatky z různých oborů chemie:

- osvojit si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učit se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím
- získat zásady bezpečné práce s chemikáliemi a umět poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami
- seznámit s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Výuka chemie přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Časová dotace

Chemii se žáci učí v 8. a 9. r. po 2 hodinách týdně, ve třídách s rozšířenou výukou matematiky také.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v odborné učebně.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek systematickým pozorováním, k jejich popisu a hledání souvislostí mezi jevy a k jejich vysvětlení
- učí zpracovávat informace a poznatky a využívat je k dalšímu učení
- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- učitel učí dávat do souvislostí poznatky teoretické, modelové, pojmy a situace s praktickými poznatky zjištěnými pozorováním a naopak
- učí chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních faktů a klade důraz na jejich aplikaci v praxi
- vede žáky k zobecňování poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života

- vede žáky k logickému vyvozování a předvídání závěrů z přírodních zákonů
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé možnosti řešení

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k přesnému, souvislému a logickému uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí stručně, výstižně a přehledně (ústně i písemně) sdělovat postupy a výsledky pozorování a pokusů
- vede žáky při řešení problémů k vzájemné komunikaci

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů, při skupinové práci vytváří podmínky pro zapojení všech do činnosti
- učí respektovat názory jiných
- vede k osvojování dovednosti spolupráce a společného hledání optimálních řešení problémů
- vede žáky k ochraně zdraví při práci s nebezpečnými chemickými látkami a k vytvoření návyků bezpečnosti práce

Kompetence občanské

- učitel vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- učí odpovědnosti za ochranu a péči o životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc, poskytnout první pomoc)
- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami

Kompetence pracovní

- učitel učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a pokusy a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností a k jejich aplikaci a využití v praxi
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a dbá na jejich dodržování
- vede žáky k bezpečnému a ekonomickému zacházení s používanými pomůckami a chemikáliemi

Kompetence digitální

- učitel připravuje úlohy a cvičení pro aktivní a smysluplné využití digitálních technologií k měření, záznamu, ukládání, zpracování, prezentaci a sdílení naměřených dat, výsledků jejich pozorování a závěrů
- podporuje žáky ve využívání a v tvorbě digitálních záznamů a simulací k popisu a vysvětlení chemických jevů
- vede a podporuje týmovou tvůrčí atmosféru, využívá sdílená prostředí a aktivně s nimi pracuje

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
P O Z O R O V Á N Í , P O K U S A B E Z P E Č N O S T P R Á C E			
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. Objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek.	- vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam - mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	8. – 9.	EV- nebezpečí poškození ŽP OSV – zodpovědnost za bezpečnost a zdraví své i druhých
S M Ě S I			
Rozlišuje směsi a chemické látky. Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení. Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi. Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	- směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace složek roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	8. – 9.	EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života MV – kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu VEGS – čistota vody a vzduchu jako globální problém OSV – osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a ovzduší
Č Á S T I C O V É S L O Ž E N Í L Á T E K A C H E M I C K É P R V K Y			
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.	částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	8. – 9.	EV – látky ohrožující zdraví člověka a životní prostředí

Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.	• prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo • chemické sloučeniny – chemická vazba		MV – vyhledávání informací o nových objevech VEGS – znečišťování ŽP jako globální problém lidstva OSV – zodpovědnost za práci s látkami
C H E M I C K É R E A K C E			
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	• chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost • klasifikace chemických reakcí slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní • faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu reagujících látek, katalýza • chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou	8. - 9	
A N O R G A N I C K É S L O U Č E N I N Y			
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na ŽP a uvede opatření, kterými jim lze předcházet. Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	• oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	8. – 9.	EV – ochrana ŽP MV – zpracování informací z médií, havárie OSV – zodpovědnost za své zdraví při práci s chemickými látkami

O R G A N I C K É S L O U Č E N I N Y			
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů. Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.	• uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků • paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva • deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných zástupců • přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	8. – 9.	EV – skleníkové plyny, spalování fosilních paliv MV – neobnovitelné zdroje energie – ochrana ŽP – ropné havárie VEGS – závislost hospodářství na těžbě ropy OSV – zodpovědnost za bezpečnou práci s topnými plyny a chemikáliemi ohrožující zdraví člověka a ŽP
C H E M I E A S P O L E Č N O S T			
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na ŽP a zdraví člověka.	• chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti s ŽP, recyklace surovin, koroze • hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti • průmyslová hnojiva • tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace • detergenty a pesticidy, insekticidy • léčiva a návykové látky	8. – 9.	

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Přírodopis

Cíl vyučovacího předmětu

Podchytit u žáků aktivní zájem o přírodu na základě osvojených poznatků a dovedností, vytvořit vědomí, že lidstvo je existenčně závislé na přírodě i na jejích zdrojích a každý nepromyšlený zásah do přírody může vést k narušení křehkých a složitých vztahů mezi organismy a v konečném důsledku se zpětně projeví i v kvalitě života budoucích generací.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka přírodopisu vede žáky k badatelskému a činnostnímu poznávání přírody jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na základě poznávání jednotlivých skupin organismů a neživých přírodnin postupně vytváří vědecky podložený racionální vztah k přírodě jako celku, vede k hlubšímu porozumění přírodních jevů a zákonitostí i k možnostem praktické aplikace poznatků pro zkvalitnění života lidí. Vytváří u žáků schopnost správně reagovat na zdraví a život ohrožující kontakty s přírodními objekty. Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- **chemie** : ochrana ŽP- chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- **fyzika** : fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- **zeměpis** : rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Časová dotace

Přírodopis se učí žáci 2. stupně v 6., 8.a 9. r. po 2 hodinách týdně, v 7. r. 1 hodina týdně, ve třídách s rozšířenou výukou matematiky také.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, v odborné učebně, laboratorní práce, besedy, exkurze, vlastivědné zájezdy, práce s počítačem.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k tomu, aby správně používali odbornou terminologii
- vede je k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou ŽP, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby si žáci měli možnost práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- učitel inspiruje a podporuje žáky k efektivnímu využívání digitálních zařízení, nástrojů a aplikací pro porozumění přírodním dějům a zákonitostem, zkoumání a měření živé a neživé přírody, nebo k pozorování
- podporuje žáky ve využívání a tvorbě digitálních záznamů, animací a simulací k popisu a vysvětlení jevů i procesů živé a neživé přírody
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, vede k odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí
- vede žáky ke ověřování informací, analýze, vyhodnocení informací a vyvození odpovídajících závěrů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: Vysvětlí, co zkoumá biologie a hlavní biologické vědy (5). Výčtem vymezí a rámcově objasní hlavní projevy života. Dokáže organismy roztrždit do říší (podle stavby jejich buněk).	• svět života	6.	EV – probudit zájem o poznávání přírody
Popíše stavbu rostlinné buňky a rámcově objasní funkci jednotlivých druhů organel v buňce. Vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky rostliny, živočicha, houby a bakterie. Objasní rozdíl mezi buňkou prokaryotickou a eukaryotickou. Vyjmenuje organické látky budující organely.	• buňka	6.	
Zdůvodní, proč mohou fotosyntetizovat pouze rostliny. Vysvětlí, které látky buňka (rostlina) přijímá, a které vytváří při fotosyntéze. Vysvětlí význam fotosyntézy pro život ostatních organismů.	• fotosyntéza	6.	
Umí zhotovit jednoduchý vodní mikroskopický preparát. Pracuje se světelným mikroskopem. Vypočítá aktuální zvětšení mikroskopu.	• mikroskop	6.	
Umí podle názvu odlišit organické minerální látky = živiny. Popíše základní způsoby příjmu látek – živin buňkou. Objasní význam organických látek pro život organismů. Objasní příčinu autotrofní výživy (rostlin) a heterotrofní výživy ostatních organismů. Podle zdroje organických látek rozlišuje mezi heterotrofními organismy býložravce, masožravce, cizopasníky, rozkladači... Dokáže sestavit a popsat jednoduchý potravní řetězec.	• výživa buněk (organismů)	6.	EV – potravní řetězce, biologická rovnováha - ekosystémy

Popíše rozmnožování buňky příčným dělením (chápe vztah mezi rozmnožováním buněk a růstem mnohobuněčných). Zdůvodní, proč je jádro nositelem dědičnosti. Vysvětlí základní rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním způsobem rozmnožování organismů. Uvede příklady různých způsobů nepohlavního rozmnožování.	• rozmnožování buněk a organismů	6.	
Dokáže rozlišit a pojmenovat základní tvary bakterií. Zhodnotí význam působení rozkladných bakterií v přírodě a v našich domácnostech i jejich využívání lidmi. Rozlišuje mezi cizopasnými a symbiotickými bakteriemi a umí uvést příklady jejich vlivu na zdraví člověka. Uvede způsoby prevence a léčby bakteriálních nemocí.	• bakterie a sinice	6.	VEGS – objev antibiotik a problém rezistence
Objasní princip alkoholového kvašení a způsoby využití kvasinky pивní. Nalezne rozdíly ve stavbě buněk bakterií a kvasinek. Zhodnotí význam kvasinek v přírodě.	• kvasinky	6.	
Pozná běžné druhy hub s plodnicemi (jedlé i jedovaté). Zhodnotí význam hub v přírodě i v domácnostech, dokáže objasnit rozdíl ve výživě mezi hniložijnými a cizopasnými houbami. Umí popsat části plodnice lupenaté nebo rourkové houby. Objasní význam symbiotických hub pro zdravé lesy. Zná základní zásady při sběru hub.	• mnohobuněčné houby	6.	
Dokáže třídit prvoky do systematických skupin podle pohybových organel. Zná způsoby nákazy cizopasnými prvoky a uvědomuje si význam prevence před nákazou. Popíše stavbu buňky nálevníků (trepky) a funkci organel.	• prvoci	6.	OSV – základní hygienické návyky
Využívá odborně správnou českou terminologii při popisu vnější a vnitřní stavby těla vybraných modelových organismů zastupujících jednotlivé kmeny bezobratlých. Dokáže poznat a pojmenovat vybrané zástupce bezobratlých, zná jejich význam v přírodě a jejich životní prostředí (výskyt).	• bezobratlí živočichové	6.	EV – ochrana přírodního prostředí - výskyt organismů v regionu

Dokáže zařadit podle stavby těla živočichy do systematických skupin bezobratlých (kmen, podkmen, třída a u hmyzu do řádů). Zhodnotí pozitivní i negativní význam vybraných druhů bezobratlých (hospodářský i zdravotní). Chápe význam prevence ovládá způsoby ochrany před nákazou vnitřními cizopasníky. Umí vysvětlit na příkladech které základní vztahy mezi organismy – predace, symbióza, parazitismus.			
Rozlišuje a dokáže popsat tělní typ - medúza a polyp. Umí vysvětlit různé životní činnosti různých buněk v těle žahavce. Pozná vybrané zástupce žahavců a zařadí je do ŽP. Dokáže objasnit vznik korálových útesů.	• žahavci	6.	EV - podmíněný vztah mezi živou a neživou přírodou
Dokáže popsat stavbu těla dospělce tasemnice a motolice. Umí vysvětlit podstatu nepřímého vývinu a střídání hostitelů při vývinu cizopasných ploštěnců (u motolice jaterní a tasemnice dlouhočlenné). Zná způsoby ochrany před nákazou cizopasnými ploštěnci. Vyjmenuje orgánové soustavy v těle ploštěnky. Dokáže objasnit termín obojetník a oddělené pohlaví.	• ploštěnci	6.	OSV - základní hygienické návyky
Umí vysvětlit podstatu šíření nákazy roupy (škrkavkami) a používá hygienická opatření zabraňující šíření nákazy. Dokáže objasnit pohlavní dvoutvárnost.	• hlísti	6.	OSV – základní hygienické návyky
Podle charakteristických znaků dokáže třídit měkkýše do tříd. Pozná vybrané zástupce měkkýšů, zná způsob jejich výživy a ŽP. Popíše odbornými termíny vnější stavbu těla měkkýšů. Určí podle ŽP dýchací orgán měkkýše.	• měkkýši	6.	EV – adaptace organismů k prostředí

Charakterizuje obecný vzhled těla kroužkovců. Pozná vybrané zástupce kroužkovců, zná způsob jejich výživy a ŽP. Umí objasnit význam žíhal pro úrodnost půd. Chápe termín vnější cizopasník. Dokáže charakterizovat popisem obecnou stavbu těla členovců. Rozlišuje jednotlivé podkmeny členovců podle typických odlišností v obecné stavbě těla členovce.	• kroužkovci • členovci	6.	EV - organismy a hospodářská činnost člověka (vzájemná podmíněnost)
Dokáže popsat stavbu těla pavouků. Pozná vybrané zástupce pavoukovců, dokáže je zařadit do řádů a zařazení zdůvodnit tělesné rozdíly. Zná zásady odstraňování přisátých klíšťat, objasní význam klíšťat z hlediska zdravotních rizik.	• klepítkatci (pavoukovci)	6.	OSV – ochrana zdraví člověka
Dokáže popsat stavbu těla korýšů (rak). Pozná vybrané zástupce korýšů, dokáže je zařadit do řádů. Objasní význam planktonu ve vodních potravních řetězcích.	• korýši	6.	EV – bioindikátory kvality prostředí
Dokáže odlišit mnohonožky a stonožky nejen podle jejich vzhledu, ale i podle způsobu výživy, zhodnotit význam v přírodě.	• vzdušnicovci	6.	
Dokáže popsat stavbu těla hmyzu na modelovém organismu (včela). Chápe souvislost mezi typem ústního ústrojí a druhem potravy. Objasní rozdíly mezi hmyzem s proměnou dokonalou a nedokonalou. Umí poznat a pojmenovat nejznámější zástupce hmyzu, orientuje se ve způsobech jejich výživy a výskytu. U cizopasného hmyzu dokáže zhodnotit jejich negativní hospodářský i zdravotní význam. Chápe principy udržení přírodní rovnováhy. Umí uvést příklady a princip biologického boje proti škůdcům. Dokáže objasnit přínos opylovačů v zemědělské výrobě. Umí uvést příklady sociálního hmyzu a popsat organizaci společenstva.	• hmyz	6.	EV – narušování přírodní rovnováhy a jeho důsledky – problematické používání insekticidů – zachování pestrosti a rozmanitosti

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 7.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: Vysvětlí význam a zásady třídění organismů Zná jednotlivé taxonomické jednotky.	třídění organismů	7.	
Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	- pláštěnci - bezlebeční - kruhoústí - paryby	7.	
Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje do hlavních taxonomických skupin.	- ryby - mořské - sladkovodní	7.	EV – zamořené vodní plochy, ekologické havárie
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	- obojživelníci - ocasatí - bezocasí	7.	
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav živočichů). Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	- plazi - ještěrky - hadi - želvy - krokodýli - ptáci - hrabaví - měkkozobí - vrubozobí - dravci - sovy - šplhavci - kukačky - pěvci - semenožraví - pěvci - hmyzožraví - pěvci - všežraví - běžci - tučňáci - ostatní	7.	EV – ptačí krmítka, co je vhodné EV – chov andulek, papoušků

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na vytváření organismu.	dědičnost a základy genetiky	8.	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání, sebezpojení
Objasní vznik a vývin nového jedince. Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu. Optimálně reaguje na fyziologické změny v dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Objasní význam zdravého způsobu života.	rozmnožování člověka	8.	
Určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vzájemné vztahy.	- anatomie a fyziologie - orgány a orgánové soustavy - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	8.	
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů. Zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásadu bezpečného chování ve styku s živočichy. Rozpozná a objasní funkci základních orgánů. Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do řádů a nižších taxonomických jednotek.	- vejcorodí - ptakořitní - vačnatci - hmyzožravci - letouni - hlodavci - zajíci - šelmy - ploutvonožci - kytovci - chobotnatci - sudokopytníci - lichokopytníci - primáti	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: Vysvětlí teorii vzniku Země. Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.	• Země –vznik, stavba	9.	
Zná chemické složení vybraných minerálů, dokáže zařadit minerály do systému. Rozezná jednoduché krystalové tvary minerálů, zařadí tvary do krystalových soustav. Rozlišuje základní fyzikální a chemické vlastnosti vybraných minerálů. Pojmenuje hlavní lokality těžby minerálů v regionu Žďár nad Sázavou. Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané minerály. Zná význam některých důležitých minerálů.	• mineralogie – nerost, hornina, krystal • třídění nerostů	9.	
Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku. Zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice). Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	• petrologie – horniny • podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	9.	

Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí. Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztah v rostlině jako celku. Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	• přechod rostlin na souš - řasy • mechorosty - mechy - játrovky • kaprad'orosty - kapradiny - plavuně - přesličky • anatomie a morfologie rostlin - buňka, pletivo, orgán - stavba a význam - kořen - stonek - list - květ –semeno - plod	9. 9.	
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	• fyziologie rostlin - základní principy - fotosyntéza - dýchání - růst -rozmnož. - pohyb	9.	EV- rostliny – producenti, potravní řetězec
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	• systematické skupiny - systém rostlin - poznávání a zařazování zástupců	9.	

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Zeměpis

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je:

- orientovat se v současném světě (geografické rozdělení světa, základní znalost kulturně-politické a ekonomické situace světa)
- pochopit přímé souvislosti činností člověka a stavu přírody, vlivu lidské činnosti na stav životního prostředí a lidské zdraví
- využívat informací z různých zdrojů, vyhodnotit je a uplatnit v praxi

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *zeměpis* má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů bloku „Člověk a příroda“, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v místní krajině, oblasti, regionu, na území České republiky, v Evropě i dalších světadílech.

Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi.

Časová dotace

Zeměpisu se žáci učí v 6.-9. r. po 2 hodinách týdně, ve třídách s rozšířenou výukou matematiky se učí v 6. a 8. r. po 2 hodinách týdně, v 9. r. po 1 hodině týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, v odborné učebně, besedy, exkurze, vlastivědné zájezdy, práce s počítačem.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění, hodnocení a aplikaci geograf. informace z různých zdrojů
- učitel vede žáky k uvádění získaných informací do souvislostí a vytváření si komplexního pohledu na přírodní a společenské jevy

Kompetence k řešení problémů

- učitel učí žáky rozpoznat problém, hledat různé způsoby jeho řešení na základě vlastního úsudku a zkušeností
- učitel vede žáky ke kritickému hodnocení získaných informací
- učitel motivuje žáky k uvědomění si problémů globalizace, dopadů negativních jevů na životní prostředí i život lidské společnosti

Kompetence komunikativní

- učitel podněcuje žáky ke spolupráci s ostatními
- učitel umožňuje žákům obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- učitel umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou
- učitel podporuje využívání internetu a dalších zdrojů pro účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje u žáků spolupráci s ostatními
- nabádá k toleranci
- vede žáky k poskytnutí pomoci ostatním

Kompetence občanské

- učitel motivuje žáky k respektování ostatních
- učitel seznamuje žáky se svými právy a povinnostmi
- napomáhá k pochopení základních ekologických souvislostí
- vybízí k rozhodování s ohledem na stav životního prostředí

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k ovládnutí základů praktické topografie a orientace v terénu
- umožňuje aplikovat v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- vede žáky k uplatňování zásad bezpečného pohybu a pobytu v krajině

Kompetence digitální

- učitel objevuje a zkouší s žáky nové cesty, jak prostřednictvím moderních technologií zajímavě přiblížit svět
- vede žáky k interpretaci, tvorbě a prezentaci geografických dat a informací pomocí různých digitálních prostředků např. Google maps, GIS, geoaplikací a softwarů apod.
- podporuje žáky ve smysluplném využívání digitálních technologií při sběru geografických dat a rozvoji jejich geografického myšlení: při práci s navigačními systémy, měřicími přístroji a čidly, online statistickými databázemi apod.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy. Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země.	<u>Přírodní obraz Země</u> • vesmír, sluneční soustava vývoj poznání o vesmíru • tvar a pohyb Země • důsledky pohybu Země a život lidí a organismů • střídání dne a noci • střídání ročních období • světový čas	6.	
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost. Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	<u>Geografické informace, zdroje dat, kartografie topografie</u> • glóbus, měřítko glóbusu • zeměpisná síť – určování zeměpisné polohy • orientace plánů a map (světové strany) • světový čas, světová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas • měřítko a obsah plánů a map • praktická cvičení s busolou • aplikace při práci s atlasem a dalšími pomůckami • vybrané obecně používané geografické a topografické útvary • práce s mapou okolí (Žďárské vrchy – symboly, značky, vysvětlivky) • grafické a statistické ukazatele, tabulky (Atlas dnešního světa) • základní informační geografická média a zdroje dat	6.	EV – vztah člověka a prostředí
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	<u>Přírodní obraz Země</u> • přírodní sféra • společenská a hospodářská sféra • stavby a prvky přírodní sféry	6.	EV – ekosystémy, vztah člověka a prostředí

Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	• atmosféra – počasí, podnebí, oběh vzduchu, roční období • Hydrosféra – moře a oceány, ledovce... • litosféra – vznik pohoří, vnější, vnitřní členění • pedosféra • biosféra charakteristika geografických pásem, výškové stupně • přírodní oblasti (tropický prales, savany, poutě, lesostepi, stepi, tundry, tajgy, polární krajiny)		
	<u>Krajina</u> • přírodní a společenské prostředí • typy krajin (přírodní, kulturní) • prvky a složky krajiny • životní prostředí • ekosystém vlivy působící na krajinu	6.	EV – ekosystém, životní prostředí
	<u>Vztah příroda a společnost</u> • trvale udržitelný rozvoj a život společnosti • principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí • chráněná území přírody globální ekologické a environmentální problémy lidstva	6.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6.	
Výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
Posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Srovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Srovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické zájmy v konkrétních světových regionech.	<u>Obyvatelstvo světa</u> rozmístění podle ras, národů, jazykových skupin a náboženství	6.	VEGS – Evropa a svět nás zajímá
	<u>Státy světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států</u> - státy závislé, nezávislé - mezinárodní organizace - hlavní světová konfliktní ohniska průběžné doplnění o aktuální informace		VEGS – jsme Evropané VDO –společnost, stát
	<u>Globalizační, společenské, politické a hospodářské procesy</u> aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, urbanizace, suburbanizace		EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>Platí pro všechno učivo:</i> Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria vymezení, ohraničení a lokalizace světových regionů. Lokalizuje na mapách hlavní světové makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Srovnává a hodnotí polohu, polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných světových makroregiony, tj. světadílů, oceánů a jejich částí a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných světových regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	<u>Světové regiony</u> • určující a srovnávací kritéria • včetně polohy a rozlohy • světadíly, oceány Afrika • přírodní oblasti • podnebné oblasti • vegetační oblasti • historické oblasti, africké kolonie, důsledky • sídelní oblasti + jazykové • náboženské + kulturní oblasti • státy + národnosti (národní, mnohonárodnostní státy) • hospodářské a správní oblasti • kraje, města, aglomerace <i>Modelové regiony</i> • vybrané modelové, přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy	7.	MKV - sociální smír a solidarita
	Austrálie • přírodní oblasti • podnebné oblasti • vegetační oblasti • sídelní oblasti – obyvatelstvo (původní, přistěhovalci) • hospodářské oblasti + města, kraje, aglomerace • problémy	7.	MKV - etnický původ

	Oceánie • <i>rozdělení:</i> - Mikronésie - Melanésie - Polynésie • přírodní, podnebné a vegetační oblasti • obyvatelstvo – závislá a nezávislá území Amerika - Severní, Střední a Jižní • přírodní oblasti • podnebné oblasti • vegetační oblasti • historické oblasti • sídelní oblasti + jazykové náboženské + kulturní oblasti • státy + národnosti (národní, mnohonárodnostní státy) • hospodářské oblasti kraje, města, aglomerace • dávné indiánské civilizace	7.	EV - vztah člověka a prostředí MKV - kulturní difference
	Euroasie • části, rozdělení (přírodní hranice) Asie • přírodní oblasti • podnebné oblasti • vegetační oblasti • sídelní oblasti + jazykové • jazykové, náboženské a kulturní oblasti Modelové regiony • státy a národnosti JV Asie, JZ Asie, Centrální Asie aj.	7.	MKV - multikulturalita

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>Platí pro všechno učivo:</i> Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria vymezení, ohrazení a lokalizace světových regionů. Lokalizuje na mapách hlavní světové makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Srovnává a hodnotí polohu, polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných světových makroregiony, tj. světadílů, oceánů a jejich částí a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných světových regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Evropa • přírodní oblasti • podnebné oblasti • vegetační oblasti • sídelní oblasti + jazykové • náboženské + kulturní oblasti • státní zřízení, monarchie - republika – diktatura... • národní, mnohonárodnostní státy • hospodářské a správní oblasti • Evropská unie – historie, státy, Cíle, orgány • vybrané modelové, přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy a možnosti jejich řešení • vzájemné porovnávání jednotlivých států, oblastí Evropy • Itálie, Španělsko, Portugalsko, Řecko • Velká Británie, Irsko, Francie, Benelux • SRN, Polsko, Slovensko, Maďarsko, Rakousko, Švýcarsko • Švédsko, Norsko, Finsko, Dánsko, Island, Pobaltí • Rumunsko, Bulharsko, jihoslovanské státy, Albánie • Ukrajina, Bělorusko, Moldavsko Rusko • historický vývoj, hranice • evropská část Ruska • asijská část Rusko	8.	VEGS - Evropa a svět VDO - principy demokracie VEGS - jsme Evropané

Zhodnotí polohu a přírodní poměry a zdroje České republiky v evropském a světovém kontextu.	Česká republika zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry	8.	EV - vztah člověka a prostředí
---	--	----	---------------------------------------

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 9.	
Výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. Zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu k vyšším územním celkům. Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních organizacích a národních institucích a organizacích.	Česká republika • sídelní poměry • hospodářské oblasti, města, kraje, aglomerace • problémy • struktura hospodářství (odvětví, rozmístění) • transformační společenské, politické, hospodářské procesy, jejich územní projevy a dopady • hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě • zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu • územní jednotky státní správy a samosprávy • krajské členění • zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům • hospodářské a kulturní poměry místního regionu	9.	EV – vztah člověka a prostředí VEGS – Evropa a svět nás zajímá
Posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	<u>Obyvatelstvo světa</u> • rozmístění podle ras, národů, jazykových skupin a náboženství		VEGS – Evropa a svět nás zajímá

Srovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Srovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické zájmy v konkrétních světových regionech.			
	<u>Státy světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států</u> • státy závislé, nezávislé • mezinárodní organizace • hlavní světová konfliktní ohniska • průběžné doplnění o aktuální informace	9.	VEGS – jsme Evropané VDO – společnost, stát
	<u>Globalizační, společenské, politické a hospodářské procesy</u> • aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, urbanizace, suburbanizace • sektorová a odvětvová struktura • těžba nerostných surovin • energetika – vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje • těžký průmysl • služby • zemědělství územní dělba práce, zahraniční obchod, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úroveň		EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

UMĚNÍ A KULTURA

Hudební výchova

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem je rozvíjet hudebnosti žáků a získat vztah k hudbě a umění. Rozvíjet se ve čtyřech hlavních činnostech – zpěv, poslech, pohyb, hra na hudební nástroje.

Hudební činnosti se vzájemně propojují a vedou k rozvoji hudebnosti žáka. Hudební schopnosti se projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova zahrnuje činnosti:

vokální – práce s hlasem, posilování správných pěveckých návyků při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu

instrumentální – hra na hudební nástroje při doprovodu zpěvu a při souborové hře

hudebně pohybové – ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu a tance

poslechové – aktivní vnímání znějící hudby, poznávání žánrových, stylových i funkčních podob hudby

Těsná souvislost vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova je patrná s některými tématy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (pohyb, tanec), Jazyk a jazyková komunikace (texty písní, rytimizace slov,...).

Z průřezových témat jsou začleněny následující okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – *Osobnostní rozvoj (OSV-1), Sociální rozvoj (OSV-2), Morální rozvoj (OSV-3)*

Výchova demokratického občana (VDO) – *Občanská společnost a škola (VDO-1), Občan, občanská společnost a stát (VDO-2)*

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS) – *Evropa a svět nás zajímá (VEGS-1), Jsme Evropané (VEGS-3)*

Multikulturní výchova (MKV) – *Kulturní difference (MKV-1), Lidské vztahy (MKV-2), Etnický původ (MKV-3), Multikulturalita (MKV-4), Princip sociálního smíru a solidarity (MKV-5)*

Mediální výchova (MV) – *Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (MV-1)*

Časová dotace

Hudební výchova se vyučuje ve všech ročnících v časové dotaci 1 hodina týdně na 1. i 2. stupni.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v kmenových třídách, besedy, shlédnutí výstav, exkurze, divadelní představení, knihovnické lekce a programy v knihovně, práce s počítačem.

Základní formou realizace je vyučovací hodina v kmenových třídách a odborné učebně, kromě toho jsou realizovány další formy výuky, např. návštěva pěveckého sboru, koncerty, žákovská vystoupení, hudební kroužky, divadelní představení, práce na počítači, besedy, výstavy.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k prohlubování a získávání instrumentálních, vokálních a pohybových dovedností prostřednictvím praktických činností
- vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům z hudební oblasti, a aby s nimi dovedli zacházet

Kompetence k řešení problémů

- učitel vytváří podnětné prostředí ke kreativitě žáků tím, že je nechává vyhledávat informace o interpretech, hudebních žánrech nebo stylech, a zároveň žákům dotváří ucelený obraz světa v historických souvislostech za pomoci komentářů, hudebních nebo vizuálních ukázek
- motivuje žáky k tomu, aby dokázali zaujmout stanovisko k vnímaným sluchovým podnětům
- učitel vytváří podnětné prostředí ke kreativitě tím, že nechává žáky improvizovat nebo vymýšlet jednotlivé postupy například při hraní na hudební nástroj, tvorbě not nebo při pohybu

Kompetence komunikativní

- pomáhá žákům vnímat hudbu jak specifický způsob komunikace a univerzální jazyk mezi lidmi
- podporuje žáky, aby respektovali subjektivně jedinečné vnímání, cítění a prožívání hudby

Kompetence sociální a personální

- učitel předkládá žákům hudbu jako společné dílo mnoha lidí, při kterém je třeba součinnosti všech zúčastněných za využití individuálních vokálních, instrumentálních a pohybových aktivit
- učitel klade důraz na respektování zásad slušného chování na kulturních akcích

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování národních kulturních tradic i tradic odlišných kultur, prostřednictvím historických údajů a poslechových skladeb
- podněcuje žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke koncentraci, trpělivosti, sebeovládání a kultivovanému projevu při všech hudebních aktivitách
- vede žáky k osvojování si pracovních návyků, zejména při přípravě pomůcek, hudebních nástrojů a při jejich používání

Kompetence digitální

- učitel využívá hudební aplikace a platformy k přehrávání, nahrávání, sdílení nebo úpravě hudebně digitálního obsahu různých formátů
- učitel kombinuje různé formáty hudebně digitálního obsahu tak, aby dotvářel ucelený obraz hudební scény a její historie
- učitel umožní žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- učitel dává žákům příležitost zaznamenávat, snímat i přenášet, a prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů a referátů
- učitel žákům dává možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Zpívá v jednohlase	- rozvoj hlasového tónu - správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost - rozšíření hlasového rozsahu	1. – 3.	OSV - psychohygiena
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	- hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	OSV – osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace - kreativita
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra na nástroje Orffova instrumentáře	1. - 3.	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	- pohybový doprovod znějící hudby - taktování - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. – 3.	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	- výrazové prostředky v hudbě - zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty	1.– 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznání
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	hudební styl a žánry – hudba vážná, lidová a umělá	1. – 3.	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznání
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	notová osnova, houslový klíč, nota	2. – 3.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4. - 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	• pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	4. – 5.	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice MKV – lidské vztahy - udržování tolerantních vazeb a jejich rozvíjení, uplatnění principu slušného chování
Orientuje se v zápisu jednoduché písni či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	• orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	4. – 5.	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni.	• hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	4.- 5.	OSV - osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
Rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby.	• hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	4. – 5.	VEGS – Evropa a svět nás zajímá Lidová slovesnost, zvyky a tradice

Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	• rytmizace, melodizace a stylizace • hudební improvizace – s využitím tónového materiálu písně • hudební doprovod, (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) • hudební hry (ozvěna, otázka- odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b)	4. - 5.	OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - kreativita
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků.	• kvalita tónů – délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	4. – 5.	OSV - rozvoj schopnosti poznání
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	• taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt • taneční hry se zpěvem, jednouché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	4. – 5.	MKV – kulturní difference MKV – lidské vztahy, etnický původ

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6.–7.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: Využívá individuální hudební schopnosti při zpěvu jednoduchých lidových a umělých písní, v rámci svých možností intonuje čistě, zpívá rytmicky přesně. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky v sólovém i společném zpěvu. Získané principy využívá i v mluveném projevu. Vyjadřuje své pocity zpěvem nebo rytmem.	• individuální a společné vokální aktivity • mluvený projev	6.-7.	OSV - rozvoj schopností, vyjadřování pocitů, sebepoznávání, sebekontrola MKV – multikulturalita – cizojazyčné texty
Získává a upevňuje si pěvecké dovednosti návyky: - správně tvoří hlavové tóny na základě hlavové resonance - pěstuje pěvecký pocit, z něhož se zpívají všechny tóny v nepřetržitém proudu dechu na základě pěveckého ideálu BEL CANTO - správně dýchá (nezvedá ramena, nezadržuje dech, povoluje a kontroluje bránici, netlačí na dech) - uplatňuje pravidla hlasové hygieny.	• hlasová výchova • hlasová hygiena	6.-7.	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznání - sebeovládání (<i>OSV-1A</i>), sebepoznání - koncentrace na výkon, poznávání osobních hranic, kultivace trpělivosti (<i>OSV-1B</i>), kreativita (<i>OSV-1E</i>)
Používá hudební nástroje a podle svých schopností volí jednoduché hudební doprovody, koordinuje svoji činnost s ostatními. Tvoří vlastní texty, navrhuje vlastní melodie, zkouší produkovat různé hudební doprovodné zvuky (beatbox).	• instrumentální aktivity	6.-7.	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznání - sebeovládání (<i>OSV-1A</i>), kreativita (<i>OSV-1E</i>)
Dokáže vytleskat jednoduchá rytmická cvičení dle notového zápisu ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu (sám nebo ve skupině), v případě potřeby doplňuje vytleskávaná témata rytmickými slabikami.	• rytmická cvičení	6.-7.	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznání (<i>OSV-1A</i>), seberegulace a sebeorganizace – koncentrace,

Dokáže zahrát na bicí soupravu jednoduché rytmy, přičemž správně koordinuje své pohyby.			orientace (OSV-1C), sociální rozvoj - kooperace a kompetice – koordinace (OSV-2D)
Dokáže napsat jednoduchý notový zápis (stupnici různých taktech a délkách not/pomlk). Chápe zákonitosti notového zápisu (umí doplnit chybějící znaky do notového zápisu).	• notový záznam	6.-7.	OSV – osobnostní rozvoj – Seběpoznání a sebezpojetí - orientace, trpělivost, pečlivost, smysl pro estetično (OSV-1B), sociální rozvoj - komunikace prostřednictvím notového zápisu (OSV-2C)
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky. Hodnotí estetické působení hudby, zaujímá individuální stanoviska. Rozlišuje elementární zvukově harmonické rozdíly (dur/moll).	• rytmus, melodie, harmonie, barva, dynamika • sluchová analýza	6.-7.	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - tolerance k názorům druhých (OSV-2B), komunikace - konstruktivní kritika (OSV-2C) MKV – kulturní difference – respektování zvláštností různých etnik - etnická, lidová hudba (MKV-1D), multikulturalita -naslouchání druhým (MKV-4D), princip sociálního smíru a solidarity – aktivní spolupodílení na charitativních hudebních akcích, pomoc potřebným (MKV-5C) MV – kritické vnímání hudby a interpretů v médiích (MV-1A)
Na základě získaných vědomostí a dovedností žák zařadí hudební nástroj do odpovídající skupiny, odliší jeho zvuk, rozpozná styl, ve kterém se nástroj využívá, zná	• hudební nástroje (dechové, strunné, klávesové, bicí)	6.-7.	MKV – typické hudební nástroje, kulturní difference (pochopení odlišné mentality – odlišné a cizí není přátelské)

princip, na kterém nástroj vytváří tón.			
Dokáže zařadit vybrané autory vážné hudby, zná některá jejich díla. Přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	• hudební dílo a jeho autor • analýza významných prvků skladby	6.-7.	MKV – kulturní difference – jedinečnost člověka - osudy autorů a interpretů (<i>MKV-1A</i>), poznávání vlastního kulturního zakotvení - národní hrdost, státní hymna (<i>MKV-1C</i>) VEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět - naši sousedé v Evropě i ve světě (<i>VEGS-1C, VEGS-2C</i>) MKV – Multikulturalita – význam univerzálního jazyka (<i>MKV-4E</i>)

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 8.-9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Dokáže vyhledávat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění/lidské činnosti.	- analýza obalů hudebních nosičů - moderní hudba jako jeden z projevů masové kultury - pohyb/tanec a hudba	8.-9.	OSV - osobnostní rozvoj – kreativita (<i>OSV-1E</i>) VEGS – Evropská integrace - globalizace a její vliv na „konzumaci“ hudby (<i>VEGS-1C</i>) MV – interpretace a vnímání vztahu mediálního sdělení - úloha médií v utváření estetických a jiných hodnot (<i>MV-2D, 2E</i>)
Orientuje se v základních hudebních proudech 20. století, dokáže okomentovat, co slyší. Rozumí dopadům užívání psychotropních látek na člověka a jeho vnímání a uměleckou tvorbu. Orientuje se v tom, jaký vliv může mít politický režim na uměleckou tvorbu.	- moderní hudba – možnosti inspirace - osudy významných hudebníků 20. století a vlivy, které ovlivnily formování jejich tvorby	8.-9.	OSV – morální vývoj – hodnoty, postoje (<i>OSV-3B</i>) MKV – kulturní difference – jedinečnost člověka - poznávání lidí, osudy autorů a interpretů, (<i>MKV-1A</i>) VDO – principy demokracie – demokratické způsoby řešení konfliktů - politické texty našich i světových hudebníků (<i>VDO-4D</i>) MKV - princip sociálního smíru a solidarity – aktivní spolupodílení na charitativních hudebních akcích, pomoc potřebným (<i>MKV-5C</i>)
Využívá individuální hudební schopnosti při zpěvu umělých písní, intonuje v rámci svých možností čistě, zpívá rytmicky přesně. Uplatňuje získané pěvecké návyky v sólovém společném zpěvu. Získané principy využívá i v mluveném projevu.	individuální a společné vokální aktivity zaměřené na moderní hudbu 20. století (českou i zahraniční), mluvený projev	8.-9.	OSV – osobnostní rozvoj, vyjadřování pocitů a sebepoznávání (<i>OSV-1B</i>), seberegulace s sebeorganizací (<i>OSV-1C</i>) MKV – multikulturalita, cizojazyčné texty
Získává a upevňuje si pěvecké dovednosti a návyky:	hlasová výchova	8.-9.	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj

- správně tvoří hlavové tóny na základě hlavové resonance - pěstuje pěvecký pocit, z něhož se zpívají všechny tóny v nepřetržitém proudu dechu na základě pěveckého ideálu BEL CANTO - správně dýchá (nezvedá ramena, zadržuje dech, povoluje a kontroluje bránici, netlačí na dech) - uplatňuje pravidla hlasové hygieny	• hlasová hygiena		schopnosti poznání - sebeovládání (OSV-1A), sebepoznání - koncentrace na výkon, poznávání osobních hranic, kultivace trpělivosti (OSV-1B), kreativita (OSV-1E)
Používá hudební nástroje a podle svých schopností volí jednoduché hudební doprovody, koordinuje svoji činnost s ostatními. Tvoří vlastní texty, navrhuje vlastní melodie, zkouší produkovat různé hudební doprovodné zvuky (beatbox).	• instrumentální aktivity	8.-9.	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznání - sebeovládání (OSV-1A), kreativita (OSV-1E)
Dokáže vytleskat jednoduchá rytmická cvičení dle notového zápisu ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu (sám nebo ve skupině), v případě potřeby doplňuje vytleskávaná témata rytmickými slabikami. Dokáže zahrát na bicí soupravu jednoduché rytmy, přičemž správně koordinuje své pohyby.	• rytmická cvičení	8.-9.	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznání (OSV-1A), seberegulace a sebeorganizace – koncentrace, orientace (OSV-1C), sociální rozvoj - kooperace a kompetice – koordinace (OSV-2D)
Orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a žánrů.	• notový záznam	8.-9.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí - orientace, trpělivost, pečlivost, smysl pro estetické (OSV-1B), sociální rozvoj - komunikace prostřednictvím notového zápisu (OSV-2C)
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky, hodnotí estetické působení hudby, zaujímá individuální stanoviska.	• sluchová analýza • poslech s komentářem	8.-9.	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - tolerance k názorům druhých (OSV-2B), komunikace - konstruktivní kritika (OSV-2C) MKV – kulturní difference – respektování

			zvláštností různých etnik - etnická, lidová hudba <i>(MKV-1D)</i> , multikulturalita - naslouchání druhým <i>(MKV-4D)</i> , princip sociálního smíru a solidarity – aktivní spolupodílení na charitativních hudebních akcích, pomoc potřebným <i>(MKV-5C)</i> MV – kritické vnímání hudby a interpretů v médiích <i>(MV-1A)</i>
--	--	--	--

UMĚNÍ A KULTURA

Výtvarná výchova

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky vnímat a poznávat okolní svět pomocí uměleckého osvojování skutečnosti. Žák se učí nejen poznávat, ale i projevovat úctu a vážit si kulturních památek a uměleckých děl, seznamovat se s hodnotami odlišných kultur. Učí se chápat umění jako druh komunikace. Učí se tak nejen interpretaci uměleckého díla, ale také dílo hodnotit. A to také své i dílo svých spolužáků. Pozornost je věnována také kulturním památkám a uměleckým osobnostem regionu.

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je součástí oblasti Umění a kultura. Na 2. stupni ZŠ navazuje svým vzdělávacím obsahem na výuku 1. stupně. Výuka probíhá převážně v odborné učebně, také v terénu - blízkém okolí školy. Součástí výuky jsou i návštěvy výstav, galerií, muzeí i kulturních památek.

Kromě vnímání a interpretace je v předmětu upřednostněn tvořivý přístup a praktické zkušenosti žáka. Výuka je hlavně zaměřena na rozvoj dovedností žáka. Proto nejužívanější metodou je samostatná práce žáka. Žáci pracují také ve dvojicích nebo ve skupinách. Učí se tak týmové spolupráci a vzájemné pomoci při realizaci náročnějších úkolů.

Výuka je organizovaná hlavně formou tematických řad či krátkodobých projektů. Žák je veden k novým tvůrčím činnostem a k odvaze experimentovat. Rozšiřují se tak před ním nové možnosti, ale zejména tak rozvíjí svou fantazii.

Pozornost je věnována také nadaným žákům. Na ty jsou kladeny zvýšené nároky v tvořivém přístupu a originalitě tvorby. Tito žáci mají možnost rozvíjet své nadání a připravovat se k talentovým zkouškám ve výtvarném kroužku a zapojit se do výtvarných soutěží.

Předmět podle výběru námětů tematických řad či projektů rozvíjí různá průřezová témata.

Propojuje také různé vyučovací předměty, nejvíce dějepis (dějinami výtvarného umění).

Časová dotace

V 1. až 3. r. po 1 hodině týdně, ve 4. a 5. r. po 2 hodinách týdně.

V 6. a 7. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně, ve třídě s rozšířenou výukou matematiky v 6. roč. 1 hodina týdně, v 7. roč. 2 hodiny týdně, v 8. roč. 1 hodina týdně, v 9. roč. 2 hodiny týdně. V 7. ročnících je využito po 1 disponibilní hodině.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně a v kmenových třídách, také v terénu- blízkém okolí školy. Součástí výuky jsou i návštěvy knihovny, výstav, galerií, muzeí i kulturních památek, účast na besedách a divadelních představeních.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel podněcuje žáky k tvořivosti, k realizaci vlastních nápadů
- podporuje žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- učitel rozvíjí u žáků schopnost samostatně pozorovat a experimentovat
- pomáhá rozpoznávat základní pojmy a symboly ve výtvarném umění

Kompetence k řešení problémů

- učitel vybízí žáky k hledání různých způsobů řešení problémů
- podněcuje k jejich praktickému ověřování na vlastní tvorbě
- podporuje žáky k práci s informacemi z různých zdrojů
- pomáhá žáky zapojovat do různých výtvarných aktivit

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k chápání umění jako prostředku komunikace
- učitel rozvíjí u žáků schopnost domluvit se a realizovat se spolužáky společnou skupinovou práci
- rozvíjí u žáků schopnost učit se vysvětlovat a obhajovat hodnocení svých prací i prací ostatních
- učitel umožňuje žákům předávat poznatky z různých výtvarných aktivit ostatním žákům

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel
- učitel podněcuje k vnímání okolního prostředí z hlediska estetiky a postupnému získávání potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- učitel podporuje vzájemnou pomoc a spolupráci mezi žáky
- učitel nechává žáky na základě své práce uvědomit si svou jedinečnost a vlastní možnosti

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k toleranci k různým kulturním hodnotám současnosti i minulosti s důrazem na tradice
- podporuje žáky v aktivním zapojení se do kulturního dění
- motivuje žáky společně s ostatními stanovovat pravidla chování v hodinách Vv v souladu se školním řádem
- respektuje individuální rozdíly žáků i v jejich výtvarných aktivitách

Kompetence pracovní

- učitel pomáhá žákům orientovat se v různých výtvarných technikách
- učitel umožňuje osvojovat si správné zacházení s výtvarnými prostředky
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel pracovního postupu
- vede žáky, aby při práci dbali na bezpečnost a ochranu svého zdraví

Kompetence digitální

- učitel motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k hledání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- učitel poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- učitel podporuje žáky k využívání dig. zařízení k ukládání a dokumentaci vlastních děl, např. digitální fotografie

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	• různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba • hra s barvou • experimentován s různými výrazovými prostředky a materiály	3.	OSV - kreativita
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.		1. – 3.	
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.		3.	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	• vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů • manipulace s objekty • kompoziční zákonitosti	3.	MKV– multikulturalita
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	• vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiným	2. – 3.	OSV– komunikace

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	4. – 5.	OSV – schopnosti poznávání
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních.	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobnostních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		
Nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů matových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama	4. – 5.	MV – kritické vnímání mediálních sdělení tvorba mediálního sdělení

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky.	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	4. – 5.	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	4. – 5.	MV – interpretace vztahu mediální sdělení a reality
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	4. – 5.	MKV – etnický původ

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6.–7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vybírá, pojmenovává a vytváří bohatou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Chápe proces tvorby jako způsob hledání, nalézání a vyjádření vztahu člověka k okolnímu světu.	- vizuálně obrazné vyjádření na základě skutečnosti a představy - jeho prvky ve vztazích a uspořádání - prvky: linie, tvary, objemy, světlost, barevnost, textury aj. - uspořádání v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vztahy: podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura aj.	6.-7.	EV -ekosystémy -životní prostředí -vztah člověka k prostředí
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly (pohybem, hmatem, sluchem) a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Obohacuje svůj život a motivuje svůj projev rozvojem vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivosti, fantazie, intuice a invence.	- uspořádání objektů do celků - vyjádření vztahů, pohybů a proměn mezi objekty - lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky - prostředky vyjadřující časový průběh ve statickém a dynamickém vyjádření - chápaní prostorových faktorů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy) a jejich vztahů	6.-7.	EV -lidské aktivity -vztah člověka k prostředí
Užívá vizuálně obrazných vyjádření pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. Seznamuje se s různými formami neverbální komunikace (obrazové, zvukové, gestikulační). K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích.	- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - barevná nadsázka, emoce a psychologická funkce barvy - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při tvorbě (zvuk, pohyb, hmat, sluch, čich, chuť aj.) - reflexe ostatních uměleckých druhů a dalších podnětů z okolí	6.-7.	OSV -rozvoj schopností poznávání -sebepoznání a sebepojetí MV –tvorba mediálního sdělení -vnímání autora

Hledá, nachází, kombinuje a vytváří různé vyjadřovací prostředky pro vlastní osobité vyjádření svých dojmů myšlenek, představ a pocitů. Porovnává a hodnotí účinky vlastního vyjádření s účinky běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Obohacuje svou práci hledáním různých variant řešení a nalézáním originálních způsobů řešení.	• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • různost jejich druhů • výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě • druhy námětů: umělecká výtvarná tvorba, reklama, tiskoviny, televize, film aj.	6.-7.	OSV -osobnostní rozvoj -kreativita MV -tvorba mediálního sdělení -stavba mediálního sdělení
Snaží se interpretovat vizuálně obrazná vyjádření v různých rovinách. Zkoumá působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu.	• prostředky pro vyjádření emocí, nálad, pocitů, fantazie, představ a osobních zkušeností • manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru • akční tvar malby a kresby	6.-7.	OSV- kreativita, nápady, -komunikace, řeč těla
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti. Vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	• typy vizuálně obrazných vyjádření: hračky, objekty, ilustrace, volná malba, socha, plastika, komiks, fotografie, dramatická akce, animovaný film	6.-7.	MV –interpretace mediálních sdělení a reality
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	• přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením • hledisko vnímání: vizuální, haptické, statické, dynamické • hledisko motivace: fantazijní, symbolické, smyslové, racionálně konstruktivní, reflexivní • citlivý vztah k materiálu, způsob zpracování	6.-7.	OSV –kreativita a její rozvoj při práci s různými materiály

Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	• osobní postoj v komunikaci • jeho utváření a zdůvodňování • důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření-samostatně vytvořených i přejatých • kritéria jejich porovnávání a zdůvodňování	6.-7.	MKV –kulturní difference
Uvědomuje si sám sebe jako svobodného jedince prostřednictvím volby, kreativní činnosti a komunikace s uměleckým dílem. Chápe význam estetiky pracovního prostředí a účastní se na jeho spoluvytváření	• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření a jeho utváření • vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby a respektování záměru autora • prezentace ve veřejném prostoru, případně mediální prezentace	6.-7.	MKV -multikulturalita
Zamýšlí se nad hodnotami, které umění a kultura přináší. Uvědomuje si důležitost jejich zachování pro duchovní kontinuitu lidského společenství. Uvědomuje si shodnosti, podobnosti a odlišnosti jednotlivých kultur a vytváření tolerantních postojů prostřednictvím vzájemné konfrontace uměleckého díla se subjektivními vjemy, pocity, prožitky a představami každého jedince.	• proměny komunikačního obsahu • záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl i děl výtvarných umělců • historické, sociální i kulturní souvislosti • výtvarné umění současné i historické, jeho základní žánry • získávat a zpracovávat o nich přístupné informace • významné umělecké památky regionu	6.-7.	VEGS -Evropa nás zajímá -Evropa a svět, význam kulturního dědictví VDO -škola -společnost, stát, vztah k domovu, k vlasti EV -lidské aktivity, ochrana kulturních památek

Oblast Umění a kultura	Předmět Výtvarná výchova	Období 8.-9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vybírá, pojmenovává a vytváří bohatou škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Chápe proces tvorby jako způsob hledání, nalézání a vyjádření vztahu člověka k okolnímu světu.	• rozvíjení smyslové citlivosti • vizuálně obrazné vyjádření na základě skutečnosti a představy • jeho prvky ve vztazích a uspořádání • prvky: linie, tvar, objem, světlost, barevnost, textura aj. • vztahy: podobnost, kontrast, rytmus, dynamická proměna, struktura aj. • uspořádání v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	8.-9.	EV -ekosystémy -životní prostředí -vztah člověka k prostředí
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností získaných ostatními smysly(pohybem, hmatem, sluchem) a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Obohacuje svůj život a kultivuje svůj projev rozvojem vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivosti, fantazie, intuice a invence.	• objekty a jejich uspořádání do celků • vyjádření vztahů, pohybů a proměn mezi objekty • lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové vztahy • prostředky vyjadřující časový průběh ve statickém a dynamickém • vyjádření • chápání prostorových faktorů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy) a jejich vztahů	8.-9.	EV -lidské aktivity -vztah člověka k prostředí
Užívá vizuálně obrazných vyjádření pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. Seznamuje se s různými formami neverbální komunikace (obrazové, zvukové, mestické). K tomu užívá některé metody uplatňované	• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • barevná nadsázka, emocionální a psychologická funkce barvy • vědomé vnímání a uplatnění	8.-9.	OSV -rozvoj schopností poznávání -sebepoznání a sebepojetí MV -tvorba mediálního sdělení - vnímání autora mediálního sdělení

v současném výtvarném umění a digitálních médiích (počítačová grafika, fotografie, video, animace).	- mimovizuálních podnětů při tvorbě: zvuk, pohyb, hmat, sluch, čich chuť aj. - reflexe ostatních uměleckých druhů a dalších podnětů z okolí		
Hledá, nachází, kombinuje a vytváří různé vyjadřovací prostředky pro vlastní osobité vyjádření svých dojmů, myšlenek, představ a pocitů. Porovnává a hodnotí účinky vlastních vyjádření s účinky běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	- smyslové účinky obrazných vyjádření - různost jejich druhů a typů kvality - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě - příklady námětů : umělecká výtvarná tvorba, reklama, tiskoviny, televize, film aj.	8.-9.	OSV -rozvoj schopností poznávání, osobnostní rozvoj - kreativita MV -tvorba mediálního sdělení - stavba mediálního sdělení
Snaží se interpretovat vizuálně obrazná vyjádření v různých rovinách. -Zkoumá působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu.	- uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, nálad, pocitů, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru - akční tvar malby a kresby	8.-9.	OSV -kreativita, nápady a originalita - komunikace, řeč těla
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti. Vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	- typy vizuálně obrazných vyjádření: hračky, objekty, ilustrace, volná malba, socha, plastika, komiks, fotografie, dramatická akce, film - citlivý vztah k materiálu, jeho způsob zpracování s ohledem na účel, užití a výtvarný výraz - výrazové možnosti linie, plochy, tvaru a struktury	8.-9.	MV -interpretace mediálního sdělení a reality

Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	• přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením • hledisko jejich vnímání: vizuální, haptické, statické a dynamické • hledisko jejich motivace: fantazijní, symbolické, založené na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní • reflexe a vědomé uplatnění při vlastní tvořivosti	8.-9.	OSV -kreativita a její rozvoj při práci s různými materiály
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	• ověřování komunikačních účinků • zaujímání osobního postoje v komunikaci • jeho utváření a zdůvodňování • důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření - samostatně vytvořených i přejatých • kritéria a jejich porovnávání a zdůvodňování	8.-9.	MKV –kulturní difference
Uvědomuje si sám sebe jako svobodného jedince prostřednictvím volby, kreativní činnosti a komunikace s uměleckým dílem. Chápe význam estetiky pracovního prostředí a účastní se na jeho spoluvytváření.	• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření a jeho utváření • vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby a respektování záměru autora • prezentace ve veřejném prostoru, případně mediální prezentace	8.-9.	MKV -multikulturalita
Zamýšlí se nad hodnotami, které umění a kultura přinášejí. Uvědomuje si důležitost jejich zachování pro duchovní kontinuitu lidského společenství.	• proměny komunikačního obsahu • záměry tvorby a proměny obsahu děl výtvarného umění, a to vlastních, i děl výtvarných umělců	8.-9.	VEGS - Evropa nás zajímá - Evropa a svět, význam kulturního dědictví VDO -společnost a stát, vztah k domovu, k vlasti

Uvědomuje si shodnosti, podobnosti i odlišnosti jednotlivých kultur. Vytváří své tolerantní postoje prostřednictvím vzájemné konfrontace uměleckého díla se subjektivními vjemy, pocity, prožitky a představami.	• historické, sociální i kulturní souvislosti • výtvarné umění současné i historické, jeho základní žánry • získat a zpracovávat o nich přístupné informace • umělecké památky regionu		EV -lidské aktivity, ochrana kulturních památek
---	---	--	---

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Tělesná výchova

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je poznat vlastní pohybové možnosti, zájmy a sladit je s poznáním účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Vést žáky, aby ohodnotili úroveň své zdatnosti a zařadili pohybové činnosti do denního režimu pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti, výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různých zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Charakteristika

Tělesná výchova plní funkci regenerační a kompenzační, udržuje harmonii těla i ducha. Přispívá k soustavnému zvyšování všestranného tělesného rozvoje, upevňování zdraví, zvyšování všeobecné pohybové výkonnosti a tělesné zdatnosti. Podílí se na aktivní organizaci pohybového režimu žáků. Předmět nabízí obsah Zdravotní tělesné výchovy.

Časová dotace

V 1. až 9. r. 2 hodiny týdně, ve 2. ročníku zařazeno plavání v rozsahu 20 hodin, ve 3. ročníku zařazeno plavání v rozsahu 20 hodin týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka v tělocvičnách a na školním hřišti, v bazénu, na stadionu, v přírodě, na lyžařských kurzech.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel podporuje žáky v poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- vede žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji
- podporuje žáky k prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- vede žáky k poznávání člověka jako biologického jedince

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- vede žáky k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- vede k vyhledávání rizik při pohybových činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- umožňuje diskuzi o taktice družstva
- motivuje žáky k pořizování záznamů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k dodržování pravidel fair play
- podporuje rozvoj spolupráce uvnitř sportovního kolektivu
- rozvíjí u žáků schopnost rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního kolektivu
- podporuje rozvíjení sebeovládání žáků
- motivuje žáky k prezentaci a podpoře myšlenek olympijského hnutí

Kompetence občanské

- učitel podporuje u žáků aktivní sportování
- učitel vede žáky k dodržování hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách
- učitel pomocí instruktáže a praktické výuku poskytnutí první pomoci motivuje žáky k pomoci druhému i sobě
- učitel umožňuje žákům emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- učitel klade důraz na dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vede žáky k vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- vede žáky, aby zvládli zpracovávání a prezentaci naměřených výkonů

Kompetence digitální

- učitel umožňuje žákům využívat různé digitální přístroje během organizace a realizace pohybových činností a sportovních akcí nebo při aktivitách v přírodě (krokoměr, chytré hodinky apod.)
- umožňuje žákům pořizovat digitální záznam vybraných pohybových aktivit a vede k rozboru záznamu, od odhalování chyb v provedení pohybů a k návrhům postupů pro zkvalitnění pohybu
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií pro sledování konkrétních pohybových výkonů
- umožňuje žákům pořizovat digitální záznam utkání a závodů ve funkci videorozhodčího pro posouzení sporných situací
- zpřístupňuje žákům digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu, učí je třídit a ověřovat informace a vytvářet vlastní archivy vhodných zdrojů, zajímavých informací a poznatků z jejich vlastních pohybových aktivit
- nabízí žákům příležitosti hledat na webech místních sportovních klubů nabídky pohybových aktivit a vede je k jejich využití
- umožňuje žákům aktivně se podílet na přípravě a propagaci školních sportovních akcí, na příspěvcích z pohybových akcí a závodů (web školy, školní časopis)
- vede žáky k dodržování etiky zveřejňování zpráv a ochraně osobních dat

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	• znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	1. – 3.	OSV – psychohygiena
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	• činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; • vzdělávací obsah se prolíná se všemi výstupy, gymnastika: - základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed) – přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) – kladinka (chůze s dopomocí i bez, obměny chůze) – cvičení na žebřinách, atletika: - vytrvalostní běh 5 – 10 minut – rychlý běh 20 – 50 m – skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) – hod míčkem z místa a z rozběhu	1. – 3.	OSV – sebepoznání a sebepojetí, kooperace a kompetice seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	• plavecký výcvik seznámení s vodou, překonání strachu z vody, - splývání, - plavecké styly (kraul, znak, prsa) • skoky do vody, sebezáchrana a bezpečnost ve vodě	2. – 3.	OSV – sebepoznání a sebepojetí, kooperace a kompetice seberegulace a sebeorganizace
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	• pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez • sportovní hry (kopaná, vybíjená, florbal)	1. – 3.	OSV – kooperace a kompetice

Uplatňuje hlavní zásady hygieny bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy.	• základní hygiena pro Tv a při jiných pohybových aktivitách	1. – 3.	OSV – psychohygiena
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• znalosti smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	1. – 3.	OSV – seberegulace a sebeorganizace
Z D R A V O T N Í T Ě L E S N Á V Ý C H O V A			
Uplatňuje zdravé způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	• cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) správné držení těla	1. – 3.	OSV – sebepoznání a sebepojetí psychohygiena
Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• zdravotní Tv • kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	1. – 3.	
Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	• význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	4. – 5.	OSV – psychohygiena sebepoznávání a sebepojetí
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především souvislosti jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	• příprava organismu (příprava před pohybovou činností, zklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)	4. – 5.	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her.	• organizace při Tv (základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí) • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	4. – 5.	OSV – kreativita MKV – lidské vztahy
Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.			
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	• hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a	4. – 5.	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika

	obuvi pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV) • bezpečnost v šatnách a umývárkách		
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	• základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely a signály	4. – 5.	OSV – poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	• zásady jednání a chování (fair play), olympijské ideály a symboly	4. – 5.	OSV – seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj – kooperace a kompetice VEGS – Evropa a svět
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	• komunikaci v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)	4. – 5.	OSV – komunikace
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	• měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	5.	OSV – rozvoj schopností poznání
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.	• zdroje informací o pohybových činnostech	4. – 5.	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Z D R A V O T N Í T Ě L E S N Á V Ý C H O V A			
Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	• • konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro zdravotní TV • zásady správného držení těla • dechová cvičení	4. – 5.	MKV – lidské vztahy OSV – sebepoznání a sebepojetí

	• vnímání pocitů při cvičení • nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)		
Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.	• základní cvičební polohy • základní technika cvičení • soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	4. – 5.	
Upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu z jeho oslabením.	• pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	4. – 5.	OSV – sebepoznání a sebepojetí

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	6. - 7.	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.			
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	- celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) - rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	6. - 7.	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	individuální rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	6. - 7.	
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.	drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. hmoty),	6. - 7.	OSV – osobnostní rozvoj - psychohygiena
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.			

Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	• seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu • zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	6. - 7.	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	• pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	6. - 7.	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech .	• turistika + pobyt v přírodě • orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody, topografické značky, práce s buzolou	6. - 7.	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice EV - vztah člověka a prostředí
	• sportovní hry • vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost • košíková - správný postoj při přihrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblíngová abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování), střelba z krátké vzdálenosti • doplňkové sport. hry - • minikopaná, házená, florbal, futsal, stolní tenis, pálkovaná • průpravná cvičení	6.	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• lyžování + snowboarding, • v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týden. Kurz • běh na lyžích - jízda sunem a skluzem, střídavý a soupažný běh, odšlapování, regulace rychlosti pluhem, oblouky v pluhu, přejíždění terénních nerovností	7.	EV – vztah člověka a prostředí

	• sjezdové lyžování-jízda šikmo svahem, brždění pluhem, oblouky v pluhu, přejíždění terénních nerovností, odšlapování, jízda s paralelním vedením lyží, základní dlouhý a střední oblouk, carvingový oblouk, jízda na vleku • snowboarding-sesouvání po přední a zadní hraně, jízda šikmo svahem,oblouk po přední a zadní hraně, navazované oblouky, přejíždění terénních nerovností, jízda na vleku	7.	EV – vztah člověka a prostředí
	• sportovní hry • přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč		OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	• košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblík se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb		6. - 7.
	• doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, futsal, stolní tenis, softball • průpravná cvičení		
	• atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)	6. - 7.	
	• rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování • vytrvalostní běh do 1 500 metrů • terénní běh, překonávání přírodních překážek • hod kriketovým míčem, skok do dálky		
	• skok do výšky (nůžky, flop - průprava)		

	• rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)		
	• gymnastika - kotoul vpřed a vzad, kotoul letmo • stoj na rukou se záchranou, stoj na hlavě • přemet stranou • přeskok kozy v základní výšce		
	• akrobacie - kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen, • přímé skoky z trampolíny		
	• kruhy - houpání, rotace kolem své osy		
	• hrazda – náskok do vzporu, sešín vpřed, - přešvih skřemčo do svisu vznesmo, svis střemhlav, překot vzad		
	• šplh na tyči a laně		
	• umělecká gymnastika - cvičení se švihadlem a tyčí		
	• úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost, • přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, • sebeobrana - pády (vpřed, vzad, stranou)	6. - 7.	
	• plavání – dýchání do vody, jeden základní plavecký způsob, prvkové plavání, plavání na vytrvalost do 8 minut, startovní skok, štafety		
	• bruslení – základy pohybu na bruslích, jízda vpřed, vzad, zatáčení na obou bruslích, zastavení pluhem, smykem		
Samostatně zvládá překážky v nízkých i středních výškách, dokáže zhodnotit svoje schopnosti, aktivně se podílí na dopomoci a záchraně, kooperuje v týmu, zvyšuje svoje sebevědomí.	• lanové aktivity – nízké a střední překážky, vodorovná lana, houpačky, lanovka, ...		OSV -řešení problému a rozhodovací dovednosti

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmic. gymnastiky (pohyb. školení zaměřená na ovládnutí těla a jeho částí podle daného rytmu), - soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)	6. - 7.	
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	- sebehodnocení v dané pohybové činnosti - zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, - sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	6. - 7.	OSV – osobnostní rozvoj - komunikace
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	6. - 7.	
Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	- historie olympijských her - MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	6. - 7.	VEGS – setkávání různých ras a národů na sportovním poli
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	6. - 7.	
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	6. - 7.	MKV – lidské vztahy
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výšky, práce se stopkami, pásmem	6. - 7.	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností	6. - 7.	OSV - kreativita
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	- práce s tabulkou (výsledkovou listinou) - doplňování příslušných dat - čtení potřebných dat - zjišťování potřebných dat	6. - 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 8. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	8. - 9.	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.			
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	8. - 9.	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	- individuální rozcvičení, - strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	8. - 9.	
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.	drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. hmoty),	8. - 9.	OSV – osobnostní rozvoj - psychohygiena
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	- seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu, - zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	8. - 9.	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity (horolezecká stěna)	8. - 9.	

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	• turistika + pobyt v přírodě - orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, topogr. značky, práce s buzolou,		OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• sportovní hry • košíková - uvolňování hráče s míčem, bez míče -útok, obrana - osobní, zónová, poziční střelba, střelba ze střední vzdálenosti	8.	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	• volejbal - přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodní nebo vrchní, nácvik útoku po přihrávce	8. – 9.	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, stolní tenis, softbal, fúsvolejbal • nácvik útoků a obrany, herní varianty	8. – 9.	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• košíková - postupný útok, rychlý protiútok, těsná osobní obrana po celém hřišti, střelba z dálky	9.	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• atletika - atletická abeceda, • (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)	8. - 9.	
	• skok do výšky (flopem)		
	• rychlé starty (z různých poloh)		
	• rychlé běhy na krátkou trať, hody kriketovým míčkem, granátem • skok do dálky, skrčný způsob a závěs		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	• gymnastika • akrobacie - kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na ruce se záchranou, přemet stranou se záchranou na obě strany,	8. - 9.	

	• akrobacie - kotoul letmo z trampolínky • přeskok vyšší švéd. bedny z trampolínky • přeskok kozy ve zvýšené výšce • nácvik salta		
	• hrazda – výmyk odrazem jednonož, zákmihem přeskok, výmyk, sešín vpřed, podmet • přešvih únožmo, spád vzad, vzepření závěsem		
	• plavání – dva plavecké způsoby, vytrvalost do dvanácti minut, jednoduchá obrátka, plavání pod vodou, záchrana tonoucího		
	• bruslení – jízda vpřed a vzad, změna směru překládáním, brždění smykem		
Samostatně zvládá překážky v nízkých i středních výškách, dokáže zhodnotit svoje schopnosti, aktivně se podílí na dopomoci a záchraně, kooperuje v týmu, zvyšuje svoje sebevědomí.	• lanové aktivity – nízké a střední překážky, vodorovná lana, houpačky, lanovka, ...		OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti
Zvládá osvojované pohybové dovednosti při rekreačních činnostech.	• šplh na laně a tyči		OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti
	• turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - soulad pohybu s hudbou (cvičení s náčiním) • aerobik • společenské tance, country	8. - 9.	
	• úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost, • přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, • sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zpředu, obrana proti škrcení), pády (vzad, vpřed, stranou)	8. - 9.	

Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	• sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti, • sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny, s pomocí spolužáků nebo učitele pracují na jejich odstranění	8. - 9.	OSV – osobnostní rozvoj - komunikace
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	• komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	8. - 9.	
Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	• historie olymp. her • MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	8. - 9.	VEGS - Evropa a svět
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	• týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	8. - 9.	
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	• pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí přebírá roli rozhodčího	8. - 9.	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	• statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásma) evidují a vyhodnocují zjištěná data	8. - 9.	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	• organizace prostoru a pohyb. činností, • postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele	8. - 9.	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	• práce s tabulkou (výsledkovou listinou) grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace	8.- 9.	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA A NETRADIČNÍ SPORTOVNÍ AKTIVITY

Vyloží souvislosti mezi správným držením těla a zdravím. Aktivně zvyšuje svoji tělesnou zdatnost. Zná charakter svého zdravotního oslabení a rozsah omezení v některých činnostech, umí konkrétními způsoby toto oslabení ovlivňovat. Zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací a kompenzační cvičení, usiluje o jejich optimální provedení. Dokáže připravit vhodný program pro volný čas pro sebe i jiné. Ve volném čase (přestávky) aktivně využívá nabízené sportovní aktivity.	• vyrovnávací a kompenzační cvičení • koordináční cvičení • uvolňovací cvičení • posilování • regenerace • plavání (i s rehabilitačními pomůckami) • pohybové hry	6. – 9.	OSV – osobnostní a sociální výchova EV – environmentální výchova
--	---	----------------	--

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Výchova ke zdraví

Cíl vyučovacího předmětu

Vytvářet a rozvíjet klíčové kompetence tím, že vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody, poznávání člověka jako jedince závislého jednotlivých epochách života, na způsobu vlastního jednání a rozhodování.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích. Osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví.

V rámci vyučovacího předmětu realizujeme tyto průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova v tematických okruzích – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (OSV-1B), Seberegulace a sebeorganizace (OSV-1C), Psychohygiena (OSV-1D), Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (OSV-2B), Komunikace (OSV-3C), Kooperace a kompetice (OSV-2D), Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV-3A), Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV-3B)

Výchova demokratického občana v tematickém okruhu- Občan, občanská společnost a stát - Občan jako odpovědný člen společnosti (VDO-2A)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech v tematických okruzích – Jsme Evropané – Mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže (VEGS-3G)

Multikulturní výchova v tematických okruzích – Kulturní difference - Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (MKV-1A), Člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky (MKV-1B), Lidské vztahy - Důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích (MKV-2E), Uplatňování principu slušného chování (MKV-2F), Význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti (MKV-2G)

Environmentální výchova v tematických okruzích – Vztah člověka k prostředí – Naše obec, náš životní styl (EV-4A), Prostředí a zdraví (EV-4B)

Časová dotace

V 6. až 8. r. po 1 hodině týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka probíhá většinou ve třídách, občas v přílehlých prostorách školy (venkovní areál, tělocvična, zahrada) i v přírodě mimo areál školy. Výuka je občas realizována formou besedy, exkurze, promítání či práce s moderními technologiemi.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel seznamuje žáky s komplexním pohledem na zdraví člověka
- předkládá žákům zdraví a osobní bezpečnost jako nejdůležitější životní hodnotu a vede je k pochopení souvislostí mezi fyzickým a psychickým zdravím
- ukazuje, jak je člověk jako biologický jedinec závislý na jednotlivých etapách života a jak se v jednotlivých etapách života mění
- motivuje žáky k uvědomění, že se svět neustále mění a člověk se musí změnám přizpůsobit

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k pochopení významu pravidelné kontroly dosažených výsledků
- na modelových příkladech učí žáky řešení problémů, podporujeme originální způsoby řešení problémů
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- učí, jak některým problémům předcházet

Kompetence komunikativní

- učitel poskytuje žákům bezpečný prostor pro seberealizaci a sebe prezentaci
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učitel vede žáky ke spolupráci ve skupinách, k asertivnímu chování, verbálnímu formulování jejich potřeb nebo žádostí, a naslouchání

Kompetence sociální a personální

- učitel motivuje žáky k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou
- motivuje k houževnatosti, zdatnosti, k udržení kondice i duševní pohody tím, že žáky monitoruje a doporučuje jednotlivé aktivity pro ně vhodné

- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky ohleduplnosti a etice, vede je k bezpečné komunikaci, k ochraně soukromí vlastního i ostatních
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanské

- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- na konkrétních modelových příkladech demonstuje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- učí žáky fair-play a vyžaduje dodržování pravidel a postupů
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- propaguje zdravotně prospěšné činnosti ve škole a obci, do kterých se mohou žáci zapojit

Kompetence pracovní

- důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- učí žáky chránit své zdraví při práci nebo při volnočasové aktivitě
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, vede žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky
- podněcuje žáky k vlastnímu stanovování kritérií hodnocení vlastní práce, k monitoringu práce a následnému vyhodnocení

Kompetence digitální

- učitel vytváří příležitosti pro tvůrčí využívání digitálních technologií k učení a osobnostnímu a sociálnímu rozvoji
- vede žáky k cílenému získávání a samostatné interpretaci dat, ke kritickému hodnocení informací z oblasti zdraví a bezpečí
- poskytuje bezpečný prostor pro otevřenou diskuzi nad probíranými tématy i nad přínosy i riziky užívání digitálních technologií

- je žákům průvodcem při reflexi a vyhodnocování jejich zkušeností s digitálním prostředím, a na základě toho dává podporu pro cílené usměrňování jejich zdravého a regulovaného užívání digitálních technologií
- vede žáky k odpovědnému využívání digitálních technologií při komunikaci se složkami integrovaného záchranného systému a linkami bezpečí
- učí žáky ohleduplnosti a etice v online prostoru, vede je k bezpečné komunikaci, k ochraně soukromí vlastního i ostatních

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ, PÉČE O ZDRAVÍ			
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. Zdůvodní nepřijatelnost nevhodného chování. Rozliší vhodné a nevhodné způsoby využití volného času. Koordinuje vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb.	• pojem zdraví • prevence zdraví • vyrovnávání se s problémy • péče o zdraví • denní režim • tělesná a duševní hygiena	6.	OSV-1B,1C,1D OSV-2D MKV-1A,1B
PRVNÍ POMOC			
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a zná resuscitační činnost.	• záchranný systém • vybavení lékárničky • první pomoc při krvácení • první pomoc při zástavě dechu • první pomoc při zástavě činnosti srdce a krevního oběhu	6.	EV-4B MKV-2B
OSOBNÍ BEZPEČÍ			
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí a při mimořádných událostech.	• chování v krizových situacích • krizová centra, linky důvěry	6.	VDO-2A
ZDRAVÁ VÝŽIVA			
Na příkladech vyloží pojem zdravá výživa. Umí navrhnout zdravý jídelníček	• složení stravy • energetická hodnota • časové rozvržení jídla • pitný režim	6.	OSV-1A,1B,1C,1D MKV-2E,2F,2G

Samostatně připraví jednoduché, zdravé občerstvení. Umí pracovat v malé skupině, vysvětlí, proč je vhodné spolupracovat a rozdělovat si úkoly. Využívá správné hygienické a stravovací návyky.			
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE			
Rozlišuje příčiny, příznaky zneužívání tabáku a alkoholu. Dovede posoudit různé chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a za zdraví druhých, vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. V rámci modelových situací umí odmítat škodlivé látky.	• pozitivní životní cíle a hodnoty • tabakismus • alkoholismus • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	6.	OSV-2A OSV-3A,3B
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE			
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou. Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	• dětství, puberta, dospívání	6.	OSV-1B,1C OSV-2A,2B,2C,2D MKV-2D

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ			
Porozumí právům a povinnostem v rodinném životě.	• práva a povinnosti členů rodiny • komunikace v rodině	7.	MKV-2A,2B,2E, 2F,2G
PRVNÍ POMOC			
Porozumí hodnotě zdraví jako předpokladu smysluplného a šťastného života. Pochopí pravidla prevence chorob, šíření nákazy. Uvědomí si důležitost sebeochrany při mimořádných událostech a nutnost vzájemné pomoci. V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	• mimořádné události • signál Všeobecná výstraha • infekční choroby a ochrana proti nim • nácvik první pomoci • soužití s handicapovanými lidmi	7.	VDO-2A MKV-1A MKV-2E
ZDRAVÁ VÝŽIVA			
Umí vyložit pojem zdravá výživa a rozumí jejímu vlivu na tělesný růst a duševní vývoj jedince. Podá náměty na změnu stravovacích zvyků s respektováním zdravé výživy. Na konkrétních příkladech zdůvodní klady a zápory alternativních způsobů výživy. Samostatně připraví jednoduché zdravé občerstvení. Spolupracuje ve skupině.	• pyramida výživy • alternativní výživa • poruchy příjmu potravy	7.	MKV-2E,2F,2G OSV-2C,2D
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE			
Dokáže vyjádřit nesouhlas s nedodržováním pravidel v určitých situacích – otázky dopingů, konflikty se zákonem v situacích souvisejících	• drogy a legislativa	7.	OSV-3A,3B

s návykovými látkami (prodej a šíření drog). Charakterizuje účinky na lidský organizmus, vznik závislosti. Porozumí nástrahám v životě. Aplikuje osvojené poznatky na situace v běžném životě. Odmítá takové způsoby chování, které poškozují zdraví jedince. Umí se bezpečně pohybovat v silničním železničním provozu.	• auto-destruktivní závislosti • nebezpečné situace • agresori a oběti bezpečnost silničního a železničního provozu		
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE			
Správně užívá pojmy z oblasti sexuality. Odstraňuje z mluvy vulgarismy. Rozumí fázím a změnám v pubertě. Dovede posoudit klady a zápory vztahu mezi dospívajícími a rodiči.	• lidský život v proměnách času • lidská reprodukce • nemoci přenosné pohlavním stykem	7.	OSV-2C VDO-2A

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL			
Vysvětlí faktory ovlivňující zdravý životní styl. Rozumí jejich vlivu na tělesný růst a duševní vývoj jedince.	- denní a noční režim - pestrost stravy a pitný režim - spánek - socializace - pohybové činnosti	8.	MKV-2A,2B,2E, 2F,2G
Vyjmenuje základní civilizační choroby a jejich projevy. Ví, kam se obrátit o pomoc.	civilizační choroby (onemocnění srdce a cév, alergie, nádorová onemocnění, nadváha a obezita, cukrovka, malnutrice = bulimie, anorexie, AIDS)	8.	OSV-1A
Vysvětlí alternativní způsoby stravování jejich přínosy i rizika. Seznámí se s novodobými trendy v oblasti stravování a úprav jídla.	- alternativní stravování - příprava pokrmu	8.	
ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK			
Vysvětlí pojem závislost a uvede příklady jejich projevů. Rozdělí návykové látky do skupin a vyjmenuje jejich nejznámější zástupce. Orientuje se v novodobých závislostech, zná jejich úskalí, ví, jak jim předcházet, jak odmítnout i kde vyhledat pomoc.	- návykové látky (měkké a tvrdé drogy, alkohol, tabakismus, psychoaktivní léky...) - novodobé závislosti (telefon, sociální sítě, pornografie, hraní her....) - nebezpečné výzvy - prevence návykových látek	8.	OSV-1A

OSOBNÍ BEZPEČÍ			
Bezpečně ovládá základy počítačové bezpečnosti.	• bezpečná hesla a ukládání • digitální stopa • sdílení obsahu, označování uživatelů • mobilní telefon a jeho bezpečnosti	8.	OSV-1A
Zná a vysvětlí pojmy: kyberšikana, sexting, sextortion, sexuální predátor, phishing, vishing, ransomware, scam, m-platby, romance scam, podvodná reklama, plagiátorství.	• kyberšikana a její hranice • sexting a jeho rizika • online seznamování • online podvody	8.	OSV-1A
Poskytne první pomoc.	• první pomoc	8.	VDO-2A
DOSPÍVÁNÍ A SEXUALITA			
Jmenuje etapy lidského života a charakterizuje je. Chová se k partnerovi/partnerce ohleduplně a obezřetně s ohledem na svoji osobní bezpečnost. Ví, co znamená NE.	• etapy lidského života • problémy dospívání • seznámení, první rande a bezpečnost • když se řekne NE	8.	OSV-1A OSV-2B VDO-2A
Pojmenuje části pohlavního ústrojí muže a ženy, rozumí jejich funkci. Dodržuje základní hygienické návyky péče o pohlavní orgány, dutinu ústní a podpaží, nohy. Zná různé druhy antikoncepce, jejich výhody a nevýhody i jejich použití. Je teoreticky připraven na bezpečný pohlavní styk.	• pohlavní soustava muže a ženy • osobní hygiena • antikoncepce	8.	VEGS-1E MKV-4B VDO-2A
Umí pojmenovat sexuálně přenosné choroby a ví, jak se před nimi chránit. Pojmenuje jejich projevy.	• sexuálně přenosné choroby (HIV, AIDS)	8.	OSV-2B, 2C,3A

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Praktické činnosti

Cíl vyučovacího předmětu

Cílem výuky je osvojení praktických pracovních dovedností a návyků, které doplní základní vzdělávání žáků pro uplatnění v dalším životě, a zlepšení plánování (samostatně / v týmu) i konstruktivního hodnocení pracovní činnosti. Cílem je rovněž vedení žáka k samostatnosti, organizovanosti a schopnosti ohodnotit pracovní činnost.

Charakteristika vzdělávací oblasti

1. stupeň

Na prvním stupni je vzdělávací obor Člověk a svět práce vyučován v samostatném předmětu Praktické činnosti ve všech ročnících. Je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- *Práce s drobným materiálem*
- *Konstrukční činnosti*
- *Pěstitelské práce*
- *Příprava pokrmů*

Vede žáky k získávání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vychází z konkrétních životních situací. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci se zde seznámí se základními materiály, s běžnými domácími spotřebiči i náčiním. Osvojí si jejich běžnou obsluhu a jednoduché pracovní postupy. Seznámí se s tím jak pečovat o domácnost i zahradu, jak pečovat o běžné domácí i zahradní rostliny, stromy a květiny. Zjistí jak připravit jednoduché pokrmy. Seznámí se se zásadami pozorování a s tím spojenou evidencí pozorování. Osvojí si rovněž pravidla slušného chování a stolování. Ve všech tematických okruzích jsou žáci samostatně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce.

2. stupeň

Na druhém stupni je vzdělávací obor Člověk a svět práce vyučován v samostatném předmětu Praktické činnosti rovněž ve všech ročnících. Při výuce je každá třída je rozdělena do dvou skupin, které se v pololetí mění. Výuka zahrnuje čtyři tematické okruhy:

- *Práce s technickými materiály a údržba domácnosti (6., 7. a 9. ročník)*
- *Pěstitelské práce (6.-9. ročník)*
- *Příprava pokrmů (6.-9. ročník)*
- *Volba povolání (8.-9. ročník)*

Vzdělávání v praktických činnostech žáků směřuje k:

- porozumění dostupným pracovním materiálům a osvojování si ručního opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci
- osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou v základní uživatelské úrovni, včetně techniky výpočtů
- seznámení s alternativními zdroji energií a osvojení si základů ekologického smýšlení a šetření v domácnosti
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce,
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti
- osvojení teoretických i praktických základů pěstování a údržby rostlin, květin, stromů
- seznámení se se základy domácích prací (šití, vyšívání, háčkování, pletení...)
- osvojení základních principů skladování, manipulaci a kombinování potravin při vaření
- porozumění dynamickému vývoji trhu práce, novým profesím a významu celoživotního vzdělávání
- seznámení se s technikami připravujícími žáka na úspěšný přechod mezi vzděláváním a prací, na zvládání životních a kariérových změn
- osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Časová dotace

Vyučovací předmět Praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. i 2. stupně základního vzdělávání, tedy od 1. do 9. ročníku, přičemž v 9. ročníku je vyučovací předmět dotován 1 disponibilní hodinou.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka se uskutečňuje v kmenových třídách, v odborných učebnách (technická dílna, přírodovědné učebny, kuchyňka) nebo na školním pozemku (zahrada, skleník). Výuka probíhá i dalšími formami: vlastivědné zájezdy, besedy, exkurze, přednášky.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k poznávání smyslu a cíle učení
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umožňuje žákům posoudit vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby uměli kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje žákům promýšlet pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení žáky seznamuje s tím, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- vede žáky k aplikování poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke správnému technologickému postupu při práci
- podněcuje žáky, aby při komunikaci používali správné technické názvosloví
- podporuje žáky k využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

- učitel umožňuje žákům práci ve skupinách
- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- umožňuje žákům přispívat k diskusi a vede je k respektování názoru jiných
- nechává žáky věcně argumentovat

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování pravidel při práci
- vede žáky k tomu, aby dokázali přivolat pomoc při zranění
- vede žáky k chápání základních ekologických souvislostí, k ochraně a úctě k našim kulturním tradicím a historickému dědictví
- motivuje žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů, vybavení, materiálů
- vede žáky k dodržování technologických postupů a pravidel, k plnění povinností
- motivuje žáky k ochraně životního prostředí
- podněcuje žáky, aby své znalosti využívali v běžné praxi

Kompetence digitální

- učitel povzbuzuje žáky k používání digitálních technologií tvůrčím a inovativním způsobem, k nalézání, porovnávání a vyhodnocování různých variant řešení
- motivuje žáky ke komunikaci v týmu při společných úkolech prostřednictvím různých digitálních technologií, k využívání online konferencí nebo ke sdílení virtuálního prostoru
- motivuje žáky k tvorbě vlastního digitálního obsahu (např. video, prezentace, video návod...)
- vede žáky ke sdílení a prezentování záměrů, postupů a výsledků samostatné i skupinové práce za podpory digitálních technologií
- vede žáky k praktickému využívání zdrojů pro volbu povolání a trh práce, podnikání, poradenských služeb a souvisejících studií, včetně portálu Úřadu práce
- učí žáky uvědoměle utvářet svoji digitální identitu k budoucímu uplatnění na trhu práce
- učí je vnímat, že každou svou akci v digitálním prostředí zanechávají stopu

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
P R Á C E S D R O B N Ý M M A T E R I Á L E M			
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	• práce s různými materiály • vlastnosti materiálu, jejich využití v praxi	1. – 3.	OSV – kreativita, rozvoj schopností poznávání
Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	• jednoduché pracovní postupy • organizace práce	1. – 3.	OSV – kreativita
K O N S T R U K Č N Í Č I N N O S T I			
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	• sestavování modelů • konstrukční činnosti	1. – 3.	OSV – rozvoj schopností poznávání
P Ě S T I T E L S K É P R Á C E			
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	• práce s tabulkou	1. – 3.	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Pěčuje o nenáročné rostliny.	• péče o nenáročné rostliny pokojové, ve skleníku a na pozemku	2. – 3.	EV – základní podmínky života
P Ř Í P R A V A P O K R M Ů			
Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	• příprava jednoduché tabule	1. – 3.	MKV - kulturní diferenciaci
Chová se vhodně při stolování.	• pravidla stolování a nevhodné chování při jídle	1. – 3.	OSV – seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
P R Á C E S D R O B N Ý M M A T E R I Á L E M			
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	• práce s daným materiálem • vlastnosti materiálu	4. – 5.	OSV – kreativita řešení problémů a rozhodovací dovednosti kooperace a kompetice
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	• seznámení s lidovými tradicemi	4. – 5.	OSV – poznávání lidí mezilidské vztahy VEGS –jsme Evropané MKV – kulturní diference multikulturalita
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	• druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů	4. – 5.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• bezpečnost a uspořádání práce	4. – 5.	OSV – seberegulace a sebeorganizace
K O N S T R U K Č N Í Č I N N O S T I			
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• práce se stavebnicí, použití logiky	4. – 5.	OSV - kreativita řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	• využití návodu při postupech práce	4. – 5.	OSV – rozvoj schopností poznávání
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• pracovní hygiena • první pomoc při zranění	4. – 5.	OSV – psychohygiena

P Ě S T I T E L S K É P R Á C E			
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	• práce s rostlinami - pokusy pozorování • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	4. – 5.	OSV – rozvoj schopností poznávání EV – ekosystémy základní podmínky života
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny	• péče o rostliny pokojové, ve skleníku a na pozemku • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na pozemku a ve skleníku (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina a jiné)	4. – 5.	EV – životní prostředí vztah člověka a prostředí
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• využití náradí a náčiní při práci s rostlinami	4. – 5.	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytuje první pomoc při úrazu	• dodržuje zásady hygieny • pracovní hygiena • první pomoc při ranění • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	4. – 5.	OSV – hodnoty, postoje a praktická etika
P Ř Í P R A V A P O K R M Ů			
Orientuje se v základní vybavení kuchyně	• vybavení kuchyně, elektrické spotřebiče, kuchyňské náčiní • historie a význam	4. – 5.	OSV – rozvoj schopností poznávání
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	• příprava jednoduchých pokrmů dle možností • výběr, množství, nákup a skladování potravin	4. – 5.	VEGS – Evropa nás zajímá
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• základy společenského chování • pravidla stolování	4. – 5.	MKV – multikulturalita
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni	• pracovní hygiena v prostorách kuchyně • bezpečnost práce • první pomoc při úrazu	4. – 5.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6.-9.	
P R Á C E S T E C H N I C K Ý M I M A T E R I Á L Y A Ú D R Ž B A D O M Á C N O S T I			
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
Zvládne základy technického zobrazování.	• pravoúhlé promítání	6. – 9.	EV – 2B– obnovitelný materiál
Rozpozná základní druhy nářadí na opracování dřeva.	• práce se dřevem	6. – 9.	OSV – 3A - rozhodovací dovednosti
Nacvičí jednoduché dovednosti při práci se dřevem.			EV – 4B
Získá základní znalosti o tomto materiálu			
Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a hygieny.			
Naučí se základy kótování. Dokáže přečíst jednoduchý technický výkres.	• kótování	6. – 9.	OSV -1A – rozvoj schopnosti poznávání
Pokusně dokáže určit termoplast, reaktoplast.	• práce s plasty a kovy	6. – 9.	EV - 3B – výroba plastů, recyklace
Nacvičí jednoduché dovednost při práci s plasty a kovy.		6. – 9.	
Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a hygieny.		6. – 9.	EV – 4 B
Správně vybere a používá ruční nářadí. Nácvik stavebních prací na stavebnici Teifoc.		6. – 9.	OSV – 1 CE
Ovládá základy kótování. Narýsuje jednoduchý technický výkres.	• technický výkres	6. – 9.	OSV - 1A
Ovládá jednoduchou manipulaci a práci s kovem.	• práce s kovem	6. – 9.	
Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a hygieny.	• BOZP	6. – 9.	EV – 4 B
Naplňuje a sestaví mechanický model ze stavebnice Merkur	• stavba mechanického modelu	6. – 9.	OSV - 1CE
Ovládá jednoduché postupy při základních činnostech v domácnosti.	• údržba a úklid v domácnosti	6. – 9.	
Zvládá sestavit nebo sestrojit předmět dle zadání nebo dle své fantazie za použití dostupných nástrojů. Vytvoří k tomu technický výkres.	• práce s technickými materiály • technický výkres	6. – 9.	OSV - 1CE - bezpečnost při práci s el. proudem
Třídí odpad a recykluje.	• třídění odpadů, recyklace	6. – 9.	EV – 3 E, 4 A

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6.-9.	
P Ř Í P R A V A P O K R M Ů			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Seznámí se s dostupným vybavením a pomůckami v kuchyni (včetně elektrospotřebičů) a využívá je při vaření. Prostře stůl a dodržuje etiku a bonton stolování.	• uspořádání kuchyně • úprava stolu • podávání a servírování základních pokrmů a nápojů • nádobí a jeho účel • elektrospotřebiče	6.- 9.	VEGS - 2G OSV - 1CDE VDO - 1
Bezpečně obsluhuje elektrospotřebiče a dodržuje základní pravidla práce v kuchyni. Poskytne první pomoc při úrazu v domácnosti.	• BOZP • hygiena • první pomoc	6.- 9.	OSV - 1C, 3A
Dodržuje zásady manipulace a skladování potravin.	• třídění potravin (např. expirační doba, druh) • skladování v lednici/spíži	6.- 9.	
Na základě receptu stanoví a dodržuje pořadí činností.	• práce s kuchařskou knihou a s recepty • příprava surovin a plánování pořadí činností • vhodná sestava jídel	6.- 9.	OSV - 1C, 2D
Připraví jednoduchý studený předkrm, salát, polévku, dezert.	• příprava studeného pokrmu • organizace a plánování pracovní činnosti	6.- 9.	
Připraví jednoduché a rychlé jídlo nebo polévku. Dbá na vyváženost stravy a na zdravou výživu.	• příprava teplého pokrmu • zdravá výživa	6.- 9.	
Orientuje se v cenách potravin, spočítá si náklady na přípravu pokrmu. Informuje se o ekonomické situaci v rodině a podle situace plánuje nákupy.	• ceny potravin a náklady • rozvržení nákupu vzhledem k disponibilním financím rodiny	6.- 9.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 8.-9.	
V O L B A P O V O L Á N Í			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Ví, co jsou silné stránky, dovednosti a k čemu jsou důležité	• sebepoznání	8.-9.	OSV 1B
Dokáže se orientovat v nabídce středních škol a zná možnosti dalšího vzdělávání ve svém regionu i mimo něj.	• střední školy	8.-9.	OSV 1A, 3A
Umí využívat různé informační zdroje k nalezení informací o možnostech dalšího vzdělávání a nabídce profesí (internet, festival vzdělávání, dny otevřených dveří, exkurze do škol a podniků, ÚP).	• Atlas školství • Infoabsolvent • Národní soustava povolání		
Rozumí důležitosti plánování pro dosažení vzdělávacích a kariérních cílů v budoucnosti	• sebeorganizace • plánování	8.-9.	OSV 1C
Zná souvislosti mezi dosaženou úrovní vzdělání a profesemi	• cesta k zaměstnání	8.-9.	
Umí využít různé způsoby, jak se prezentovat osobně i digitálně na trhu práce (CV, motivační dopis, digitální gramotnost)	• CV, motivační dopis	8.-9.	OSV 1E
Dokáže sdělit hlavní rozdíly mezi podnikáním a zaměstnáním, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci	• zaměstnání • podnikání	8.-9.	
Je připraven na změnu k přechodu do dalšího studia	• změny v životě • příprava na střední školu	9.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pěstitelské práce	Období: 6. – 9.	
P Ě S T I T E L S K É P R Á C E			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	- základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování - výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy	6. – 9.	EV – 2 AB - základní podmínky života EV – 3 A - ekologické zemědělství EV – 4 AB - životní prostředí - vztah člověka a prostředí
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Pěstuje zeleninu ve skleníku i na zahradě.	- okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových a venkovních rostlin - pěstování vybraných druhů dřevin a bylin - byliny v exteriéru a interiéru - řez, jednoduchá vazba - úprava květin - ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování - uskladnění a zpracování - pěstování vybraných druhů - rostliny a zdraví člověka - léčivé rostliny - pěstování vybraných druhů (léčivé účinky) - jedovaté rostliny - rostliny – drogy, alergie	6. – 9.	
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.		6. – 9.	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.			

Poznámka: Pro chovatelství nemá škola vhodné podmínky. Školní výstupy budeme realizovat v hodinách přírodopisu.

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Motto: „Různé cesty-společný cíl“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

školní družiny při Základní škole Žďár nad Sázavou, Švermova 4

Osnova:

1. Identifikační údaje školy
2. Charakteristika zařízení
3. Cíle školní družiny
4. Formy vzdělávání
5. Popis materiálních podmínek
6. Popis personálních podmínek
7. Zpoplatnění školní družiny
8. BOZ
9. Podmínky pro přijímání uchazečů
10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
11. Délka a časový plán vzdělávání
12. Klíčové kompetence

1. Identifikační údaje školy:

Základní škola Žďár nad Sázavou, Švermova 4, příspěvková organizace, Švermova 4, 59101 Žďár nad Sázavou, IČO: 43380123

2. Charakteristika zařízení:

Školní družina tvoří jeden celek se školou, který je sestaven z 6 oddělení ŠD na ZŠ Švermova a 2 oddělení ŠD na ZŠ Zámek. Školní družinu navštěvují děti ve věkovém rozmezí 6 –11 let, tedy 1. – 5. třída.

3. Cíle školní družiny:

Hlavním dlouhodobým cílem školní družiny je vytvoření pohodového podnětného prostředí přiměřeného věkové kategorii dětí od šesti do jedenácti let. Snahou školní družiny je rozvoj dítěte, jeho učení a poznání, výchova ke zdravému životnímu stylu, posilování komunikačních dovedností, zvyšování sociálních kompetencí a osvojování společenských hodnot.

4. Formy vzdělávání:

Zájmové vzdělávání v ŠD probíhá formou pravidelných, příležitostných a střídání organizovaných činností a spontánních aktivit. Základem veškerých činností ŠD je hra založená na vytváření zážitků účastníků zájmového vzdělávání, které rozšiřují vědomosti, dovednosti, navozují kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času. Činnost ŠD respektuje základní pedagogické požadavky volného času, kterými je dobrovolnost, zajímavost, zájmovost a snaha o podpoření aktivity dětí.

5. Popis materiálních podmínek:

Školní družina je umístěna ve třech samostatných hernách, v jedné herně se zkráceným dvouhodinovým provozem, dále pak v samostatně plně vybudované herně pro dvě oddělení. Dvě oddělení jsou na pracovišti Zámek ve třídách. Všechna oddělení splňují hygienické potřeby a jsou zařízena standardním vybavením. Školní družina využívá k volnočasovým aktivitám společné prostory školy, tělocvičnu, čítárnu, školní hřiště. Velký prostor pro hry a poznávání přírody poskytuje blízký les.

6. Popis personálních podmínek:

Ve školní družině pracují plně kvalifikované vychovatelky, popř. také asistentky pedagoga, které mohou být přiznány jako podpůrné opatření některému žákovi, a to s přesahem do školní družiny.

7. Zpoplatnění ŠD:

Pobyt v ŠD je zpoplatněn dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání č. 74/2005 Sb. Výše úplaty na daný školní rok je stanovena zvláštní směrnicí školy.

8. BOZ:

Je zajištěna vytvářením bezpečného prostředí, které je dáno pevným režimem, stálým dozorem vychovatelky, zajištěním bezpečného prostředí při pobytu mimo svou třídu a budovu školy.

9. Podmínky přijímání uchazečů:

O přijetí účastníka zájmového vzdělávání (ÚZV) do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Kritéria pro přijetí dětí do ŠD se odvíjí od možnosti dostatečné naplnění kapacity ŠD. Důvodem pro nepřijetí účastníka může být nedodání řádně vyplněné přihlášky v řádném termínu. Žáci dodržují vnitřní řád ŠD, předpisy, pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni. Používání mobilních telefonů a dalších komunikačních zařízení, např. „chytrých hodinek“, tabletů je bez dovolení vychovatelky v ŠD zakázáno. ÚZV může být vyloučen z ŠD z důvodu nedodržování řádu školní družiny.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

ÚZV se speciálními potřebami je dle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

11. Délka a časový plán vzdělávání:

Provoz školní družiny v budově Švermova 4 ve školním roce probíhá denně od 6:30 hod. do 7:45 hod., dále od 11:30 hod. do 16:00 hod.

Provoz školní družiny v budově Zámek 4 ve školním roce probíhá denně od 6:30 hod. do 7:40 hod., dále od 11:30 hod. do 16:00 hod.

Program činností je plánován do tematických celků, jednotlivé části směřují k plnění klíčových kompetencí.

12. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Vychovatelka vede ÚZV:

- započatou práci dokončit
- vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby
- kriticky zhodnotit své výkony
- všímat si souvislostí mezi jevy
- samostatně pozorovat a experimentovat
- umět získávat vědomosti z různých pramenů a dávat je do souvislostí
- zkušenosti uplatňovat v praxi a v dalším učení.

Kompetence k řešení problémů

Vychovatelka vede ÚZV:

- všímat si dění a problémů, které ho motivují k řešení podobných situací
- promýšlet a plánovat řešení problému
- chápat, že vyhýbání se problémům nevede k cíli,
- rozlišovat správná a chybná řešení
- umět se přizpůsobit změnám
- učit se svá rozhodnutí obhájit
- uvědomovat si zodpovědnost za své rozhodnutí.

Komunikativní kompetence

Vychovatelka vede ÚZV:

- k ovládnutí řeči a mimoslovní komunikace
- motivuje účastníky vyjadřovat se vhodně formulovanými větami
- k vyjádření svého vlastního názoru
- ke komunikování bez ostychu se svými vrstevníky a s dospělými
- k účinnému zapojování do diskuse
- ke konstruktivnímu řešení konfliktů, dokázat vyjadřovat své kladné pocity k sobě samému a ke svému okolí řečí, gestem i písemně
- k využívání vhodných komunikačních prostředků, z informací si vybírat a komunikovat kultivovaně.

Sociální a personální kompetence

Vychovatelka vede ÚZV:

- k plánování, organizování, řízení a hodnocení
- k úkolům a povinnostem přistupovat zodpovědně, uvědomovat si, že zodpovídá za své činnosti
- k rozpoznávání vhodného a nevhodného chování
- k podílení se na utváření příjemné atmosféry v oddělení, dokázat se prosadit i podřítit, přijmout kompromis, respektovat jiné, být solidární.

Občanské kompetence

Vychovatelka ÚZV:

- učí uvědomovat si svá práva i práva jiných, vnímat nespravedlnost, agresivitu a umět se jim bránit
- vede k dodržování osobní hygieny, aby chránili zdraví své i jiných
- vede k respektování sociálních a kulturních rozdílů
- učí vážit si tradic a kulturního dědictví, chránit je, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílet se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

Kompetence k trávení volného času

Vychovatelka ÚZV ukazuje:

- jak trávit volný čas, orientovat se v nabízených možnostech jeho smysluplného využití
- jak si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- jak odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Kompetence digitální

Vychovatelka ÚZV:

- nabízí hry zaměřené na rozvoj informatického myšlení
- vede dítě k tomu, aby si uvědomovalo, k čemu digitální zařízení (mobil, tablet, notebook) používá a ukazuje mu jejich využití vhodnějším a bezpečnějším způsobem

Oblast: Školní družina		Období: 1. – 3. a 4. – 5.	
Očekávané výstupy Účastník zájmového vzdělávání:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Č L O V Ě K A S V Ě T P R Á C E			
Seznámí se s různými pracovními technikami. Rozvíjí zručnost, představivost a fantazii. Dodržuje hygienické návyky. Provádí sebeobslužné činnosti.	• práce s papírem, textilem, přírodninami, modelínou, vlnou • tvořivé hry se stavebnicemi (dřevěné kostky...) • zalévání rostlin, podílení se na výzdobě tříd a školy		

Č L O V Ě K A J E H O S V Ě T			
Pěstuje pěkné vztahy – chování ke spolužákům i dospělým osobám. Snaží se samostatně a správně vystupovat na veřejnosti. Zvládá základní sebeobslužné činnosti. Poznává a chrání přírodu.	• oslovování kamarádů a dospělých • důležitá telefonní čísla, první pomoc • práce s atlasy (živočichové, rostliny, města a jejich znaky, země a vlajky...) a encyklopediemi • chráněná území ČR, hrady a zámky • bohatství lesa, polí a luk • lidová přísloví a pranostiky • hry – pexeso, kvarteto		
Č L O V Ě K A Z D R A V Í			
Upevňuje získané dovednosti a návyky (hygiena, společenské chování). Přispívá k rozvoji tělesné zdatnosti, otužování a sportovnímu chování. Správně přechází vozovku, seznámí se s nebezpečnými situacemi.	• míčové hry, závodivé hry, běh s překážkami • kolektivní hry (kopaná, vybíjená, košíková) • přecházení vozovky, určování dopravních značek • orientace v okolí školy • nebezpečné křižovatky a nebezpečné situace • turistické značky		
U M Ě N Í A K U L T U R A			
Pěstuje estetické cítění a představivost, rozvíjí fantazii. Pěstuje zájem o hudbu, rozvíjí smysl pro rytmus. Rozvíjí správnou výslovnost, vyjadřovací schopnost, dýchání. Získává vztah k uměleckým dílům.	• malování, kreslení, stříhání • kreslení v přírodě • ilustrace dětské knihy • návštěvy knihovny • poslechové skladby, hra na nástroje Orffova instrumentáře, zpěv • rozpočítadla, jazykolamy, veršované pohádky, hra na tělo • malované písničky • četba na pokračování • písničky J. Uhlíře a Z. Svěráka • taneční kroky a hry		

6. Hodnocení žáků

Pravidla hodnocení jsou zpracována v souladu se zněním zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 1 Pravidla hodnocení žáků obsahují zejména

- zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- stupně hodnocení prospěchu a chování při použití klasifikace včetně předem stanovených kritérií
- zásady pro používání slovního hodnocení, včetně předem stanovených kritérií
- způsob získávání podkladů pro hodnocení
- podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách
- způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým a individuálním zvláštěnostem žáka.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou výchovného zaměření
- předměty s převahou praktických činností

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepreceňuje žádné z uvedených kritérií, snaží se posuzovat žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu. Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské „PORTFOLIO“, jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností **stupně** žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání.

Čl. 2 Hodnocení a klasifikace

Hodnocení průběhů a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii očekávaných výstupů
- věcné
- všestranné
- doložitelné
- hodnotíme míru naplnění očekávaných výstupů

Základní kritéria pro hodnocení prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Pro doplnění průběžné klasifikace mohou učitelé použít i tyto znaky:

- známka s mínusem – označuje upozornění, že učitel hodnotí žáka mírně hůře, než vystihuje stupeň hodnocení

Při hodnocení žáka se na vysvědčení na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)
- nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

- prospěl(a) s vyznamenáním

není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

- prospěl(a)

není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

- neprospěl(a)

je-li v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

- nehodnocen(a)

není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Čl. 3 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práce s informacemi, úroveň komunikace tvořivost žáka
- druhy zkoušek (písemné - tzv. desetiminutovky nebo testy, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi
- prezentačními a slohovými pracemi
- analýzou výsledků činnosti žáka
- významným prvkem procesu učení je práce s chybou, žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitost naučit se to lépe
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
- žákovské portfolio
- sebehodnocení žáka

Učitel je povinen vést evidenci o klasifikaci žáka.

Čl. 4 Klasifikace žáka

- Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku ŠVP.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přitom se přihlíží k systematickosti v práci žáka po klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

- Při určování klasifikačního stupně se snaží posuzovat učitel výsledky práce žáka objektivně, hodnotí zejména cíle, klíčové kompetence a projekty, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- Ředitel školy určí způsob, jakým budou třídní učitelé a vedení školy informováni o stavu klasifikace ve třídě.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.
- Vychází z naplňování míry očekávaných výstupů.

Čl. 5 Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

V případě kombinace slovního hodnocení a klasifikace bude celkové hodnocení (prospěl s vyznamenáním, prospěl, neprospěl) provedeno tak, že slovně hodnocené předměty jsou pro tyto účely převedeny do klasifikačních stupňů. U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují aktuálně platná doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při hodnocení a klasifikaci.

- Slovně hodnocení mohou být všichni žáci 1. stupně a žáci 2. stupně, kteří mají ŠPZ stanovený nejméně 2. stupeň podpůrného opatření a žáci s odlišným mateřským jazykem. Rodiče podají žádost o slovní hodnocení řediteli školy nejpozději 14 dnů před pedagogickou radou.
- Slovně hodnocení mohou být žáci, na něž se vztahuje zákon č. 67/2022 Sb. (Lex Ukrajina), žáci cizinci s nedostatečnou znalostí českého jazyka, a to se souhlasem zákonných zástupců žáků.
- Slovně hodnocení mohou být všichni žáci 1. stupně a žáci 2. stupně během období distančního vzdělávání. Rodiče si musí podat žádost o slovní hodnocení nejpozději 14 dnů před pedagogickou radou.

Slovní hodnocení zahrnuje a obsahuje:

Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka, žák dostává také informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.

- hodnocení je vždy adresné a osobně se obrací k tomu, komu je určeno – k žákovi
- učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce
- alespoň částečnou pozitivní motivaci
- naznačení dalšího rozvoje žáka
- zdůvodnění hodnocení
- doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat
- důraz na funkci informační
- hodnocení žáka na základě individuální vztahové normy (srovnávání s předchozím výkonem)

Slovní hodnocení na konci prvního a druhého pololetí je psané formou vysvědčení jako dopis žákovi, dopis rodičům, nebo jako neosobní popis žákovy práce, jeho možností, schopností a cest k jejich rozvoji.

Čl. 6 Sebehodnocení žáka

Žák je systematicky veden k využívání a potřebě sebehodnocení tak, aby zvládl:

- objektivně posoudit své znalosti a schopnosti
- srovnávat názory, formulovat své myšlenky
- přijmout názory druhých
- naslouchat a vnímat
- uvědomovat si klady a zápory
- komunikovat
- obhajovat vlastní názor
- monitorovat a regulovat své učení
- hodnotit své výkony, kvalitu své práce a schopnost učit se
- stanovit si reálné cíle
- plánovat metody, jak dosáhnout stanovených cílů

Sebehodnocení umožňuje všem žákům zažívat pocit úspěchu.

Význam sebehodnocení pro žáky

Sebehodnocení umožňuje žákům:

- poznat své slabé a silné stránky, potřeby a rozvoj
- hodnotit svůj postup učení a jeho výsledky
- plánovat proces učení (cíle, metody, výsledky)
- aktivně se účastnit procesu hodnocení
- rozvíjet pozitivní sebehodnocení a sebepojetí
- být odpovědný za své výsledky v učení
- rozvíjet dovednosti, které jsou užitečné pro život

Význam pro rodiče

Sebehodnocení žáka umožňuje:

- vhled do žákova učení
- komunikovat o učení s žákem
- spolupracovat s žákem na dosažení cíle

Význam pro učitele

Sebehodnocení žáka umožňuje:

- plánovat výuku tak, aby odpovídala individuálním potřebám žáků
- komunikovat s rodiči a žáky
- nastavit realistické cíle
- analyzovat a zkvalitňovat výuku

Čl. 7 Celkové hodnocení žáka

- Celkový prospěch hodnocení zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů, povinně volitelných předmětů a chování, nezahrnuje klasifikaci nepovinných předmětů. Stupeň celkového prospěchu se uvádí na vysvědčení.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby za první pololetí bylo hodnocení provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o jeho komisionální přezkoušení; je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou opakoval ročník; tomuto žákovi může ředitel na žádost zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. V závažných případech může ředitel školy stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku.

Čl. 8 Informace o prospěchu a chování žáka

- Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

průběžně prostřednictvím žákovské knížky,

v polovině klasifikačních období na třídní schůzce zákonných zástupců nebo konzultacích,

okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

Přechází-li žák do jiné školy, zašle ředitel dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

Čl. 9 Klasifikace chování

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

- Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení řádu školy. Má dobrý vztah ke všem spolužákům, pedagogům a přispívá k utváření dobrých pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování.

- Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka není v souladu s pravidly chování a s ustanoveními řádu školy. Dopouští se závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Počet jeho neomluvených hodin je v rozmezí 11 - 20 včetně.

- Stupeň 3 (méně uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy nebo opakovaně hrubým způsobem porušuje řád školy. Počet neomluvených hodin dosáhne hranice 21.

Čl. 10 Výchovná opatření

- Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.
- Ředitel školy může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci.
- Třídní učitel může žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku; udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Ředitel školy může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit důtku ředitele školy.
- Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření prokazatelným způsobem zástupci žáka.
- Třídní učitel zaznamenává udělení výchovného opatření do katalogového listu žáka.
- Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

Čl. 11 Kritéria pro udělování výchovných opatření

Pochvalu třídního učitele

uděluje průběžně třídní učitel za výborné výsledky v práci žáka – např.:

- za účast ve školním kole sportovních a předmětových soutěží
- za aktivní přístup k plnění školních povinností
- za vylepšování třídního a školního prostředí
- za jednorázovou pomoc při organizaci školních akcí (soutěže, výlety, exkurze)

Pochvalu ředitele školy

uděluje průběžně ředitel školy za výtečné výsledky v práci žáka - např.:

- za výtečné výsledky v okresních a krajských kolech sportovních a předmětových soutěží a olympiád
- za samostatnou celoroční práci ve prospěch dobrého jména školy
- za zvlášť významné činy ve prospěch obce (ekologické aktivity, protidrogová prevence, individuální sportovní úspěchy v celostátním měřítku)

Napomenutí třídního učitele

ukládá třídní učitel za drobné přestupky a opomenutí – např.:

- za opakované neplnění školních povinností
- za neslušné chování vůči spolužákům a zaměstnancům školy
- za nevhodné či nepřiměřeně hlučné chování v areálu školy
- za neodůvodněný pobyt ve škole mimo vyučování
- za pozdní neodůvodněný příchod na vyučování
- za použití prostředků mobilní komunikace ve vyučovacím procesu nebo o přestávce bez svolení vyučujícího

Důtku třídního učitele

ukládá průběžně třídní učitel za opakované přestupky a opomenutí – např.:

- za pokračující soustavné neplnění školních povinností i po předchozím opakovaném upozornění ze strany vyučujícího či třídního učitele
- za opakované neodůvodněné pozdní příchody na vyučování
- za nepřístojné a nevhodné chování, které by mohlo v konečném důsledku ohrozit zdraví žáka a spolužáků, či poškodit vybavení a majetek školy
- za záměrné nevhodné chování vůči spolužákům, zaměstnancům školy i ostatním dospělým osobám ve škole, které odporuje zásadám slušného chování
- za neomluvené hodiny
- za opakované použití prostředků mobilní komunikace ve vyučovacím procesu nebo o přestávce bez svolení vyučujícího

Důtku ředitele školy

ukládá ředitel školy – např.:

- za nepřístojné a nevhodné chování, které vedlo v konečném důsledku k ohrožení zdraví žáka
- za vědomé a záměrné ničení školního majetku
- za vulgární urážky spolužáků a pedagogů
- za záměrné lhaní při projednávání přestupků
- za neuposlechnutí pokynů učitele při školních akcích, při nichž je třeba dbát na zvýšenou opatrnost a ochranu zdraví (TV, plavecký výcvik, výlet, exkurze, LVVZ, kulturní akce mimo budovu školy, přesun po komunikacích atp.)
- za neomluvené hodiny
- za opakované použití prostředků mobilní komunikace ve vyučovacím procesu nebo o přestávce bez svolení vyučujícího
- za použití mobilu či jiných elektronických zařízení za účelem audio nebo video záznamů nebo fotografií během výuky nebo o přestávce, a to bez svolení vyučujícího, ev. za zveřejnění nahrávek nebo fotografií na sociálních sítích
- za použití mobilu či jiných elektronických zařízení za účelem poškodit jinou osobu nebo za účelem podvodu

Ukládání kázeňských opatření v případě neomluvených hodin je řešeno individuálně.

Čl. 12 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při průběžné klasifikaci teoretických poznatků a praktických činností, které jsou součástí předmětů uvedených v odst. 1, postupuje učitel podle čl. 3, 4 a 5.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech uvedených v odst.1 se v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných dovedností, klíčových kompetencí, poznatků, faktů, zákonitostí a vztahů
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností a dovedností
- osvojení účinných metod samostatného studia
- vztah žáka k vyučovacímu předmětu a dané problematice (postupná přeměna od vnější k vnitřní motivaci)

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

- **Stupeň 1 (výborný)**

Žák ovládá požadované dovednosti, poznatky, fakta, definice a zákonitosti, chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

- **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák ovládá požadované dovednosti, poznatky, fakta, definice a zákonitosti přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. V jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

- **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných dovedností, poznatků, faktů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

- **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravovat. Při samostatném studiu má větší těžkosti.

- **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák si požadované dovednosti, poznatky neosvojil. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Čl. 13 Klasifikace ve vyučovaných předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají na základní škole předměty výtvarná výchova, tělesná výchova, rodinná výchova, občanská výchova, hudební výchova.

Při průběžné klasifikaci praktických činností a teoretických poznatků, které jsou součástí předmětů uvedených v odst. 1, postupuje učitel podle čl. 3, 4 a 5.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v odst. 1 v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu se hodnotí:

- postupná realizace klíčových kompetencí a průřezových témat
- stupeň tvořivosti a samostatnosti
- osvojení potřebných dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa a práce v projektech
- kvalita výsledků dle osobních předpokladů
- vztah žáka k vyučovacímu předmětu a k dané problematice

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

• Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a rozvíjí je v individuálních a kolektivních projevech. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě v jiných situacích. Má výrazný zájem o vyučovací předmět.

• Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev a práce je esteticky působivá a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v jiných situacích. Má zájem o vyučovací předmět.

• Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev a práce jsou málo působivé, dopouští se chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají častější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný zájem o vyučovací předmět.

• Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo tvořivý. Využívání schopností v jeho projevu a práci je málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o vyučovací předmět.

- **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je zatím neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný. Osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o vyučovací předmět.

Čl. 14 Předměty s převahou praktických činností

Převahu praktických činností má na základní škole předmět pracovní činnosti.

Při průběžné klasifikaci praktických činností a teoretických poznatků, které jsou součástí předmětu uvedených v odst. 1, postupuje učitel podle čl. 3, 4 a 5.

Při klasifikaci v předmětu uvedeném v odst. 1 v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu se hodnotí:

- Očekávané výstupy, klíčové kompetence, průřezová témata, projekty
- stupeň tvořivosti a samostatnosti
- osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa
- kvalita výsledků dle osobních předpokladů
- vztah žáka k vyučovacím předmětům a k dané problematice

- **Stupeň 1 (výborný)**

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a pečuje o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii.

- **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

- **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

- **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák pracuje bez zájmu, chybí mu pozitivní vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Při volbě postupů a způsobů práce, organizaci práce a při aplikaci získaných teoretických poznatků v praxi vyžaduje jeho činnost soustavnou pomoc učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Méně dbá o pořádek na pracovišti, na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životním prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

- **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák neprojevuje zájem o práci a nemá dobrý vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu, ani k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele, chybí jakákoliv snaha.

Čl. 15 Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda – ředitel školy, popřípadě zástupce ředitele nebo krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy, a to v případě, kdy vyučujícím daného předmětu je ředitel školy
- zkoušející učitel – zpravidla vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přísedící – jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem

Výsledek zkoušky je stanoven hlasováním a nelze jej již napadnout novou žádostí o přezkoušení. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.

Ředitel sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

- opravné zkoušky konají žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni ZŠ
- žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením
- opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna
- žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl
- ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín nejpozději do 15. září následujícího školního roku; do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popř. znovu do devátého ročníku
- na vysvědčení se uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí

Čl. 16 Hodnocení žáku se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci mimořádně nadaní mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.
- Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.
- Ředitel školy může na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení povolit žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadanému žákovi na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Ředitel školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí.

Čl. 17 Hodnocení žáků cizinců

- Výsledky vzdělávání žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se hodnotí podle stejných kritérií jako u ostatních žáků – občanů ČR.
- Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje podle vyhlášky MŠMT ČR 48/2005 Sb., o

základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, § 16, odstavců 2 a 4, za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

- Pro žáky cizinců s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka škola vytvoří plán pedagogické podpory, ve kterém naplánujeme cíle a obsah vzdělávání žáka cizince tak, aby pro něj byly reálně dosažitelné, reagující na jeho výchozí situaci a vedoucí k vyrovnání jeho vzdělávacích a sociálních bariér.
- Žák - občan Slovenské republiky – má právo při plnění studijních povinností používat, s výjimkou českého jazyka a literatury, slovenský jazyk.
- Na konci 1. pololetí nemusí být žák - cizinec hodnocen na vysvědčení, a to ani v náhradním termínu. Pokud by žák ale nebyl hodnocen na vysvědčení na konci 2. pololetí, znamenalo by to, že musí opakovat ročník.

Čl. 18 Hodnocení výsledků vzdělávání v rámci distanční výuky

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy, studijní skupiny či oddělení ve škole, poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem.

Způsob hodnocení distančního způsobu vzdělávání přizpůsobí škola podmínkám žáka pro tento způsob vzdělávání.

Pro hodnocení distanční práce žáků je využíváno

- formativní hodnocení

Dává žákovi zpětnou vazbu o tom, co ví, čemu rozumí, co dokáže a směřuje ho k naplnění stanoveného cíle. Umožňuje mu sledovat vlastní pokrok, vede ho k řízení svého učení a komplexně rozvíjet jeho osobnost.

- sumativní hodnocení

Informuje o tom, co žák zvládl na konci určitého období. Účelem je získat konečný přehled o dosahovaných výkonech a výsledcích. Výsledkem sumativního hodnocení je známka dle stupnice Klasifikačního řádu.

- sebehodnocení žáka

Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činnosti žáka.

- práce s chybou

Součástí procesu učení, hledání řešení a osvojování si efektivních postupů. Chyba není vnímána jako selhání či důvod k trestu.

- slovní hodnocení

Alternativa k hodnocení známkami. Je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činnosti žáka.

Při hodnocení v průběhu distančního vzdělávání škola dodržuje pravidla a kritéria hodnocení uvedena v ŠVP.

Čl. 19 Hodnocení domácích úkolů

Pro hodnocení domácích úkolů žáků je využíváno

- formativní hodnocení
- sebehodnocení žáka
- práce s chybou
- slovní hodnocení

Domácí úkoly nejsou klasifikovány.